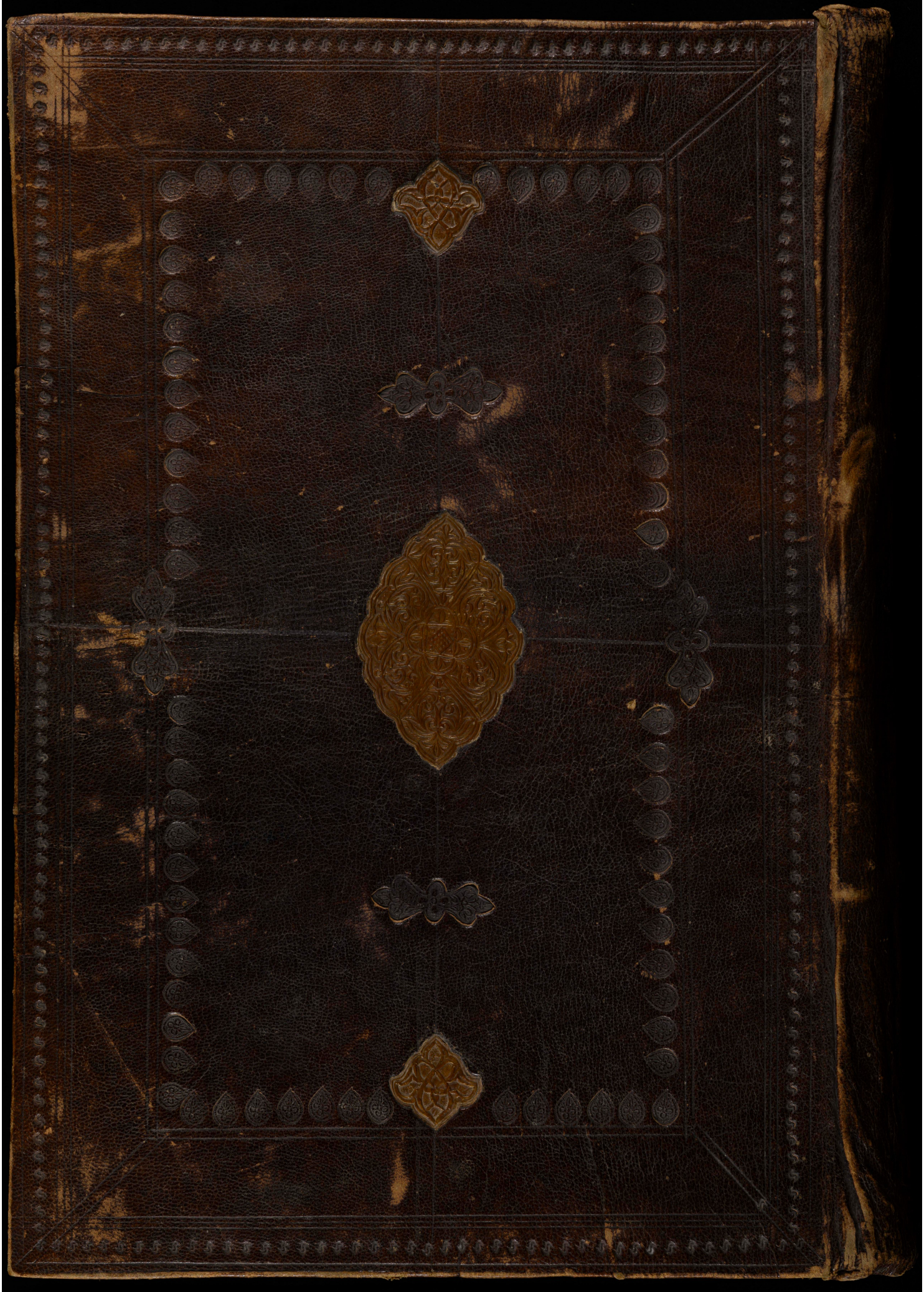

Prov. 439

L. C. Högberg

L. C. Högberg

ساجیيه ئىسلام تەتقىقات مەركىزى

قصص الأنبيا

L. E. Högberg

№ I

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد سز حمد و ثنا خالق ذو الجلال و قادر بر کمال غه کم دایان خطیره قدس پاک و معلمان
مدرسه مقدسه افلاک اولوغ ذاتنه نینک کنه ادراکیدانادانلغی بیله معروف دور و عدد سز شکر بی
منتها مالک بالاستحقاق و حاکم علی الاطلاق غه کم اکمل مرشدان خانقاه صتالیق پناه خطه خاک
بی حد و بی نهایت صفاتنه نینک ارشادیدا هیچ مدتلغی برله موصوف دور علمی کم علم الانسان
ما لم یعلم علمینی نصیب انسان ایلاب جمیع مخلوقات دین اعلم و اشرف قیلدی بصیرته کم اول
درجه سیدین کم ابدا اسرارینی کوروب خلقت الاشیا لاجلک و خلقلک لاجلی خطابی برله بنی
آدم نی سرفراز ایلاب خیرینی اسرار الهی ایلادی و کریم سریهم آیاتنا فی الآفاق و فی
انفسهم افلا تبصرون حکمی برله حکمت بی پایان عالم و ظاهر و باقی کل موجودات نینک هم سیدین
بنی آدم وجودیدین جلوه کورکزوب آینه جمال نمای احدیت معامی غه نیتکوروب تاجی خلافت
سکا باشیغه قویدی صانعی کم توقوز افلاک نی ستون سز معلق و یته طبقی
زمین نی بتی مطبق ایلاما کلک بیله اننک صنعت کامله سیدور
احدیکی جمیع موجودات نینک وجودات ظاهرلاری و همه مکونات نینک
ثبوتات باهرلاریکه اننک وحدانیتی اشیاتنی کواه عادل و شاهد
کامل دورلار فی کل شیء له آیة تدکانه واحد او شبو مضمون غه
حال و ناطق دور و جندان تحفه تحیات و سناع سز صلوات

تا در نتیجه برمنک اوچ یوز اون التی ماه شوال ده عاریته فتوب قونغی

صلوات

صلوات زاکیات اول سید کاینات وخلاصهٔ موجودات رسالت تختی نینک سلطانی جلالت
بختی نینک برهانی انبیا زمره سی نینک پیشواسی واولیا فرقه سی نینک مقتداسی یعنی حضرت محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم غه کیم افرینش دفترلاری نینک سرنامهٔ طغراسی ونبوت نسخه لاری ننک
شرافت لیک فهرستی ومعتبر تمغاسی دورلار کنت نبیا وآدم بین الماء والطین بو ذات
بابرکات نینک عظمتیکا دلیل وشاهد دور انا سید ولد آدم اوشبو مضمون شرافتیکا
جاری ووارد لولاک لما خلقت الافلاک موجودات عالم غه اینک علت غائی لیکی کا برهان
ونص قاطع دور وما ارسلناک الا رحمة للعالمین قضیه سی اینک وجودی رحمتی نینک عمومی
وشمولیغه مثبت وحجت ساطع دور سبحان الذی اسری اینک شأن رفیعیدا نازل ما زاغ
البصر وما طغی اینک پاک لیغ وتقدیسی غه ناطق وقایل فصلی الله علیه صلواة متواردة ومتوالیة
ومتکاثرة علی اعداد قطرات الامطار ومتواترة علی تواتر الازمان ومرور الاعصار ویوز
مینک سلام وپیام وعدد سیز دعاء خالصه اجابت انجام آل واصحاب مهاجر وانصار
ویاران کبار وصغارلاری وسیله لاری بولغایکیم اولار نینک هر برلاری سعادت برجی نینک
ماه منیری وهدایت فلکی نینک اختر روشن ضمیری دورلار حدیث نبوی که اصحابی کالنجوم بایهم
اقتدیتم اهتدیتم اوشبو معنی نی بیان قیلور رباعی خصوصا ابوبکر کیم یار غار امیر عمر عادل نامدار
جو عثمان صاحب حیا خوش وقار علی مرتضی صاحب ذو الفقار پس اول سعادتمند ونیک
بختی که اولار نینک پی روی لیک لارینی اختیار قیلیب ورویش لارینی مرعی توتوب دور ضلالت
وجهالت عقوبتیدین اوزینی نجات قیلیب داخل فرقه ناجیه بولوبدور واول شقاوتمند وبدبختیکه
اولار غه مخالفت ورزیش قیلیب سنت متابعت لارینی رعایت ومحافظت ایلاماک دالی فرمان
لیق برله یا اعتقاد کج برله تغییر وتقصیر قیلیب دور دنیا واخرت دار سوالیق عقوبتیکا گرفتار بولوبدور

والعیاذ بالله چنانچه کلام نبوی که اصحابی کسفینة نوح من تمسک بها نجی ومن تخلف عنها غرق بو معنی نی
ادا قیلور رباعی اصحاب رسول ایردیلار کان علوم مجهول جهان بولوب اولاردین معلوم کیم بولسه اولار
تابعی راست یول تا بمیش للدین نجوم للشیاطین رجوم اما بعد بو کمینه فقیر محقر و بنده کمترک مقصر
نادان هیچ مدان بی برگ سامان اقل العبید فقرلار افقری و حقیرلار احقری یعنی محمد صادق کاشغری
جهان عقلالاری نینک طبع سلیم بیضا نظرلاریغه و دوران اذکیالاری نینک ذهن مستقیم کیمیا تاثیر
لاریغه انداغ عرضه قیلادور که ضلالت بیابانی نینک هادی رهنماسی فتوت و هدایت فرقه سی نینک
پیشوا و مقتداسی مرشد کبیر روشن ضمیر یعنی حضرت خواجه محمد شریف پیر علیه الرحمة والرضوان
نینک اولادلاریدین سلطنت اقلیمی نینک سلطان صاحب کشوری اصالت شهرستانی نینک
شهنشاه عدالت گستری دانشمندلار زمره سی نینک دانای ذی بصارتی و اهل دل و صاحب کماللار
جمله سی نینک صاحب کرامات و ارباب فراستی یعنی حضرت امین خواجه وانک حاکم بیک لیک علیه الرحمة والغفران
نینک فرزند ارجمند صاحب کمال و نور دیده دلبند صاحب جلال و جماللاریکه افتاب اوج سعادت
و ماهتاب برج شرافت سلطنت سپهری نینک خورشید رخشنده سی امارت فلکی نینک ماه تابان و رخشنده سی
حکومت و شوکت اقلیمی نینک شاه رعیت پروری عدالت و حشمت کشوری نینک سرور تاجدار داوری
عظیم النسب و شریف الحسب عزیز القدر و کرامی الوجود نظام الدولة والرفعة شاه جهانی و صاحب
مناصب خاقانی اعنی حضرت اسکندر وانک حاکم بیک لیک خلد الله تعالی ملکه و بقاء دولته که منبع امن امان
مورد فیض احسان اعنی طرفان ولایتیدین تشریف قدوم ایلاب حاکم مطلق العنان کاشغر ایردیلار
بو امیر کبیر عالیمقدار نینک قدوم لاری یمنی برکاتیدین بو ولایت کاشغر که روح افزا و طبع کشا و جنت
نظیر و باغ ارم ینگلیغ خوش هوا و دلپذیر مغولستان اقلیمی نینک شهر پر اراسته زیباسی و ترکستان
ولایت لاری نینک قلعه پر دغدغه خوش نماسی مشایخ عزیزلار نینک مقام و منزل موضع لاری و اهل طبع و اهل فهم لار نینک

افقر +

مکان

مکان ومنبع لاری که باغچهٔ خواجکان برله مشهور دور انداغ آباد ومعمور لوق بولدیکه ظالم مکار وفاسق
بدکار لارنینک ظلم ومکرلاری اطراف جوانب دا آرام توتولمای عالم عدمدا عنقا برله هم آشیان بولدی وعالم
فاضل لار علم فضل لاریغه ترقی بریب شریعت مصطفوی ودین اسلام نبوی رواجی برله ارایش جهان
ایلادیلار رعایا وفقرا لار داد لارینی اوز مقصود لاریدین یوقاری تابغاج خاطر لارینی امانلیغ برله جمع
ایلاب بو عزیز القدر نینک بارسیدا صبح شام بلکه علی الدوام دعای اجابت انگیز وثنای شکرآمیز
برله یاد قیلدیلار وعاجز مظلوم لار بو ذات بابرکات نینک عدل انصاف لاریغه تحسین وافرین لار
اوقوب دولت وشوکت لری نینک زیادت ورواجیدا طلب لار قیلیب کونکل لارینی شاد توتدیلار
ورعایا وفقرا لارنینک اموال واشیا لارینی ظلم جبر برله الا دوزغان ناانصاف لارغه کوشمال حساب برله
ادب تیکوروب وعالم دانا لارنی جاهل نادان لاردین وعادل با انصاف لارنی ظلم بی انصاف لاردین
ایریب وامتیاز ترجیح بریب هر قیسینی اوز مقامیدا جابجا توتوب جمیع امور مملکت دا تصرف تمام
وضبط نظام کورکوزدیلار القصه بو امیر صاحب اقتدار نینک تعریف وتوصیف لاریدا زبان بیان
کونک ولال ومدح ستایش لاریدا عقل کل مضطرب حال پس قلم ومملکت لاری نینک مردم لاریغه لایق
ومناسب بلکه لازم ولابدی ایردی که بو امیر مذکور عادل وشاه کامل اینک ابروی عزتی نینک بلندیکا
ودولتی نینک کمالیغه طلب لار قیلماق ومدح ستایش لارین بقدر استطاعت بجا کلتورماک بو وجهدین
بو فقیر بندهٔ کمترین نینک کوشهٔ خاطر علیلی دا هر بار کیجا رایردی که بو امیر عدالت شعار نینک مدح ستایش
لارین وتعریف توصیف لارین طریقهٔ مذکوره برله ثبت وتحریر قیلسام وبو تحریرنی مرغوب مردمان
ومقبول مسلمانان بولغودیک برکتابی غه داخل قیلیب جزو قیلسام تا انقراض عالم بو نیکنام لیق
باقی قالیسه وتا قیام قیامت مسلمانلار صفحهٔ خاطر لاریدین محو بولمای دعای خیر یتیب تورسه دیب تفکر
وتخیل قیلور ایردیم چنانچه هر کشی اوز دوریداکی والی مملکت نینک مدح ستایش لارین بیان قیلماق سلف

صالحین سنت لاری و متقدمین رسم عادت لاری دور ولیکین حوادث یومیه دهریه وقایع کونیه
دوریه سد راه ایردی و حوایج انسانی و کثرت اشغال دورانی بو امر شریف اقدامی غه مانع با وجود کثرت
موانع انواع علوم تدریسی غه متکفل و اصناف کتب تعلیمی غه متصدی ایردیم بر مانع نینک کریبان کیرلیکیدن
خلاص اولسام مانع دیکر نینک دامن کیرلیکی کا مبتلا ایردیم تا اول آوان خجسته و زمان فرخنده غجه که
هجرت نبوی تاریخی غه مینک ایکی یوزیته ایردی بو امیر ملک آرای کردون مدار و عادل رفیع الشان
عالیمقدار بو بنده کمترک بی برک سامانغه التفات برله خطاب قیلیب ایدیلار که ای معانی معرکه سی نینک
نادان نمای بیردانی و ای عقل فراست مجلسی نینک پایان نشین کاردانی اکرچه بظاهر فقیر حقیر سیز ولیکین
باطناً فهم ادراک مدرسه سیدا کفش بردار یاران سیز اکرچه صعوه ناتوان سیز لیکین کلستان
شرف ایچره داخل جرکه بلبلان سیز نه بولغایکه کتاب تاریخ طبری که ابو جعفر محمد بن جریر طبرستانی
نینک مصنفات لاریدین دورکه آفرینش عالم دین ابتدا قیلیب تا خلفاء مروانیه و خلفاء عباسیه نینک
زمان لاری غجه نجه پیغمبران ماتقدم نینک قصه دراز لاری علی الخصوص نبینا محمد مصطفی صلی الله علیه
وسلم نینک حکایات جانکداز لاری و پادشاهان ماضیه نینک سرکذشت و واقعات لاری
و اصحاب تابعین تبع تابعین آثار و روایاتلاری غه مشتمل هم سیر کلزار و تماشاکاه دور و هم پیغمبر
و اصحاب لار سیرت کردار لاریغه اطلاع دور هم دانش دنیوی دور و هم ثواب اخروی هم پند
و موعظه دور و هم تنبیه و عبرت و جمیع تواریخ و سیر علم لاری بو کتاب ایچره مندرج و مندمج پس
بو کتاب الفاظ فارسی قدیمی برله تصنیف و تالیف تاپسب دور و اکثر مواضع لاری آیات و احادیث
برله مدلل و مکلل و اغلب مواقع لاری قول مشایخ و اشعار عرب برله مؤید و مشید سرتاپا سجع
و ایما و قافیه و تمامی سی تمثیل و ترجیع و تشبیه و کنایه برله آراسته و مرصع دور بو ترک اقلیمی نینک اکثر
اغلب مردم لاری عبارات عربیه و الفاظ فارسیه اصطلاح لاریدین عاجز و بی بهره دور لار بو سبب دین

وکتاب

بوکتاب نینگ سیر تماشاسیدین وفایدهٔ دانشدین وثواب دین خالی وعاری دورلار بس کرک که
بوکتابنی اعتبارات واستعارات لارینی ترک ایتیب عامهٔ مسلمانان غه سهولت فهم برله مفهوم بولغودیک
الفاظ ترک برله رشتهٔ تقریر غه تارتیلسه وبوکتاب اسراریدین هم خلق بهره ور بولوب لار وجمیع مسلمانلر
نفع الله لار تا انقطاع زمان بونیک نام لیق پنرنیک وسیر نینگ آتیمز دین خالی بولمای آخرتدا سرافراز لیق
برله عند الناس مشکور وعند الله مأجور بولغایمز شاید که بوبهانه برله امید عفو بولکرک دیب
بوالتماس استدعاز بسیار عنایت التفات برله حکم فرمان ایلادیلار بوبنده بی بضاعت اوزوجدانیغه
قراب بوامر عظیم غه قدم قویماق غه فطرت وجبلیدا استعداد وقابلیت کورمای وفرمان التماس غه
تقی تخلف قیلالمای متردد مقدما رجلا ومؤخرا آخری حیرت تحصر دا تورغان حالتدا بوامیر کبیر
مذکور نینگ فرزند ارجمند هوشمندلاری ونور چشم جگر پارهٔ دلبند لاریکه نزاکت گلزار نینگ
گل نوشکفتهٔ تازه بوی شرافت بوستان نینگ سرو آزاد نورسی فراست اقلیمی نینگ شاه عنیت پروری
ملاحت صباحت کشوری نینگ تاجداری سروری فهم دانشی بابیدا کامل بی نظیر وعقل بینش بارسیدا
خورشید روشن ضمیر تبحر فی الادب علی صغر سنه کوبا بولارینگ شانیدا وارد بولغان اتصف علی
کمال الفضایل والفواضل اولارنینگ بارسیدانازل بولغان شهزادهٔ تاجدار تاجی گوگل اسراری
خزینه لاری نینگ مالک باج خراجی دولت ابدی کادای وسعادت سرمدی کاراجی وتحصیل علوم دا
ترقی مند صاحب رواجی طالب العلم لارغه التفاتمند ومونس اغنی حضرت یونس تاجی بیک لیک
اوصله الله تعالی الی کمال سلطنة وظلال شوکته انواع تورلوک التفات لاربرله امداد وتقویه کورسه یت
بوکمینهٔ کمترین متحیرنی بوامر عظیم وکار شریف اقدامیغه دلیر ایلاب همت وجرات قلزمینی جوشغه
کلتوروب طلاطم امواجینی انتکارا ایلادیلار ناچار بوبندهٔ قلیل البضاعه التماس حکم علا واستدعای
متوالیغه اطاعت اظهار یدین اوزکا جاره تاپامای آیت کریمه که اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولوالامر منکم

مضمونیغه عمل قیلیب الضرورات تبیح المحذورات المأمور معذور حکمی برله انقیاد کمرینی جرئت بلیکا
یا غلاب مقصد طرفیکا شروع قیلیب الفاظ ترکی کاکاشغر یسر الله ما تعسر استعمالیدا شایع و مشهور
دور اننیک برله بطریق ترجمه املا قیلدیم چنانچه مرزا حیدر کرکانی تاریخ رشیدی دیکان کتابنی سلطان
سلطان سعید خان غه ادب ساقلاب اوغلی عبد الرشید خانغه نسبت برکان ایکان بو فقیر کمترین هم
شهزاده مذکورغه نسبت بریب بو کتابنی تاج نامه تسمیه قیلدیم دانشمندان صاحب نظر و هوشمندان
ارباب فضل و اهل هنر لاردین امید واثق و نیت صادق که بو کتاب مذکور دا سهولت برله یا
قصور فهم برله یا ترتیب کلامدا یا کتابتدا هر سهو خطایکه واقع بولغان بولسه قلم تراش عفو نی کرم
ایلکیکا الیب صورت خطانی محو تراش ایلاب قول صوابنی اثبات قیلیب بو کمینه کم مایه نی دعای خیر برله یاد
ایلاسه لار شاید که عند الله ضایع کتمکای امید که ان الله لا یضیع اجر المحسنین نینک ما صدق علیهی دا داخل
بولغایلار والله ذو الفضل العظیم بیلکیل که بو تاریخ نامه عظیم و اولوغ دورکه ابو جعفر محمد بن جریر مرید
الطبری رحمة الله علیه الفاظ عربیه برله جمع و تصنیف قیلیب دور خراسان شهریدا پادشاه وقت ابو صالح
منصور اوزیکا تابع مقرب علما لاردین ابو علی محمد بن محمد الثعلبی کا فرمان قیلدیکه بو تاریخ نامه جریرنی فارسی
الفاظ غه اوروسانکز و هر سوزیکه اندا خوب لوغ برله ذکر تاپیب دور هرکز انکا نقصان واقع بولماغای پس
ابو علی محمد ثعلبی ایتا دورکه وقتیکه بو کتابغه قرادیم انواع تورلوک علم لارغه مشتمل کوردوم اننیک دا بسیار
دلیل و حجت لار و روایات قرانی و اشعار لطیف عربی و مثالهای خوب پیغامبر لار قصه سرگذشت
لاری و پادشاه لار حکایات لاری و بسیار فایده لار کوردوم پس رنج محنت التماک کا جد جهد
قیلدیم ریاضت و مشقت نی اوز نفسیم کا لازم توتوم حق جل و علا عنایتی برله بزبان فارسی املا
قیلدیم و خواه لادیم که عالم نینک اوتکان کونلاری نینک تاریخی نی بو کتابدا زیادت قیلغایمن انجه که اهل اسلام
دین ایتیب دور لار حضرت آدم علیه السلام وقت لاریدین تا روز قیامت غجه نجه مینک ییل اوتوبدور و بو

کتابدا

وبو کتابدا محمد جریر علیه الرحمه کا بو سوز یوق ایکان من بو سوزنی معاینه قیلدیم تا هر کشی قراسه اسانلیغ برله
تا بغای وانجه اهل کفردین جهود وکبر ایتیب دورلا انی بو کتابدا یاد قیلور من خدایتعالی نینک توفیقی برله
وبالله التوفیق والعصمة والسداد ارباب تواریخ دین اهل تصنیف واهل تحریر انداغ ایتیب دورلار که
ارسطاطالیس وافلاطون وبقراط داول حکماء استادلاری که اوتوبدور ایتیب دورلار که حضرت
حق جل وعلا افتاب وآینی وجمله ستاره لارنی یراتی وهر برینی اوزجا یدا قرار بردی شرف اوبیدا
تا فرمان کلکونجه انداغ که زحل میزان برجی نینک یکرمه برنجی درجه سیدا مشتری سرطان برجی نینک اون
بشنجی درجه سیدا مریخ جدی برجی نینک یکرمه سکزنجی درجه سیدا افتاب حمل برجی نینک اون توقوزونجی
درجه سیدا زهره حوت برجی نینک یکرمه یتنجی درجه سیدا عطارد سنبله برجی نینک اون بشنجی درجه سیدا
قمر ثور برجی نینک اوچونجی درجه سیدا بو خانه لار نینک همه سی خانه شرف دور اندا قرار الدیلار وقتیکه حق
سبحانه وتعالی دین فرمان تیی که بو ستاره لار سیر کردش کا کلکایلار ابتداء عالم بو سیر ستاره ایردی
اول وقتیدین تا دور قیامت هرکز بو طریقه لیک خانه شرف دا جمع بولماس لار یعنی بقول حکما فلک توقوز دور
عرش کرسی ویته آسمان ستاره ایکی قسم دور بری ثوابت که فلک دا میخ ینکلیغ محکم دور فلک برله
بیله حرکت قیلور که اوزیدا حرکت بولماس ینه قسمی سیاره دور که اینک اوزیدا حرکت بولور فلک برله
هم حرکت قیلور چنانچه دریا دا که کیمه کا اوخشه بو سیاره سی یته ستاره دور که هر بری بر اسماندا دور چنانچه
زحل تینجی اسماندا مشتری آلتنجی دا مریخ بشنجی دا تا آخر بو یته دین اوزکاسی بقول حکماء اهل رصد عددی مینک
یکرمه تورت دور چنانچه ایتور بیت ثوابت یک هزار وبست چارند که بر کرسی مقام خویش دارند همه سی
ثوابت دور که جمع سی کرسیدا محکم ومرکوز دور عرش دا هیچ ستاره یوقدور که خالی وبسیط دور
کرسی نینک اون ایکی برجی بار دور حمل ثور جوزا سرطان تا اخر بو اون ایکی برج نینک هر برینی اوتوز درجه
اعتبار قیلیب دورلار هر بر درجه سی التمش دقیقه دور بو یته ستاره کا اون ایکی برج نی ایکی دین تقسیم قیلیب دورلار

مکر شمس قمر کا بردین بویته ستاره بو اون ایکی برج نی جورولوب سیر قیلور زحل اوتوز ییلدا دورینی
تمام قیلور افتاب بر ییلدا تمام قیلور حمل دین ابتدا قیلیب ینه حمل کا یتکانی بر ییل دییلور بو اوج یوز التمش بش
کوندا حاصل بولور حمل نینک ابتداسینی نوروز اتالور بو اون ایکی برج بعضیسینی بویته ستاره کا خانهٔ
شرف دور و بعضیسی اوز خانه سی دور وقتیکه بو ستاره خانهٔ شرفیدا بولسه و یا اوز خانه سی دا
نوبتی تیسه اول ستاره اول حالتدا قوی بولور و تأثیری غالب و هر عملی که اول ستاره کا تعلق دور اول
کونلار دا رونق و رواج تاپور سعد اکبر مونینکدین عبارت دور چرا که حق سبحانه و تعالی بو عالمدا هر کارینی
و هر عملینی بر ستاره کا تعلق قیلیب دور که اینک تربیتی انکا تعلق و وابسته دور و بعضیسی اول برج
لارینک خانهٔ وبال دور و بعضیسی خانه حضیض دور و بعضیسی خانه غریب وقتیکه اول ستاره نینک سیرلیسی
نینک نوبتی بو خانه لار کا تیسه اول ستاره بولور ضعیف بولور و تأثیری هم ضعیف و انکا تعلق عمل لار بو کونلار دا
خراب و ویران بولور نحس اکبر و نحس اصغر بولار دین عبارت دور درجه بدرجه نحس دور بو علم نجوم
دین بو مقدار بیان قیلینماغونجه خانهٔ شرف مفهوم بولماس ایردی اگرچه بو کتابدا مذکور ایماس و ینه حضرت
ادریس علیه السلام نینک طریق نجوم داکی قول لاریدین روایت قیلینیب دور که حضرت حق جل و علا آسمانلا
غم اندوه دین خالی و افت آسیب دین عاری ایکی تن خلق قیلدی بو وقت حمل ثور جوزا نینک ییل لاری ایردی
پس بو ایکی تن زمین کا توشتیلار اوچ مینک ییل زمین دا بی غم و اندوه و بی آفت رنج زمین دا قرار الدیلار
بو ییل لار سرطان اسد سنبله نینک ییل لاری ایردی وقتیکه نوبت میزان ییل لاریغه یتی پیتیاره لار کا غم
اندوه رنج پیدا بولدی اندین کین کیومرث پیدا بولدی و ایتیب دور لار که اول کیومرث آدم علیه السلام
ایردی و روی زمین کا پادشاه بولدیلار اما سو برله دشت لار دا گیاه اونکان ایردی و اندین اوزکا
نرسه یوق ایدی اوتوز ییل بو طریقه برله اوتی ابتدا شمس و زهره حمل برجیدا ایردی قمر عقرب برجیدا مشتری
میزان برجیدا مریخ حمل برجیدا زهره و عطارد حوت برجیدا و هر بری اوز خانه شرفیدین ابتدا که تا شقاری

جیقتی

9

حیقتی انداغکه بیان قیلدوق هیچ کشی بیلمادی که سیر دوردین تورغای واوزجاییدا قرار الغای مکر خدای
تعالی بیلور اولوغ شهنامه داهم بو طریق لیق ایتیب دور بس حضرت آدم علیه السلام نینک خروج
لاریدین تا بیزنینک پیغمبر وقت لاری غجه نینک اراسیدا مدت التمینک اون التمه ییل دور بش مینک یته
یوز ییل هم دیب دورلار و انداغ ایتیب دورلار که اول کشیکه روی زمین کلدی آدم ایردی که اولارنی
کیومرث اتار ایردیلار محمد بن الجهم البرمکی هم بو طریقه لیک ایتیب دور ابن ماهو نینک ادوار دیکان کتابیدا
هم بو طریقه لیک ایتیب دور بهرام بن میران اصفهانی نینک تاریخ نامه سیدا و مردانشاه اصفهانی
و قاسیم اصفهانی نینک تاریخ نامه سیدا و موی ساسانیا بن عیسی بحروی داو پارسیان فارس داهم
بو طریقه لیک ایتیب دورلار و اتفاق قیلیب دورلار بو سوزکا که بیز ذکر قیلا دورمیز که اول پادشالیق
آدم علیه السلام قول لاریدا ایردی کم زیاد نجه ییل اوتوب دور انی اوزلاری بیلکا یلار اننک اوچونکه اول
وقتدادین خوب جایکیر ایماس ایردی هر کیم بر پیغامبریدین کین قالسه و یا بر پادشاهیدین ینه
بر پادشاهیغه قالسه بو ایکو نینک اراسیدا نجه مدت و زمان اوتسه بو اولقینی فراموش قیلور
و هر کشیکه کین کلیب دور اولقیلار نینک رسمی لارینی تبدیل قیلور انداغکه حضرت آدم علیه السلام دین
تا حضرت نوح علیه السلام غجه حضرت نوح علیه السلام دین تا ابراهیم علیه السلام غجه اندین تا حضرت
موسی علیه السلام غجه اندین تا حضرت عیسی علیه السلام اندین تا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
غجه هر برلاری ایلکرکی رسم لارغه تغییر بردیلار بو تاریخ اننک اوچون کرک که هر برلاری نینک وقت لاریدا
کی رسم لار ظاهر بولغای و ایتیب دورلار که اول وقت دا زمین بار ایدی و سو بار ایدی و خلق یوق ایدی و ایتیب دورلار
که آدمی زاد بار ایدی و پادشا یوق ایدی و انجه که بار ایردیلار ابتدای کشیکه بو جهاندا پادشالیق
قیلدی دادان ایردی ولیکین تورت مرتبه پادشالیق قولیدین کیتیب ینه کلدی و هیچ کیم بولارنینک
مدت لارینی بیلماس و ینه ایتیب دورلار که خدای تعالی اول کشیکه خلق قیلدی کیوان و کشیشان ایدی

بی نشان ایردیلار

وبو کشینی کیومرث اتار ایردیلار وکیومرث نینک معنی سی دین زنده وکویا دور پس انی کوه شایعی
تاغ نینک پادشاهی اتار ایردیلار که جهان ویران ایردی تنها بر تاغ شکافیدا بولور ایدیکه اینینک برله
هیچ کشی همراه ایماس ایردی کیو نینک معنی سی کوه دور بو شکافدا اوتوز ییل زنده کالیق قیلدی اندین
کین اولدی بو کشی نینک پشت کمریدین قطره سو کلیب زمین نینک شکافیدا قرار آلدی قرق ییل بو
سو شکاف زمین دا باقی قالدی اندین کین ایکی تن زمین دین اونوب تاشقاری چیقتیلار نجه وقت
زنده کان لیق قیلدیلار بر حالدین ینه بر حالغه تبدیل تاپیب الیک ییل اوتی ایکی درخت صورتیدا بولدیلار
که بری نر و بری ماده پس حرکت قیلدیلار بولاردین فرزند حاصل بولدی و بولارنی اسلام خلق لاری
آدم و حوا اتا بدورلار بو خلق لار نینک همه سی اندین پیدا بولغاندور و انداغ ایتیب دورلار که بو جهان
نینک مدت عمری تا روز قیامت غجه که خدا تعالی قرآندا اندین وعده بریب دور توقوز مینک ییل اوتوب
و ایتیب دورلار که آدم علیه السلام اوز جفتی حوا برله اوچ مینک ییل بهشت دا بولدی اندین
زمین کا کلدی زمین دا جفتی برله غم و اندوه سیز اوچ مینک ییل اوتی اندین کین اهرمن و پتیاره
لار پیدا بولدی و غم اندوه بنی آدم دا کارکر بولدی و تأثیر قیلدی جهودلار توریت دین نقل قیلیب
ایتیب دورلار که حضرت آدم علیه السلام زمان لاریدین تا پیغمبر آخر الزمان نینک مکه دین مدینه کا هجرت
قیلور غجه نینک اراسیدا کی زمان تورت مینک قرق ییل اوچ آی ایردی ترسالار انجیل دین نقل
قیلیب ایتیب دورلار که حضرت آدم علیه السلام نینک زمان لاریدین تا حضرت محمد مصطفی صلی الله
علیه وسلم نینک زمان لاری غجه بش مینک یوز یتمش ایکی ییل ایردی عبد الله بن عباس دین روایت
قیلیب دورلار که حضرت آدم علیه السلام زمانلاریدین تا حضرت نوح علیه السلام غجه ایکی مینک
ایکی یوز الیک التی ییل ایردی زمان طوفاندین تا حضرت زمان حضرت ابراهیم علیه السلام غجه مینک
یتمش توقوز ییل ایردی بولاردین تا موسی علیه السلام زمان لاری غجه بش یوز التمش بش ییل ایردی

موسی علیه السلام

موسی علیه السلام دین تا سلیمان علیه السلام بیت المقدس نی بنا قیلغونجه نینک اراسی بش یوز
اوتوز التی ییل ایردی سلیمان علیه السلام دین تا اسکندر ذو القرنین رومی غجه یته یوز اون یته
ییل ایردی اسکندر ذو القرنین دین تا زمان عیسی علیه السلام غجه اوچ یوز التمش توقوز ییل ایردی
عامه خلق ایتادورلار که عیسی علیه السلام دین تا بزینک پیغمبر علیه السلام غجه هیچ پیغمبر یوق ایردی
بو راست سوز ایماس دور که خدای تعالی کلام مجید دایرلیقا بدور که قوله تعالی اِذْ اَرْسَلْنَا اِلَیْهِمُ
اثْنَیْنِ فَکَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ ترجمه آیت اولکه زیرا که ایباردوک بز اول قومغه ایکی
رسولنی پس یالغانغه نسبت بریب تصدیق قیلمادیلار اول ایکی رسولغه پس قوی قیلدوق
بز اول ایکونی اوچونجی کشی برله وصاحب کتاب معنی برادور که یعنی من عیسی علیه السلام دین کین
پیغمبر ایباردیم جرجیس و یونس بن متی نی و اول مدتی که پیغمبر یوق ایدی تا بزینک پیغمبر علیه السلام
کلکونجه نینک اراسینی زمان فترت اتارلار تورت یوز اوتوز تورت ییل ایردی خدای تعالی بو جهان
نینک مدت عمرینی یته مینک خلق قیلیب دور اما خلاف بسیار دور گفتار وهب بن منبه انداغ ایتیب دورلار
وهب بن منبه که پیغمبر علیه السلام دین ایشتیم که خدای عز و جل اول نمرسه که مخلوقاتدین خلق قیلدی
بو جهاندا دیولارنی خلق قیلدی یته مینک ییل بو جهاننی اولارغه بردی اندین کین اولارنی معزول
قیلدی و پیریلارکا بردی بش مینک ییل بو جهاننی پیریلار توتیلار آندین کین اولارنی هم معزول
قیلدی اندین کین فرشته لارکا بردی مینک ییل فرشته لار عالمنی اباد قیلدیلار و سردار مهتر
بولدیلار و خلاف بو باره دا بسیار دور گفتار مخلوقات نینک آفرینشی نینک دا محمد بن جریر انداغ
ایتادور که خدای تعالی بو مخلوقات نی خلق قیلدی لیکین بو عالمنی خلق قیلماغلیق قه خدای تعالی نینک
هیچ حاجتی یوق ایدی و کرکی یوق ایدی پس اننینک اوچون خلق قیلدیکه بولارغه حکم فرمان قیلغای
عبادت و پرستش قیلماقغه تا که کیم پرستش قیلادور و کیم قیلمایدور کیم فرماننی قبول قیلمایدور

حکمت دین بو طریقه لیک لازم کلدیکه آفریده قیلغای اولارنی تا اولاردین هم انداغ کار و قوغه کلگای
که موافق حکمت خداوندی بولغای جانجه قرانداهم باد قیلیب دور قوله تعالی وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ
اِلَّا لِيَعْبُدُونِ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ
الْمَتِينُ یعنی حق سبحانه وتعالی ایتا دورکه یراتادیم من پریلارنی وآدمی لارنی مکر اینکه اوجون خلق قیلدیم
که تامکا عبادت قیلغایلار واول ایشنی قیلغایلار که من فرمان قیلیب دورمن اراده قیلمایدور
من اولاردین رزق وروزی جنانجه اول کشیکا اوخشه ایمس که انکا بنده بولغای وانکا فرمان قیلغای
که هرکونی برکاری قیلغیل که اینکدین منکا بزمرسه تعیین بریب تورغیل تاهر آیدا اینکه دینی آکغای الله
تعالی ایتا بدورکه من بنده لاریمکا فرمان قیلدیم پرستش قیلماقغه تاکه اول فرماندین مقصود اولاردین
روزی الغایمس ویا مزد بلکه من اولارغه مزد برادورمن وروزی برادورمن اولاردین اینکه بو
عبادتیدین منکا فایده ویا زیادتی بولغای ایمس واگر اولارنی خلق قیلماسام ایردی هیچ زیانغه
یوق ایردی حالاکه خلق قیلیب دورمن اگر مینک عبادتیم نی قبلماساوفرمانیم نی توتماسا اینکه منکا هیچ
زیانی یوق اگر فرمانیمنی بجاکلتورسه اینکدین منکا هیچ نفعی هم یوکمس جانجه کلام مجیدده ایا ربیقاده
قوله تعالی فَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ترجمه
آیت اولکه اگر منکا برفرمانیق قیلمکلارمن سزلاردین بی نیاز وبی حاجت دورمن اگر سزلارنی
من خلق قیلماسام هم منکا هیچ زیانی ونقصانی یوق ایردی چاکه سزلارنی خلق قیلیب دورمن منکا
هیچ سودی هم یوق ومینک ملکومغه هیچ زیادتی یوق اولاکا بوجهانی خلق قیلدیراندین کین آدمی نی خلق
قیلدی وکوزبردی تاکه خدایتعالی اینک قدرتینی مشاهده وتوانا یلیغینی معاینه کورکای وقولاق بردی
تاکه خدایتعالی اینک علم لاریمنی وحکمت لاریمنی اشیتکای وکونگل بردی تاکه حضور ولذت نی تابغای و
کونگل اینک الجه اعقل براری تاکه حق نی وباطل دین سودنی زیاندین ایریب تانوغای وبو زمین نی مسطح وکن

ق قیلدی تاکہ اینک اوزاسیدا بولغایلار وشہردین شہرکا یورکایلار وآسمانی بلند قیلدی تاکہ
آسماندین باران یاغقای وزمین دین کیاہ اونکای تاکہ انی مخلوقات یکایلار وپیکایلار کہ بوخدایتعالے
دین دوردیب نعمت لاریکا شکر بجاکلتورکایلار وپیکایلار کہ بوخدایتعالے دین دوردیب وخدادین
اینک اوزکادین قورقمغایلار جنانچہ قرآندایاد قیلیب دوردیب قولہ تعالے ہُوَ الَّذِی جَعَلَ لَکُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَآءَ
بِنَآءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجَ بِہٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّکُمْ فَلَا تَجْعَلُوْا لِلّٰہِ اَنْدَادًا وَّاَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُوْنَ وینہ بریردا ایتیب دور وَاللّٰہُ جَعَلَ لَکُمُ الْاَرْضَ بِسَاطًا بوآیت لارینک مضمونی یوقاریدہ
بیان قیلغان کلام دور بریردا بوزمین نی بساط اتابدور وبریردا کہوارہ یعنی بشوک اینک اوجونکہ بوروی
یوزیدہ موجود زمین خلق نی بساط غہ اوخشاتیب بیغلیغ دورکہ ہربریدا خواہ لاکلار اینک اوزاسیدا یورورلارینی
وخواہ لار بیناشوک کا اوخشاتیب دورکہ خواہ لاکلار زمین اوزرہ آرام برلہ اویقولارلار پس انداغ ایتیب دوردیلارکہ
آسمانی ایردی بولکاسا ایردی بوجہاندا آفتاب وآی نینگ روشن لیغی بربولور ایردی اولگا کہ بوجہانی آفریدہ
قیلغان ایگیلدی اگر آفریدہ قیلمغاندک قالسہ ایردی ہیچ کیم کیچہ نی کوندوزدین آیریب تانوبلماس ایردی کون
ہفتہ وآی ویل نینگ حساب لاریہم بیلماس ایردی قجان یورماک وقجان اویقولاماک کرک قجان نماز
اوتماک کرک وقجان روزہ توتماق وقجان افطار قیلماق کرک وقجان حج قیلماق کرک ہیچ کیم بوشیلارنی
بیلماس ایردی اینک تعیینی نی بیلماس ایردی پس خدایتعالے فرمان قیلدی جبرائیل علیہ السلام غہ پس جبرائیل قنات لارینی
قیلیب دوردیغان آیغہ سورکادیلار آی نینگ روشنا لیغنی کمرک بولدی وکیچہ کوندوزدین پیدا بولدی وآی ویل نینگ
حساب وعددلاری پیدا بولدی وبوعلامات لار خدای تعالے دین اولوغ نعمت دورکہ شکرانہ سی
لازم دور جنانچہ قرآندایاد قیلیب دوردیقولہ تعالے وَجَعَلْنَا الَّیْلَ وَالنَّہَارَ آیَتَیْنِ فَمَحَوْنَآ آیَۃَ الَّیْلِ وَجَعَلْنَا
آیَۃَ النَّہَارِ مُبْصِرَۃً لِّتَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّکُمْ وَلِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِیْنَ وَالْحِسَابَ وَکُلَّ شَیْءٍ فَصَّلْنٰہُ
تَفْصِیْلًا یعنی حضرت حق سبحانہ وتعالے ایتا دورکہ قیلدوق بزکیچہ وکوندوزنی ایکی علامت کیچہ نینگ

علامتی ماهتاب دور وکوندوز اینک علامتی افتاب بس کیچه اینک علامتی که آی دور اینک نوریني سرتاشر قیلاروق
وکوندوز علامتی که افتاب دور انی تابان قیلدوق تاکه طلب قیلغای سیزلار پروردکار بیکلردین فضل
نی وعالم بولغای سیزلار سال ماه اینک عدد وحسابلاریغه وهرنرسه لارنی بیلیشین قیلدوق تاکه سیزلارکا
حجت باده قالمغای وپیلادوک وسبب عذرکالماکای سیزلار وایت دیکر داهم ایتیب دور قوله تعالی
هُوَ الَّذِی جَعَلَ الشَّمْسَ ضِیَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا یعنی اول خدا دورکه بوافتابنی روشن قیلدی قدرنی
برله وستاره لارکا آسمانده منزل ومقام تعین قیلدی ویکریسکزخانه پیدا قیلدی هرکیچه برخانه دابولغای
وقیتکه بوخانه لارنی سیر برله تمام قیلسه سرما بولور بوو جهدین ایتیب دور لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِینَ وَالْحِسَابَ
تاسیزلار عددی وحسابنی معلوم بولغای وکیچه نی کوندوزدین قیلغای وایتیب دور خدایتعالی
وتقدس قوله تعالی مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ یعنی خدایتعالی انی افریده قیلمادی بوا شیانی مخلوقاتنی
مکرحق ورست لیق برله خلق قیلدی کَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ یعنی انداغ بوعلامات
لارنی پیدا قیلدوق تابنده لارپیلکا بلارکه من کرخداوند دورمن مندین اوزکالار بوا شیالارنی خلق
قیلالمغا بلار وپیدا قیلالمغا بلار بس بوعلامات ونعمت لارنی اوّلًا خلق قیلدی اندین کین بوخلق لارنی
خلق قیلدی وبونعمت لارنی اولارغه بخش قیلدی وفرمان قیلدیکه بونعمت لارکا شکر قیلغای
انداغ که قرآندا یاد قیلیب دور قوله تعالی وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِي لَشَدِيدٌ تاذن اینک معنی سی تاتی دور یعنی عطا قیلدی پروردکار اینک لارنعمت لارنی وفرمان
قیلدی شکر قیلمانقه وایتیکه اگر شکرنی مکابجا کلتورساکلارمن سزلارکا نعمت وازیادت قیلورمن
واگر کفران نعمت قیلیب نعمت ایکاسینی یاد قیلماساکلارتحقیق مینک عذابم قاتیغ دور بوطایفه لارکا
کروهی شکرنی بجا کلتوردیلار وکروهی بجا کلتورمادیلار اولارکه بجا کلتورمکاندین کمرک دور شکربجا کلتورمکادین
بسیار دور قوله تعالی وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ یعنی بنده لاریمدین شکرگذار لارکم دورلرکه انی ایتمشدین

12

ایکی کروه بولور بر کروهی غه بو جهان نینک نعمت لاری نی زیادت قیلدی ینه بر کروهیغه بو دنیا نینک
نعمت لارینی تارتی و کم قیلدی تا اولکونجه اندین اول جهاندا تورلوک عذاب عقوبت کا کرفتار قیلدی و کروهی
غه هم بو دنیا دا نعمت نی کم قیلدی اخرتدا سزاوار عقوبت قیلدی فنعوذ بالله من سخطه و من بو
کتاب ایچره سنکا یاد قیلورمنکه بو جهان نینک خلق قیلغانینی که اول خدایتعالی بو جهاندا نمه نی خلق قیلدی
و نجه کوندا خلق قیلدی و مخلوقاتدین قایسی نی قایسیدین ایلکری خلق قیلدی حضرت آدم علیه السلام
نینک وقت لاریدین تا بو زمان غجه نینک اراسیدا کی واقعات لارنی رابطه نی اوزمای و فاصله قیلمای
بر سوزدین ینه بر سوزکا بر پیغمبردین ینه بر پیغمبرکا بر امتدین ینه بر امتکا پادشاهدین پادشاهغه
و هر کشی نینک زمان روزکارینی و بو جهاندا کی فعل اطوار کردارلارینی بتفصیل یاد قیلورمن و آدمی لار
دین بو جهاندا کیمدور که خدایتعالی نینک عبادتینی قیلیب و شکرلارینی بجا کلتور و بدور و کیم کلتورمابدور و هر
کیمکا خدایتعالی نه ایش لار قیلیب دور و نجوک هلاک قیلیب دور ظالم بدکردارلارنی و نجوک جزای خیر بریب دور
شکرکذارلارغه تا بیل کایسین که هر ایشی که خدایتعالی قیلیب دور عدل برله قیلیب دور و بو جهاننی و آدمی لارنی
خلق قیلورغه باعث اولکه تا خوب کردار بدکرداردین بیلینکای و ایریلغای هر کشیکا اوز جزا و سزاسینی برکای
یخشی غه یخشی و یمانغه یمان انداغکه قراندا یاد قیلیب دور قوله تعالی لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ
الَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى پادشاه خراسان فرمان قیلدیکه بو تاریخ نامه طبریدا هر یخشی و یمان نینک
سوزلاری و حکایاتلاری که بار دورانی الفاظ عربی دین زبان فارسیغه کلتورسانکیز تا که فارسی
کوی لارغه آسان بولغای و مسلمانلارغه بهتر و خوبراق بولغای حق تعالی دین توفیق تیلارمنکه بو کتابنی
امداد و اعانتی برله تمام قیلغایمن کفتار مقدمه دا که خدایتعالی بو جهاننی نجوک افریده قیلدی اولا بیلکیل
که خدایتعالی بو جهان نینک مدت عمرینی یته مینک ییلغه قویدی و مینک ییل اول کوندین دور که بو جهان تمام
بولدی و اسمان زمین نی افریده قیلدی و افتاب و ماهتاب نی و ستاره لارنی خلق قیلدی و بو فلک نی اورور اول

کونیکه بو جهاننی ویران قیلادور و قیامت نی اشکارا قیلادور بو وقت لاریته مینک ییل دور که پیغمبر صلی الله
علیه وسلم بو جهاندین خروج قیلغان وقتدا الته مینک ییل غه برمونجه کم ایدی مینک ییل ینه برمونجه سی
قالغان ایدی در حقیقت هیچ کیم بیلمادیکه نجه قالیب ایکان و نجه سی قالیب دور کروهی خلقدین بو طریقه لیک
دیدورلار جهودلار انداغ ایتیب دورلار که توریت دا ایتیب دورلار که اول وقت که محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
خروج قیلدیلار آلته مینک ایکی یوز ییل ایردی ترسالار هم انجیل دین انداغ ایتیب دورلار که آلته مینک ایکی
یوز ییل ایردی حکماء یونانی لار ارسطاطالیس افلاطون بقراط غه اوخشالار ایتیب دورلار که فلک کردشی
نینک مدتی تا اول وقت که اوزلاری بار ایدیلار بش مینک ییل اوتوب دور دیر ایردیلار تا نجه سی قالیب دور
روز قیامت غجه و نجه سی اوتوبدور هیچ کیم بیلماس مکر خدایتعالی بیلور قرانداهم ایتیب دور ان الله عنده
علم الساعة وینزل الغیث ویعلم ما فی الارحام یعنی بتحقیق خدایتعالی نینک نزدیدادور قیامت نینک
علمی باران قایدین یاغادور و شکم مادر داکی حملی اوغول یا قیزمو بولار نینک علمی خدایتعالی نینک نزدیدادور که
اوزی دانادور آیت دیکر دا ایتیب دور قوله تعالی یسئلونک عن الساعة ایان مرسیها فیم انت
من ذکریها الی ربک منتهیها یعنی ای محمد سوال قیلسه لار روز قیامت دین که قچان بولادور و قچان
آدمی لار قوپادورلار دیب پس سین قیامت نینک علمیدین و ذکریدین نیمه داسین یعنی سین اننک
دا هیچ نرسه بیلماس سین اننک علمی خدایتعالی غه دور خدایتعالی بیلور که بو جهان نینک مدتی نجه دور و قچان
ویران بولادور و قچان قیامت قایم بولادور و جهودلار جمع بولوب اوچ مسئله توریت دین
اخراج قیلیب دورلار که سوراغایلار بیزنینک پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم دین جواب برادورلار مو با
برالمایدورلار مو بریسی اول مسئله دین اصحاب کهف نینک قصه سیدور و بری روح نینک خبری و علمی
دور و ینه بری قیامت قچان بولادور پس جهودلار ایلچی قیلیب مدینه کا پیغمبر حضورلاریغه
یباردیلار صلی الله علیه وسلم اولارغه ایتی لار که هر سوزیکه اصحاب کهف دین قیلادور انی توریت غه مقابله

قیلینک لار

ینک سوالیغه قیلینک لار موافق کلادور مو و روح دین هم سوال قیلینک لار اکر روح ینک حالات وکیفیات لاریدین
ینک سوالیغه بیان قیلسه بیلینک لار که اول پیغمبر ایمس دور خدا یتعالی توریت دا روح ینک عظمت و اولوغ لیقی نی
ی خلقدین ایاد قیلیب دور ولیکین روح ینک صفتی نی وحالات وکیفیاتنی بیان قیلما بدور و قیامت دین هم سوال
محمد مصطفی قیلینک لار که قجان بولا دور اکر قیامت ینک وقتیدین خبر برسه بیلینک لار که پیغمبر ایمس دور که خدا دین
یب دور لار اوز کاشی عالم ایمس دور پس بو ایلچی لار مدینه کا کلیب پیغامبر صلی الله علیه وسلم دین بو اوچ سوالنی
ار ایتیب دور قیلدیلار اما اصحاب کهف ینک قصه لاریني خدا یتعالی سوره کهف دا خبر بردی وایتی قوله تعالی
یرار بردی اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيْمِ كَانُوْا مِنْ اٰيٰتِنَا عَجَبًا تا اخر بو قصه توریت غه موافق
ب دور توشتی اما روح ینک سوالیغه جواب خدا یتعالی بریب ایتی که قوله تعالی وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الرُّوْحِ قُلِ الرُّوْحُ
تر دیدا مِنْ اَمْرِ رَبِّيْ وَمَا اُوْتِيْتُمْ مِّنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيْلًا بو روح ینک سوالی هم موافق توریت توشتی وقیامت
ر یتعالی ینک سوالیغه هم خدا یتعالی جواب بریب ایتی که قوله تعالی وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰىهَا
ه ایان ر قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّيْ اولغرایت ینک معنی سی اوشبو که ایا بلکه کمان قیلدینک که اصحاب کهف واصحاب
قجان بولا رقیم نجه ومدت حیاتلار باقی قالما غلیقدا پنر ینک تعجب قیلا دورغان اثار وعلاما تیمز دین دور لار
اصحاب کهف واصحاب رقیم ینک قصه لاری کتابلار دا مشهور دور اول وجهدین بو یرداذکر قیلینما دی
ایکنجی آیت ینک معنی سی اولکه سوال قیلا دور لار کافرلار سندین ای محمد روح ینک کیفیاتیدین ایتغیل
روح مینک پروردکاریم ینک حکم فرمانیدین دور وعطا قیلینما دی سیز لار کا علم دین مکر اندکی نه
باقی علم خدا ینک اوز نزدیدا دور یعنی روح موجود ثابت دور کیفیات حالاتینه پروردکاریم عالم دور
خبر یکا بول یوقتور اوچونکی ایت تفسیری اولکه سوال قیلا دور لار کافرلار قیامت ینک وقت وتعینی دین
که قجاندور برپا یعنی اول قیامت ینک ایتغیل ای محمد قیامت ینک علمی پروردکاریم نزدیدا دور آندین
اوز کاشی پیغامبر کی قجان بولا دور وقجان کلا دور اهل آسمان واهل زمین کا بو علم پوشیده دور وینه خدا یتعالی ایتیب دور

قوله تعالی لا یأتیکم الا بغتة یسئلونک کانک حفی عنها یعنی کلماس اول قیامت سیزلارکا مکر بناکاه
کلورکه سیزلار اول حالتدا غافل سیزلار سوال قیلادورلار اول قوم سندین ای محمد کویا که سین
واقف سین اول قیامت نینک وقتیدین قوله تعالی قل انما علمها عند الله ولکن اکثر الناس لا یعلمون
یعنی اتغیل ای محمد بو قیامت نینک علمی خدای تعالی نزدیدا دور ولیکن بسیار خلق عالم ایماس که
بو جهان نینک عمری و مدتی نجه دور و نجه سی اوتوبدور و نجه سی قالیب دور که قیامت قچان بولادور خدا
یتعالی دین اوزکا کشی بیلماس و هم بیلکیل که پیغمبر علیه السلام نشان بریب دورلار که مینک وقتیمدین
تا روز قیامت بسیار وقت قالغای ایماس ایتیب دورلار که بعثت والساعة کهاتین واشار
بالسبابة والوسطی یعنی انداغ ایتیب دورلار که منی خدای تعالی قیامت غه یاوق وقتدا بو عالمغه ایباریب
دورکه کویا ایکی انکشت ینکلیغ واشارت قیلیب دور سبابه و وسطی برله یعنی باش بارماق نینک یانیداکی
انکشت برله و اوترا انکشت برله اوترا انکشت درازراق دور یانیداکی کوته رک ولیکن بسیار
دراز ایماس یعنی قیامت نینک مینک وقتیمدین درازلیغی انجه بار دورکه اوترا انکشت نینک درازلیغی جه بار
دور یانیداقی انکشت دین مینک وقیامت نینک ارامیزدا تولا مدت قالمابدور و ینه خبردا انداغ روایت
قیلیب دورلار که پیغمبر علیه السلام برکونی مرکب اوزاسیدا نماز اوتادیلار و افتاب سار غریب ایدی پیغمبر علیه السلام
ایدیلار که بو کوندین تا کیجه کا قانجه سی باقی قالیب دور اصحاب جواب بردیلار که یا رسول الله بسیار وقت قالمابدور
پیغمبر ایتیلار که سیزلار نینک اوتکان عمر نیکلاردین باقی قالغانی هم انجه دورکه نماز دیکردین نماز شام غجه
نینک ارا سیجه بار دور ینه بر حدیث روایت قیلیب دورلار که اصحاب دین برلاری ایدیلار یا رسول الله من اوتکان
کیجه توش کوروب دور من که بر مرغزاری دا بولوبدور من منبری کوردوم که قویوبدورلار تیه پایه سی بار
و سیزلارنی کوردوم که یتنجی پایه نینک اوزاسیدا توروب دورلار پیغمبر صلی الله علیه وسلم تعبیر یدا ایدیلار که
اول مرغزار بو جهاندور منبریکه تیه پایه لیک منی انینک اوزاسیدا کوردونک بو جهان نینک عمری تیه مینک بیلدورکه

اوتوبدورمن

او توبدور من کین کلیب دور من پس هر نرسه کا بر علامتی و نشانی بولور اول کلور که بو جهان عمریدن
اول مقدار مدت قالمابدور و قیامت یاوق دور ولیکین هیچ کشی غیر از خدای عز و جل بیلماس
گفتار بو جهان نینک آفرینشی دا که نجه کوندا خلق قیلیب دور ایمدی بیلکیل که خدای تعالی بو جهاننی آلته کوندا خلق
قیلدی انداغکه قرانداذکر قیلیب دور هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ یعنی اول
خدای دور که خلق قیلدی اسمان و زمین نی آلته کوندا انداغ ایتیب دور لار که بو آلته کون اخرت کون
لاریدین دور که هر کونی نینک اوزونلیغی بو جهان نینک مینک ییلی برله برابر دور چنانچه قرانداایاد قیلیب دور
قوله تعالی وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ یعنی بتحقیق بر کونی که پروردگارینک
نزدیدا دور سیز لار سناغ قیلادور غان مینک ییلغه اوخشه دور خدایتعالی اول نمرسه که خلق
قیلدی اول قلم ایردی و هر نمرسه که خواه لادی خلق قیلماقنی و بولماغلیقی نی تا روز قیامت نجه
قلم فرمان برله بیتدی تا اول وقتیکه قلم نی افریده قیلدی تا اول کونی نجه که اسمان و زمین نی افتاب
ماهتاب ستاره لارنی خلقینی تمام قیلیب فلک گردش کا کلکان نینک اراسی آلته مینک ییل ایردی بو همه
نی بر نفس دا خلق قیلور ایردی انکا هیچ مدت وقت کرک ایماس ایردی لیکین انینک اوچون بو طریقه
لیک تأخیر برله خلق قیلیب دور که حکمت اهلی نینک و دانالار نینک کاری تأنی برله بولغای نادانلار
نینک کاری تعجیل و اضطراب بولور پیغمبر علیه السلام ایتیب دور لار که التأنی من الرحمن والعجلة من
الشیطان هر کار دا تأنی و آهسته لیک قیلماغلیق رحمانی دور و اضطراب شیطانی حضرت حق
سبحانه و تعالی اول خلق قیلغان کون یکشنبه ایردی بو کوندین ابتدا قیلیب تا روز جمعه اخرقی ساعتی
نجه تمام قیلدی شنبه کونی یکشنبه هیچ نرسه خلق قیلمادی بو جهتدین جهود لار ایتی لار که روز شنبه
روز اسایش دور کلینکلار اسایش قیلالی و هیچ کاری قیلمالی کروهی جهود لاردین کلیب پیغمبر علیه السلام
دین سوال قیلدیلار که یا محمد خدایتعالی بو جهاننی نجه کوندا خلق قیلدی ایتیلار که آلته کوندا خلق قیلدی

بو الته کون بو جهان نینک الته مینک سیلی برله برابر دور وینه سوردیلار که قایسی کوندن ابتدا
قیلدی و هر کونی قایسی ایشنی قیلدی ایتی لار که یکشنبه کونی آسمانی و آسماندا کی نمرسه
لارنی خلق قیلدی دوشنبه کونی زمین نی و انجه که زمین دادور سود و زیاندین انی خلق قیلدی سه شنبه
تاغلارنی و انجه که تاغلار ایچیدادور انی خلق قیلدی چهارشنبه کونی سونی و درخت لارنی و انجه که کلادور
بنده لار کا انی خلق قیلدی بو تورت کوندورینه ایکی کوندا زمین نینک آفرینشی برله و هر نمرسه که زمین
اوزره بولادور انی خلق قیلدی چنانچه قرانداباد قیلیب دور قوله تعالی قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي
خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ ائنکم الف استفهام برله دور یعنی ایتیب دور ایتغیل ای محمد که ایا بتحقیق کافر بولاسیز
لار مو اول ذاتیغه که خلق قیلدی زمین نی ایکی کوندا وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَادًا یعنی اول الله تعالی غه شریک اثبات
قیلاسیز ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ یعنی بو الله تعالی همه عالم نینک پروردکاریدور و شریک لاریکه سیز لار
اثبات قیلاسیز لار بو مخلوقاتدین هیچ نمرسه کا قدرتی تیماس وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَقَدَّرَ
فِيهَا أَقْوَاتَهَا یعنی زمین اوزرا تاغلارنی پیدا قیلدی و انینک دا برکت لارنی قویدی تا که خلق آبادان دا
انینک برله زیست قیلغای و انجه خلق نینک قوت و روزی سیکه بار ایدی اول تاغلار دا پیدا قیلدی آب جاری
و کیاه و دارو و لعل جواهر و اوتون وَقَدَّرَ أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِلسَّائِلِينَ و تقدیر قیلدی
یماک و ایچماک و کیماکنی هر بنده و جانور قایدین ییدور و ایچادور و قایدین کیادور پس ایتیب دور سَوَاءً
لِلسَّائِلِينَ یعنی برابر دور اول کشیکه روزی تیلایدور و اول کشیکه تیلامایدور همه یکساندور که نصیبه
قیلغان روزی سینی البته اول کشیکا تیکورور جهود لار ایتیلار که یا محمد هر نمرسه که توریت دا ایتیب دور لار
سیز ایتغاندک کم زیاده سی یوق ایمدی معلوم بولدیکه جهان نجه کوندا افریده بولوبدورینه سوال قیلدیلار
که پنجشنبه و جمعه کونی نیمه نی یراتی پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتی لار که پنجشنبه کونی آسمانی و عرش کرسی نی یراتی و اذینه
کونی آی کونی و ستاره لارنی و فرشته لارنی اول روز دین تا اوچونجی ساعت غجه خلق قیلدی تورتونجی

ساعتدا

15

ساعتدا و بشنجی ساعتدا بو جهان فرشته لارینک ایردی پس التنجی ساعتدین که اول نصف روز
ایردی تا اخر روز غجه آدم نی خلق قیلدی و فرشته لارکا امر قیلدیکه آدم کا سجده قیلینک لار دیب پس
ادم علیه السلام نی بهشت دا تخت اوزره اولتورغوز دیلار و روز آزینه نینک آخر ساعتی ایردی
که آدم علیه السلام نی کناه صادر بولغاج بهشت دین چیقار دیلار جهود لار ایتی لار توریت دا بیزلارکا
انداغ ایتیب دورلار که روز شنبه خدایتعالی هیچ نمرسه خلق قیلمادی همه مخلوقات نینک آفرینشی تمام
بولوب ایردی بمضمون توریت روز شنبه روز اسایش دور بیزلار هم اسایش قیلالی پیغمبر علیه السلام
نینک خشم غضب لاری کلدی و ایتی لار که یالغان ایتمانکیز لار که خدای تعالی اسایش قیلماغدین منزه
و مقدس دور و خدایتعالی قرانداایتیب دورکه قوله تعالی وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ اَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ یعنی خدایتعالی ایتیب دورکه بتحقیق خلق قیلدوق بیز اسمانلارنی
و زمین نی و اول نمرسه لارکه آسمان و زمین ارا سیدا دورانی التهکون الجیدا و یتمادی بیزلارکا مونینک
دین هیچ مانده لیکی و ملال لیقی قوله تعالی وَكُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ یعنی خدایتعالی هر کونی شأن دیکر
برله دورکه برینی شکم مادردین وجودغه کلتورور و ینه برینی اولتورور بری روی زمین کا کلسه ینه
بری زیر زمین کا بارور برونی عزیز قیلسه ینه برونی خار ذلیل قیلور برونی غنی قیلسه ینه برونی فقیر و
قلاش قیلور برونی بیمار قیلسه ینه برونی تندرست و هرکز الله تعالی ارام و اسایش قیلماس و مانده بولماس
بلکه مونینک دین منزه دور مخلوق نینک صفتی دورکه بسیار ایش قیلماقدین هارماق و مانده بولماق علما
اختلاف قیلیب دورلار آسمان و زمین نینک آفرینشیدا کروهی ایتیب دورلار که خدایتعالی اولا زمین نی
خلق قیلدی اندین اسمانی چنانچه پیغمبر علیه السلام جهود لارغه ایتی لار که خدای عز و جل یکشنبه کونی
زمین نی خلق قیلدی پنجشنبه کونی اسمانی و کروهی ایتیب دورلار که خدایتعالی اولا آسمانی خلق قیلدی
آی کون و ستاره لار برله اندین کین زمین نی قیلدی و بو قول صواب و راست دورکه خدایتعالی بو قول نینک

راست لیغی غه کلام مجید دا خبر بریب دور قوله تعالی ام السماء بناها رفع سمکها فسویها واغطش لیلها
واخرج ضحیها یعنی حق سبحانه وتعالی ایتا دور که آیا سیزلارنی خلق قیلماق وقیامتدا سیزلارنی اعاده
قیلماق قاتیغ ودشوار راق مو ویا اسماننی خلق قیلماق که بنا قیلدی الله تعالی اسماننی بو طریقه برله که بلند
قیلدی اسمان نینک سقف واوکزاسینی زمین دین یش یوز یل چیلیق یوقاری بس برابر قیلدیکه
مشرقدین تا مغرب غچه قرای سین اسمان نینک بلند وپست لیکیدا نقصی وشکافی وفطوری تا پالماس سین
وقرانکغو قیلدی کچه سینی وظاهر قیلدی افتاب نینک روشنالیغی نی یعنی کوندوزنی پیدا قیلدی مراد
ضحی دین نهار دور روایتی قوله تعالی والارض بعد ذلک دحیها پس اسمان نینک کاری تمام بولغاندین
زمین نینک سطحی نی وصحنی نی کشاده ومسطح قیلدی تا که مخلوق لار مکان توتغایلار پس بو ایت دلیل دور
اول کروه نینک قولیغه که ایتیب دور لار اسماننی ایلکری خلق قیلدی وزمین نی کین وهمه کروه لار اتفاق قیلیب دور
لار انکا که خدای تعالی آسمان وزمین وای کون وستاره وفرشته لار وعرش کرسی دین ایلکری اول
نمرسه که خلق قیلدی قلم ایردی لوح نی خلق قیلغاندین کین قلم کا فرمان قیلدیکه بتکیل قلم ایتی که یارب نیمه نی
بتور من خدای تعالی ایدی که هر نمرسه که من خلق قیلور من مخلوقات دین تا قیامت اینک قضا وقدرینی
بتکیل قلم چنانچه خدای تعالی خواهش قیلغان طریقه لیک همه قضا قدرنی بتدی اندین کین عرش نی
خلق قیلدی بو جهان وزمین نینک اورنیدا همه پرسو خلق قیلدی عرش نینک روشنالیغیدین بو جهان
مینک یل پرسو توردی انداغکه خدایتعالی کلام مجید دا خبر برور قوله تعالی هو الذی خلق السموات
والارض فی ستة ایام وکان عرشه علی الماء یعنی ترجمه ایت اولکه اول خدای دور که خلق قیلدی
آسمان وزمین نی التة کوندا وحالانکه بار ایردی عرش اعظمی سو نینک اوزاسیدا وکروهی ایتا دور لار که
خدایتعالی نینک عرش کا ونه کرسی غه ونه اندین اوزکا نمرسه کا هیچ حاجتی یوق همه دین بی نیاز دور بو
جهان همه سو ایردی خدایتعالی نینک هیبتیدین اول سو جوش اوردی وعرش نی خلق قیلغان ایردی

وبو جوش

وبو جوشدین بر دودی و بخاری اورلادی اینینک دین خدایتعالی اسمانی خلق قیلدی انداغ که خدای
تعالی قراندایاد قیلیب دور قوله تعالی ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ یعنی الله تعالی مستولی بولدی
اسمانغه وحالانکه اول اسمان توتوندور انداغ که اسمان اول خلقتی داتوتون ایردی قیامت کونی
هم توتون قیلور انداغکه ایتیب دور قوله تعالی فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ یعنی پس
منتظر بولغیل اول کونیکا که کلتورا دور اسمانی دود عظیم یعنی اسمانی دود عظیم لیق غه اورویدور بو
یته اسمان نی که خلق قیلدی همه بر اولکورجی ایردی پس امر قیلدی الله تعالی تا اسمان یته پاره بولدی
اکر بالفرض والتقدیر ترازو داتارتسه لار ذره کم زیاد تا پالماس لار انداغ که خبر بریب دور قوله تعالی
فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا یعنی بو یته اسمانی راست قیلدی
وتمام قیلدی ایکی کوندا آی کوننی وستاره لارنی وفرشته لارنی وهر ستاره نی وهر فرشته نی اوز
اسمانلاریدا اوز مقام لاریدا جابجا قیلدی قوله تعالی وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ یعنی
بتحقیق زینت بردوک اسمان دنیاغه ستاره لارنینک روشن لیغی برله وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ
یعنی قیلدوق بز اول ستاره لارنی دیو وشیطان لارغه مانع وقوغلاغوجی تا که اهل آسمان نینک
اسرار لاریغه اطلاع تا بمغایلار ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ پس وقتیکه کار اسمان تمام بولدی اسمان
نینک تحتیدا بوسو خدای تعالی نینک هیبتیدین قاینادی وکف اورلادی جهان نینک اوتراسیدا اول
جایی که کعبه باردور جمع بولدی واول کف دین زمین نی خلق قیلدی زمین هم بر اولکورجی ایردی
انداغکه آسمان پس بو زمین هم فرمان حق برله یته پاره بولدی انداغکه اسمان چنانچه قراندایاد قیلدی
قوله تعالی أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا یعنی ایا کورمایدور
لارمو اولار که کافر بولوبدور لارانی که اسمان وزمین بر اولکورجی ایردیلار پس بز یته پاره
قیلدوق انداغکه ایتیب دور قوله تعالی خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ یعنی خلق

قیلدی اسماننی یته طبقه و زمین نی هم یته طبقه پس وقتیکه زمین نی یته پاره قیلدی هر زمینی کا اوزاسیکا سولار
نی تعیین قیلدی و هر زمین دین بولاق لار پیدا قیلدی و کیاه لار اوندوردی و بو زمین نی سو نینک اوزاسیدا
قویدی سو نی بر بالیق نینک اوزاسیدا قرار بردی و اول بالیق نی سو نینک اوزاسیدا سو نی تاش نینک
اوزاسیدا تاشنی بر فرشته نینک اوزاسیدا قیو بدور که فرشته نینک ایاغلاری هوادا معلق و هیچ
نمرسه نینک اوزاسیدا ایماس تا اول ماهی بیلماس که انینک اوزاسی دا زمین بار دور و کوتاریب تورادور
ولیکن اول ذاتی که فرشته نینک ایاغلاری نی هوادا معلق توتادور او شول ذات ساقلایدور که زمین
برقرار تورادور پس اگر اول ماهی تبرانسه زمین هم تبرانور ایردی خدا بیلور ایردی که بیقرار و بی ارام زمین
اوزره بو خلق نینک نجوک معیشت قیلورینی و زمین اوزره تاغلار نی قویدی انداغکه خبر برور وَالْجِبَالَ
أَرْسَاهَا جای دیکر دا ایتیب دور وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا اولقی ایت نینک معنی سی زمین نی کشاده قیلدی
و تاغلار نی زمین اوزره برپا قیلدی ایکنجی ایت نینک معنی سی آیا قیلمادوق موزمین نی کهواره جای
ارام و تاغلار نی زمین غه میخ واغیر تقو و اول تاغلار نینک ایچیدا کوهر دین لعل و مروارید لار دین ته بته
قات بقات خلق پس قیامت نزدیک دور توبه ایشیکی اجوق دور که قرق یل لیق یول دور
هر بنده که اول توبه نصوح قیلیب دور بر فرشتهی اول بنده نی اول ایشیک برله خدایتعالی الدیغه الیب بارور
معاذ جبل رضی الله عنه ایدیلار که یا رسول الله توبه نصوح نجوک توبه دور پیغمبر علیه السلام ایدیلار توبه
نصوح اولدور که بر کناهی دین پشیمان بولسانک و کونکلونک نی اول کناهیغه قویماسانک که هرکز اول
کناه نی قیلماغایسین انداغکه سوت ایمجک دین تاشقاری چیقادور هرکز ایمجک کا یانیب کیرمایدور پس
پیغمبر علیه السلام ایدیلار که توبه نینک ایشیکی اجوقدور خلق غه پس وقتیکه بفرمان عز و جل توبه نینک ایشیکی
نی بند قیلسه لار اول زمان هیچ کناهی دین توبه نی قبول قیلماس لار پس پیغمبر صلی الله علیه وسلم بو ایت کریمه نی
اوقودیلار که قوله تعالی يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ

یعنی

یعنی اول روز یدا که کلادور بعضی اثار و علامات پروردکارینک یعنی قیامت نینک اولوغ علامات
لاری ظاهر بولسه منفعت قیلماس اول کونلاردا هیچ بروکا ایمانی که ایلکری ایمان کلتورمکان بولسه و نه
عمل صالح لار نفع قیلماس و توبه قبول بولماس که توبه نینک ایشیکی باغلانور پس معاذ جبل ایدیلار که یا رسول الله
موندین کین جهان نجوک حالدا بولور آی کونکا روشنالیغ بولور مو و هر کونی و هر کیجه سی آی کون بطریق
عادت مشرقدین طلوع قیلیب مغربدا اولتورور مو بورونقیدیک پیغمبر علیه السلام ایدیلار بولار نینک
روشنالیغی تا قیامت باقیدور اندین کین قالماس ولیکین طلوع و غروب دا برعکس دور که مغربدین طلوع
قیلیب مشرقدا اولتورور معاذ جبل ایدیلار تا قیامت کا قانجه قالغان بولغای پیغمبر ایدیلار انداغکه بر آط
توغوب دور و بجه سی تا زمین کا توشکوچیلیک مقداری قیامت بولور اسرافیل صورنی دمیده قیلور
اولا همه خلق اولورلار هیچکیم بیلماس که اول قچان بولادور بناکاه تویوق سیز همه لاری بر اولکورجی
اولورلار انداغکه خدایتعالی خبر بریب دور قوله تعالی لَا یَأْتِیکُمُ السَّاعَةُ اِلَّا بَغْتَةً یعنی کلماس سیزلار
کا قیامت مکر بناکاه تویوق سیزلیق دا کلورینه بر آیت دا ایتیب دور وَلَیَأْتِیَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا یَشْعُرُونَ
یعنی هر آینه کلور قیامت اول خلق غه بناکاه و حالانکه خلق نینک شعور و وقوف لاری بولماس تویوق
سیز واقع بولور مثلا ایکی کشی بری بری برله سوزلاشیب تورسه یا خصومت جدل دا و یا آلماق ساتماقدا
و یا کیو خاتونی برله مجامعتدا مشغول بولسه صور نینک اوازی نی ایشیتیب بری اول طرفکا بیقیلور بری بو طرفکا
کیو اول طرفکا خاتون بو طرفکا علی هذا القیاس اندین کین بو جهان قرق ییل خالی قالور و بو اسمان
و زمین و هوا و آی کون همه اوزجا بیدا طلوع و غروب قیلور اسماندین باران یاغور زمین دین کیاه اونور
درختلار میوه بیدا قیلور و توکولور و قوروب قالور و هیچکیم بولماس اینک دین برینی کوتارکای و یا یکای
نه آدمی و نه پری و نه چهارپای نه چرنده و پرنده درنده پس خدایتعالی همه فرشته لارینی اولتورور اسمان
و زمین دا هیچ کیم قالماس مکر جبرائیل و عزرائیل علیهما السلام و ابلیس علیه اللعنه بو اوچ لاری قالور خدایتعالی فرمان

فرمان قیلور جبرائیل علیه السلام غه زمین غه توشکیل که نه کوراسین دیب جبرائیل علیه السلام زمین کا توشکای
جهانی کورکایکه همه ابادان جای جایدا و هیچ ذی جانی اندا یوق طعامی لار و کیاه لار و میوه لار همه توکوب
و ساسیب قالیب دور همه درخت لار و سبزه لار و بوستانلار تر و تازه و سرسبز و آب جاری لار جاری
بولوغلوق و التون و کموش لار بجای تاش و کساک زمین اوزره ساچیغ لیق که هیچ کیم یوقکه انی کرکلاکای
جبرائیل علیه السلام اسمانغه چیقای خدایتعالی دین ندا کلکایکه یا جبرائیل نه کوردونک جبرائیل ایتور یارب
اوزونک داناسین که خلق کوردوم همه اولوک و جهان اندین خالی خدایتعالی ایتور من ایتماب ایردیم مو
اولارغه نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ یعنی بو زمینی که بز خلق قیلیب ایدوک آخرینه
اوزومیز صاحب بولورمیز و هر نمرسه که زمین اوزرادور انکا هم صاحب بولورمیز جمیع نمرسه نینک ایکاسی بز
دورمیز آخر همه لاری بز کا رجوع قیلورلار بو طرف کلمای هیچکیم قالماس دنیا اوچون بری برلاریکا آزار بریب
و کناه لار قیلیب و خونلار توکوب و فساد لار قیلور ایردیلار بو کون دنیانی منکا تاشلادیلار اندین کین خدای
تعالی ابلیسنی هلاک قیلور و جبرائیلنی و ملک الموتنی اولتورور خدایتعالی دین اوزکا هیچ نرسه باقی قالماس
فرمان قیلور لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ یعنی ای پادشاه لار و ای حاکم لار دعوای حکومت
و سلطنت قیلور ایدینکلار غارت تاراج قیلور ایدینکلار و خونلار توکار ایدینکلار حالا بو کوندا بو ملک
دنیا کیم نینک دور و ایکاسی کیمدور هیچکیم بولماس که اول وقتدا جواب برکای ینه جواب اوزی ایتور که لِلَّهِ الْوَاحِدِ
الْقَهَّارِ یعنی ملک اول خدای نینک دور که یکانه و شریکی یوقدور و صفت قهری برله همه کا غالب دور همه لارنی
اول هلاک قیلور وقتیکه قرق یل بو طریقه لیک اولتسه و جهان بو منوال دا خالی تورسه خدایتعالی اسرافیلنی
اولاً ترکوزور تا صورنی دم سورکای و همه خلق تریلکای و حسابکاه غه کلتورکایلار و خلقنی تیرکوزماس
دین ایلکری آی کوننی هیبت برله چیرلاغای بولار غضبدین قورقوب سارغارغایلار و اوزلاریکا بیچتا بغه
کلکایلار انداغکه دستار چیرمانغاندیک چنانچه قراندا یاد قیلیب دور قوله تعالی إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ پس بو آی کون

عرش نینک

18

عرش نینک تحتیدا سجده کا باش قویغایلار و اتیغایلار که پروردکارا خلق نینک کناهیغه بیزلارنی عقوبت
قیلماغیل اوزونک داناسین که بیزنینک روشنالیغمیز دا خلق اکرچه کناهی قیلسه لار بیزلار داکنه یوق و اکر بیزلار
کا عبادت و پرستش قیلیب سجده قیلسه لار بیزلار داکنا یوق بیز اولارنی بو ایشدین منع قیلالمادوق
اولارنینک کناهیغه بیزکا عقوبت قیلماغای سین خدای تعالی ایتور سیزلارمینک فرمان بردار بندم سیزلار
من سیزلارنی عرش نینک نوریدین خلق قیلغان ینه من سیزلارنی اوزجاینک لارغه ایلتورمن دیب بولارنی عرش
داکم قیلیب اوز اصلیکا راجع قیلورلار عکرمه رضی الله عنه ایدیلار وقتیکه عبد الله بن عباس رضی الله عنه
بو سوزنی تفسیر قیلدیلار من کعب الاخبار قاشلاریغه باریب ایتیم که افتاب مهتاب نینک حقیدا اول
کونیکه خدای تعالی اولارنی خلق قیلدی تا اولار عدم بولغونجه نینک اراسینی حدیث برله ابن عباس منکا
اولیدین آخریغه بیان قیلدی پیغمبردین بو طریقه برله که بیز بیان قیلدوق پس کعب الاخبار ایتی لار کلینک که
تا ابن عباس قاشلاریغه بارالی اولاردین عذر تیلالی اندین کین ایتی که من بر کتابی دا بر سوزی کوروب
بایدیم که کهنه بولغان کتاب ایکان شاید که جهودلار اول کتابغه زیادت قیلیب تغییر قیلغان بولغایلار
ولیکین بو سوزیکه سین نقل قیلدینک درست راق و صواب راق دور خواه لار من که بو حدیث نی مینک
لدیمدا هم بر مرتبه ایتغایسز تا ایشیتیب یادیمغه الغایمن پس عبد الله بن عباس بو حدیث نی ذکر قیلدی
کعب الاخبار بیتدی گفتار ابلیس نینک خلقتی نینک ذکریدا ایمدی بیلکیل که مصنف کتاب روایت قیلادور که وقتیکه حق سبحانه
و تعالی اسمان و زمین نی خلق قیلدی و افتاب ماهتاب نی و ستاره لارنی و هر اسمانی غه فرشته لارنی نوردین
خلق قیلیب تعیین قیلدی و بر کروهی نی فرشته لاردین اوتدین خلق قیلدی و اولارنی جان اتادی اندا غکه
قراندا یاد قیلیب دور و خلق الجان من مارج من نار یعنی خلق قیلدی جان نی دود آلود اوتدین و
و ابلیس نی اولارغه سردار قیلدی و اینینک اتی زبان سریانی برله عزازیل ایردی و زبان عربی برله حارث
خدای تعالی بو طایفه نی زمینی دا اولتورغوزدی تا که اوزیکا عبادت و پرستش قیلغای ینه بر زمین خلقی آفریده

قیلدیکه چهارپای لاردین و درنده لاردین و فیل لاردین و جانور لاردین ابلیس بو خلق لارغه عبادت برله
فاضل بولدی و جای هم بلند بولدی خدای تعالی غه تولا عبادت قیلغانیدین اول فرشته لاریکه نوردین خلق
قیلنیب ایدی اینک قتاریغه داخل بولدی اخر الامر کثرت عبادتیدین یا سول بهشت و خازن بهشت بولدی
اوچ یوز ییل بو طریقه برله اوتی علما لاردین کروهی ایتیب دور لار که بنی جان اول ایردیلار که زمین نینک پریسی ایردیلار
و ابلیس بو کروه دین ایردی ولیکین جای اسماندا ایردی پس بو بنی جان فساد قیلدیلار و کنه کار بولدیلار
و خونلار توکتیلار خدای تعالی ابلیس نی فرشته لاردین بر لشکری برله بولارغه مسلط قیلدی بنی جان بولاردین
قاچیب جزیره و بیابانلارکا اوزلارینی التیلار خدای تعالی بو فرشته لارکا فرمان قیلدی تا ابلیس کا اشتالیغ
قیلدیلار ابلیس نی بولارغه سردار قیلدی و ملک زمین نی همه ابلیس کا بردی ابتدای کشی که روی زمین دا پادشاه
قیلدی ابلیس ایردی و بو فرشته لار ارا سیدا حکم سورور ایردی و عبادت قیلور ایردی کاهی زمین دا و کاهی
اسماندا تا مینک ییل بو طریقه لیک اوتی پس کبر و نخوت ابلیس نینک دلیغه پیدا بولدی و ایتی که کیمدور که مینک
دیک نجه مینک فرشته برله بو روی زمین اوزرا پادشاه لیق قیلغای و نجه مینک بنی جان نی زمین دین
قوغلاب مونجه زمین آبادانی قولومغه کلتور دوم بو مقدار پادشاه لیق نی من قیلدیم ینه کیمکا میسر دور
دیب بو کبر عنادنی کونکلیدا کیچوردی خدای تعالی ابلیس نینک کونکلیکا عالم بولدی خواه لادیکه خلق نی اینک دین
اکا قیلغایکه عبادت و عمل کا تکیه قیلماغایلار و فریفته بولمغایلار ابلیس خدای تعالی غه چندان زمین و آسماندا
عبادت قیلدیکه زمین و آسمان فرشته لاری تعجب توتار ایدیلار خدای تعالی فرشته لارنی اکا قیلماق اوچون
فرشته لاریکه زمین دا ایردیلار و ابلیس نینک حکم فرمانیدا ایردیلار بولارغه وحی ایباردیکه زمین دا سیزلار
دین اوزکا بر خلیفه خلق قیلغوم که انی اوزاور نومدا خلیفه قیلیب بو ملک زمین نی سیزلاردین الیب انکا و انیلار
فرزندلاریکا میراث قیلیب برکا یمن انداغ که یاد قیلیب دور قوله تعالی وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ
فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً یعنی زیرا که ایتی پروردکارینک فرشته لارکا بتحقیق من قیلغوجی دورمن زمین دا بر خلیفه

وقتیکه فرشته لار

19

وقتیکه فرشته لار بو خبرنی ایشتیلار قورقتیلار که بو روی زمین نینک ملک و پادشاهلیغی قولدین کتادور ایتیلار که
اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ
اِنِّي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ یعنی فرشته ایدیلار که یا رب ایا قیلاسین مو بو زمین دا اول کشیلارینی که فساد
قیلغای و خونریزلیق قیلغای انداغ که بیزلاردین ایلکری بنی جان فساد قیلغاندک و حالانکه بیزسنی پاک
لیغ برله یاد قیلامیز و ذکر تسبیح برله فرمان بردار بولامیز خدایتعالی ایتی که اِنِّي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ یعنی من
بیلورمن اول نمرسه لارنی که سیزلارانی بیلماس سیزلار و من بیلورمن فرزندان آدم قانجه فساد قیلادورلار
و نه مقدار خونریزلیق قیلادورلار که ولیکین منکا اولار اراسیدین پیغمبرلار بولور علما و حکما و زاهد و عابدلار
بولور و من بیلورمن که ابلیس اول خلیفه نینک سببدین کافر بولور و سیزلار کامو نینک داعلم یوقدور وقتیکه ابلیس
بیلدیکه خدایتعالی خلیفه خلق قیلادور بو ملک زمین نی انکا برادور کونکلیدا اندیشه قیلدیکه اگر خدای تعالی بو خلق نی
افریده قیلسه بو زمین نی انکا بر مکایمن و جنک جدل قیلیشیب انی زمین دین قوغلاغایمن انداغکه بنی جاننی قوغلاب
یردیم خدایتعالی اینینک کونکلیدا کی بو اسرارغه عالم بولدی و خواه لادیکه خلق نی پیدا قیلغای فرشته لاریکه
زمین دا زیر دست ابلیس ایردی اولارغه وحی ایبار دیکه قوله تعالی اِنِّي خَلَقَ مِنَ الطِّينِ یعنی خلق
قیلورمن خلیفه آدم نی زمین نینک کلیدین و لایدین که زمین نی انکا برورمن پس ابلیس کونکلیدا اندیشه
قیلدیکه بو خلق نی اگر لایدین افریده قیلسه زمین نی مندین الماس چراکه منی اوتدین خلق قیلیب دور بولارنی
لایدین البته اوت لایدین فاضل راق و بهتر دور که اوت نینک جایی هوادور و یوقاری کل نینک جایی
پست و زمین پس اول نمرسه که بلندرک دور اول اولوغراق من آدم دین افضل دورمن ابتدای آفرینش
آدم صلوات الله علیه بیانیدا پس وقتیکه خدایتعالی اراده قیلدیکه آدم علیه السلام نی خلق قیلغای جبرائیل علیه السلام نی
فرمان قیلدیکه زمین دین بر قبضه تفراغ الغیل که هول و قوروغ آق و قرا قزیل و ساریغ هر رنک دین بولغایکه
نینک دین آدم نی خلق قیلغایمن جبرائیل علیه السلام زمین کا کلدیلار اول جایی که حالا کعبه دور اندین

قبضهٔ تغراغ آلغایلار زمین ناله قیلدر آیدی ای جبرائیل نه قیلورسین جبرائیل علیه السلام ایدی سندین برمشت
تغراغ الورمن که اول تغراغ بره برخلقی نه افریده قیلور که انی سینگ اوزونکا اولتورغوزور زمین ایدی یا جبرائیل
مندین اکرخلقی افریده قیلسه یکا سمن که اول فرمان بردار بولورمو یا بوکا سموبحق اول خدایکه سنی یراتیب دور
یانسانک و مندین قول کوتارسانک جبرائیل علیه السلام خدایتعالی عظمیدین قورقوب یاندی وایتی یارب اوزونکه
دانمین که زمین سینگ حق عظمتینگ برله منکا قسم بردی ویاندوردی خدایتعالی میکائیل علیه السلام نه فرمان
قیلدی میکائیل نه هم اوشبو طریقه برله قسم یاد قیلیب یاندوردی خدایتعالی عزرائیل علیه السلام نه فرمان قیلدیکه
بولارنه ملک الموت اتارلار کلیب زمین کا ایدی که ای زمین منکا قسم برماکیل که من تانغراغ الماغونچه یانماسمن
دیب برمشت تغراغ آلدی آق قرا قریل سارینغ هرزنگ دین وبوسبب دین دورکه فرزندان آدم نینگ جمله لاری
کوناکون وانعال کردار لاری رنگارنگ بعضی لاری خوشخوی وبعضی لاری بدخوی علی هذاالقیاس اندغ که
خدای تعالی فرماندایادقیلیب دور قوله تعالی اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ یعنی بتحقیق خلق قیلدوق
پنراول ادمی لارنه آق وپاکیزه لایدین عرب لازب دیب کل سفید پاکیزه نه ایتورینه بریرداتیب دور مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ یعنی خلق قیلدوق پنرآدمی لارنه قرا بدبوی لایدین مسنون دیب سوالتیدا سلیغان قرانی
نه ایتورینه بریرداتیب دور مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ صلصال دیب اول لاینی ایتورلارکه
سوانینگ اوزاسیدابسیار بولوب اندین کین خالی بولوب دور افتاب انکا تابش قیلیب دور واول لای اقاریب
قورووبدور ویاریلیب دور وقتیکه انکا ایغ قویولسه اوازقیلور صلصال اول وجه دین اتالورکه آوازقیلور چنانچه
تمورنه بری بریکا سوقیلسه اوازقیلغانغه اوخشه وجای دیکر داتیب دور قوله تعالی وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ
مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ یعنی خلق قیلدوق پنرآدمی لارنه یومشاق آق لایدین سلاله دیب آق یومشاق
پاکیزه لای نه ایتورلارکه وقتیکه قولغه الینسه اکشتلارینگ اراسیدین تاشقاری چیقورپس خدایتعالی آدم نه بلادین
خلق قیلدیکه هم قوروغ ایدی وهم یومشاق هم آق ایدی وهم قرا وهم خوشبوی ایدی وهم بدبوی اینگ اوچونکه اولا

تغراغ

20

تفراغ ایدی قوروغ آق وقرا قزیل وساریغ هر رنک دین پس اول خاک نی یوغوردی تا سلاله بولدی وطین لازب
بولدی واول کل نی اول طریقه لیک توختاتی تا نجه مدت انکا اوتتی قرا وبدبوی بولدی حماء مسنون غه
اورولدی پس افتاب انکا تاپش قیلدی قورودی صلصال لیق قه اورولدی پس اندین کین آدم
علیه السلام نی اننیک دین خلق قیلدی اوشبو صورت برله که حالا فرزندان آدم اول صورت برله دور
وبو صورت هرکز یوق ایردی وهیچ کیم کورمکان ایردی نه فرشته لاردین ونه پری لاردین وهیچ خلق آدم
علیه السلام ننیک قد بالاریجه یوق ایردی که قد لاری زمین دین تا اسمان ایردی وبو جسد نی قرق
ییل زمین دا اول جاییکه حالا کعبه دور انداقویدیلار وهر خلقی که بو کالبد وجسد نی کورسه بسیار تعجب
وحیرت قیلور ایردی پس ابلیس بو صورت نی ایاغی برله تاپیب باقتی که آندین آواز کلا دور چراکه
افتابدا قوروب سفال بولغان ایردی ابلیس تعجب قیلدی بو صورت اوازدین پس قرادیکه اراسی
کاواک وشکاف اغیز ننیک یولی برله ایچکاری کیردی شکم نی سیر قیلدی وجمیع عضولار نی اختاریب کوردی
ینه بورون ننیک یولی برله باشنی سیر قیلدی تماشا قیلیب تا شقاری چیقتی اول فرشته لاریکه روی زمین دا
ایردیلار ابلیس ننیک بو تماشاسینی کوردیلار ابلیس ننیک کافرلیغی دلیدا بار ایدی اول وجهدین ایدیکه
بو صورت نی کوردوم که هیچ نرسه ایماس وهمتی وجرئتی بولماس چراکه اراسی شکافدور وهر خلقی که اننیک
اراسی شکاف وکواک دور اول ضعیف وبی مجال دور پس خدایتعالی بو زمین نی انکا برسه من برماسمن
وانی بو زمین دین قوغلارمن انداغکه بنی جان نی قوغلاب ایردیم فرشته لار ایدیلار بیز اول نمرسه که
بنی جانغه قیلدوق خدایتعالی ننیک فرمانی برله قیلدوق سینک فرمانینک برله قیلمادوق بو زمین خدایتعالی
ننیک ملکیدور کیمکا برسه انکا برور ملک اوزی ننیک واختیار اوزی ننیک اکی بو زمین نی خدایتعالی انکا برسه
بیز انکا تا بشورورمیز ابلیس وقتیکه اولاردین اوزیکا یاورلیک کورماب ایردی بو سوزدین یاندی
طاعت نی اشکارا قیلدی وکفر نی پنهان وفرشته لارکا ایدی راست ایتاسیز لار بو ملک خدا ننیک دور کیمکا

خوالاسه انکا برورمن هم انکا قایل دورمن ولیکین سیز لارنی بوسوزبرله ازمایش قیلدیم اما کو نکلیدکچورایدیکز
خدایتعالی بوآدم نی منکا مسلط قیلسه ومندین فضل زیادت ایلاسه من انی هلاک قیلغوم دورپس
خدایتعالی خواه لادیکه اول نرسه که اینیک دلیدا پنهان ایردی انی فرشته لارالدیدا انکا رقیلغای پس
ادم علیه السلام قرق پل زمین اوزره یاتیغ لیق ایردی خدای تعالی خواه لادیکه انی تیرکوزکای روح غه
فرمان قیلدیکه بوجسدا بچره کیرکل دیب پس روح اینیک اغزی یولی برله داخل بولدی حلق برله باشی غه اوردی
باش ویوز وبورون واغیزوکوز قولاق همه راست بولدی وینه حلق برله توبان توشتی بینه حلق دین باشغه
میل قیلدی باشی اندام لاری همه ظاهر بولدی حدیث دین انداغ روایت قیلیب دورلار کهوقتیکه روح باشی غه
جاری بولدی یوزکوزدماغیغه یکاندا عطسه کلدی جبرائیل علیه السلام اینیک باشی دا تورغان ایردی ایتی ادم کا
الحمد مدرب العالمین دیکیل خدایتعالی ایدی یرحمک ربک خدایتعالی کچورکای سنی ای آدم آدم علیه السلام
کوزاچتی بهشت نی ومیوه ودرخت لارنی کوردی وقتیکه روح قالب انسانی غه تمام داخل بولدی تن دیکی
اعضالار تروتازه بولدی وروح معده کاکلکاندا کرسنه بولدی پس روح ناف کاکلدی خواه لادیکه قوپغای
وکورونکان جنت نینک میوه لریدین الیب یکای زمین کاقول قویدی بولانیب قوپغای لیکین عاجز لیق قیلیب
قوپالمادی چراکه هنوز نصف اعضاکل لیق مرتبه سیدا ایردی که روح انکا سرایت قیلغان ایردی جبرائیل
علیه السلام ایدی آدم شتاب واضطراب قیلماغیل کی قوله تعالی خُلِقَ الْاِنْسَانُ عَجُولًا ینه برایت دا اتیب دور
خُلِقَ الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ یعنی یراتیلدی انسانی تعجیل واضطراب قیلغوچی لیق حالتدا اول انسان اندین
کین روح آدم علیه السلام اینیک جمیع اعضالاریغه خدای عزوجل فرمانی برله داخل بولدی ادم علیه السلام
قوپوب اولتوردیلار کفتار فرشته لارآدم علیه السلام غم سجد قیلغانیدا خدایتعالی بهشت دین ادم علیه السلام غه خطاب
ایباریب کیدوردی وتخت عزتدا اولتورغوزوب فرشته لارکا ایتی اُسْجُدُوا لِآدَمَ یعنی آدم کا سجده
قیلینک لار علما لاردین کروهی ایتدورلار که اول فرشته لارنی سجده کا امر قیلدیکه زمین دا ایردیلار وابلیس غه

تابع امر دیلار

تابع ایردیلار اندا غکه ایتیب دور قوله تعالی وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ یعنی زیرا که ایتوق بز فرشته لار
کا که سجده قیلینکلار آدم کا اما خطاب اسمان زمین فرشته لاریکا هم لاریکا دور اول و جهدین ایتیب دور
فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اَجْمَعُوْنَ یعنی سجده قیلدی فرشته لار و کلی سی اول فرشته لار نینک
و جمیع لاری هم اسمان و هم زمین فرشته لاری فرشته لار نینک هر بری نینک اسم لاری بار ایردی حق
سبحانه و تعالی بولارغه آدم آط قویدی آدم مشتق ادیم دین ادیم معنی سی تاش تربسینی ایتور یعنی آدم
علیه السلام نی خلق قیلینغان ایردی زمین نینک تاشی یوزیدین و اوز بسیدین تفراغ الیب فرشته
لار هم لاری سجده قیلدیلار سجده نینک اکا معنی سی بولور بر معنی سی شرعی دور اول معنی اوشبو که بیتانی
زیر کا قویماغ لیق عبادتنی قصد قیلیب اگر فرشته لار نینک سجده سیدین بو معنی مقصود بولسه اول ابتدا
آدم بجای قبله ویا بجای محراب دور سجده خدایتعالی غه دور ینه بر معنی سی تحیت دور و اول سجده تواضع
و اکرام دور بو معنی بر له سجده آدم علیه السلام کا جایز دور چراکه فرشته لار تواضع قیلغان بولا دور لار
آدم علیه السلام غه اما آدم علیه السلام بجای قبله بولغانلاریدا هم کمال شرف و حرمت بار دور چنانچه
بعبه کا شرافت بولغانغه اوخشه پس هم فرشته لار آدم علیه السلام غه سجده قیلدیلار مکر ابلیس سجده
قیلمادی و ابا قیلدی و کبر عناد قیلدی چنانکه خدایتعالی ایتیب دور قوله تعالی مَا مَنَعَكَ اَنْ لَّا تَسْجُدَ اِذْ
اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ یعنی خدایتعالی ایدی ای ابلیس
نیمه منع قیلدی سنی که آدم کا سجده قیلما دینک زیراکه من امر قیلیب ایدیم سنی سجده کا ابلیس ایدی من خیر بهتر
دور من آدم دین که منی خلق قیلدینک اوتدین و آدم نی خلق قیلدینک لایدین مینک اصلیم و ذاتیم بهتر و کیتر
راق دور چراکه هر نرسه کا شرافت اصل و ذاتیدین دور ابلیس بو طریقه لیک حجت و دلیل لار کلتوردی
و بیلادی وانی که خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ اما بوسوز نی ایتمادی که خدایا سین منی
زیرا تماد ینک منی سندین اوز کا کشی برآتغان دیمادی منی اوتدین خلق قیلدینک آدم نی کل دین دیکان در حقیقت

اقرار قیلغان بولدیکه پروردکاریمز سین سین حجت اول طرفکا ظاهر بولدیکه آدم نینک جوهر ذاتیدا افضل و
قابلیت نی خلق قیلیب دور چراکه پروردکار اوزی دانا که کیم نینک جوهر ذاتی نی بهتر و فاضل راق خلق قیلیب دور
خلق قیلغوجی اوزیدور که بیلیب خلق قیلغاندور که و نا قابل کیم پس اول قولیدا اَنَا خَیْرٌ مِنْهُ دیب اوزی
نینک افضل لیکیغه دلیل ایتی لیکین خلقتنی من نار برله اقرار قیلدی پروردکارغه پس ابلیس نینک کونکلیدا
کی کفر پنهانی که خدایتعالی بیلور ایدی جمیع فرشته لار حضور لاریدا ظاهر و هویدا و آشکارا بولدی و انکا لعنت
اوقودی و فرشته لیک صورت لباسیدین چیقیب ابلیس لیک صورتیکا داخل بولدی فرشته لیک صورتیدا
کمال خوب صورت ایردی خدایتعالی انی تبدیل قیلیب بد صورت و قبیح شکل قیلدی فرشته لیک حالیدا اتی
عزازیل ایردی ایمدی ابلیس آت قویدیلار ابلیس نینک معنی سی نومید بولماغلیق زبان عربیدا ابلیس ای ایس منها
یعنی نومید بولدی ابلیس رحمت خداوندین قوله تعالی قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ وَاِنَّ لَعْنَتِي
اِلَى يَوْمِ الدِّينِ یعنی خدایتعالی ایدی ای ابلیس ایمدی خارج بولغیل زمین دین یا آسماندین یا که جهاندین
یا که فرشته لیک صورتیدین پس ضمیر منها محتمل دور پس تحقیق سین مردود سین مینک درکاهمدین و ملک
زمینمدین و تحقیق سنکا مینک لعنتیم دور تا روز قیامت پس خدایتعالی خواه لادیکه آدم علیه السلام نینک
فضل زیادتینی فرشته لارکا ظاهر قیلغای علم برله که اول علم نی فرشته لار هم بیلمایدورغان بولغای
آدم علیه السلام هم بیلمکای تا اولارغه معلوم بولغایکه آدم نینک فضلی علم برله ایکان اصل جوهر برله ایماس
و هم محض زعم و زور برله هم ایماس انداغکه ایتیب دور قوله تعالی فَقَالَ اَنْبِئُونِي بِاَسْمَاءِ هٰؤُلَاءِ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ یعنی پس ایتی پروردکار فرشته لار نینک الزامی اوچون ای فرشته لار هر نمرسه که روی زمین
دا بار دور و هوادا بار دور که اینک آتینی چنانچه زمین دین و تاغلاردین و دریالاردین و بیابانلار نینک
قوم لاریدین و مکان سرایلاردین و چهارپایلاردین و وحوش طیورلاردین و درنده لاردین و گزنده
لاردین و همه ذی جان دین که زمین دا و یا هوادا کی جانورلاردین که هر برلاری نینک اسم لاری بار دور جدا جدا

علیک

و درخت

...یت لار و میوه لار افتاب و ماهتاب و ستاره و رعد و برق ابر و باران و هر نمرسه که زمین آسمان دا
...ادا بار دور منکا نام بنام علی حده علی حده بیان قیلینک لار تا که علم دا سز لار فضل راق مو و یا آدم مو اگر
...دین بز فضیلتدا زیاده و ذاتیمز شریف دیکان قولینک لار دارست کوی بولسانک لار پس حق سبحانه و تعالی
...شیا لارنینک اسم لارینی و حقیقت لارین آدم علیه السلام غه پنهان تعلیم قیلدی و هیچ بری فرشته لار دین
...سرارغه اطلاع و خبر تا بما دیلار بو اشیا لارنینک اسم لارینی فرشته لار اوزلاری هم بیلماس ایردیلار و آدم
...سلام نینک بیلماید و رغانلارینی هم بیلور ایدیلار فرشته بو سوال نینک جوابیدا ملزم بولوب عجز و قصور
...زبانی برله عذر کا کلیب ایدیلار که قوله تعالی قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا یعنی ایدیلار که
...ردکار اسنی پاک لیق برله یاد قیلا دورمیز که یوق بز لار کا هیچ علمی مگر اول علمی بار که تعلیم قیلیب ایردینک
...ن بز لار کا اول علم نی دیب بیلماماسلار یکا اقرار قیلدیلار پس خدایتعالی آدم کا خطاب قیلیب ایدیکه
...دم أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ یعنی ای آدم خبر بر کیل فرشته لار کا اول اشیا لارنینک اسم لاری برله
...ا أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ یعنی وقتیکه خبر بردی آدم علیه السلام فرشته لار کا اول اشیا لارنینک اسمی لاری
...ظاهر و هویدا بولدی آدم علیه السلام نینک فضلی فرشته لار کا و معلوم بولدی که فضل علم برله ایکان اصل جوهر برله
...س پس خدایتعالی بر وجه عتاب ایدیکه قوله تعالی أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
...عْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ یعنی خدایتعالی ایتی که ای فرشته لار من سیز لار کا ایتما بمو ایردیم
...سمان و زمین نینک همه غیب و مخفی لارینی من بیلور من و اول نمرسه که سیز لار انی اظهار قیلا سیز لار و اول
...سه که سیز لار انی مخفی تو تور ایدینکز لار همه سیکا من عالم دور من سیز لار ایتور ایدینکز لار آدمی لار دین
...ا دو خونریز لیق کلور من بیلور ایدیم که بو لار دین علم و حکمت و دانش کلور و من سیز لارنینک همه پنهان
...شکار ایش لارینکنی من بیلور من اما سیز لار بیلماس سیز لار سیز لار ایتور ایدینکلار قوله تعالی أَتَجْعَلُ فِيهَا
...ن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ من ایتور ایدیم إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ بو ایت لارنینک معنی سی

یوقاری ذکر قیلیندی پس خدایتعالی بو جهاندا آدم علیه السلام غه بهشت نینک حله لاریدین کیدوروب تخت
بالین عزتدا اولتورغوزدی حضرت آدم علیه السلام نینک کوزلاری اویقوغه باردی توشلاریدا کوردیلار
که برمه پاره سیما طلعت مشتری سعادت خوب رخسار زیبا چهره نگاری جلوه قیلدی کوز اچیب قرادیلار که اوز
تخت بالین لاریدا اولتوروبدور آدم علیه السلام سوردیلار که کیمدورسین بو زیبا چهره نگار ایدیلار که من
سیز نینک جفتینکیز دورمن منی خدایتعالی سیزدین خلق قیلدی تا سیز نینک دلینکیز مندا ارام و قرار الغای پس
فرشته لار ازمایش اوچون آدم علیه السلام دین سوردیلار که مو نینک اتی نیدور ادم علیه السلام
ایدیلار که اتی حوادورینه سوردیلار حوا دیماک نینک سببی نیدور ایدیلار حوا نی حی دین یعنی تریک دین خلق
قیلینغان اول وجهدین حوا دیلور اندین کین خدایتعالی آدم علیه السلام نی حوا برله بهشت کا داخل قیلدی
علما لاردین بر کروهی ایتیب دورلار که خدایتعالی حوا علیها السلام نی بهشت اچره خلق قیلدی لیکین بو سوز درست
ایماس اننک اوچونکه خدایتعالی ایتور قوله تعالی وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ بو ایت دا
ایتیب دور که ایتدوق بز ای آدم جفتینک حوا برله بهشت اچره دایم بولونکلار و آدم علیه السلام غه عهد بردیکه ابلیس غه
یاوق لیق قیلمانکلار چنانچه ایتیب دور إِنَّ هَٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ
فَتَشْقَىٰ یعنی بو ابلیس سینک و جفتینک نینک هر برینکلار کا دشمن دور پس فریب و وسواس برله چیقارمغای
سیزلار نی بهشت دین پس شقی و بدبخت بولمغایسین قوله تعالی كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا یعنی ای آدم
حوا ینکلار بهشت نینک نعمت لاریدین هر نرسه که خواه لار سیزلار و هر یرداکه بولور سیزلار وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ
الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ یعنی یاوق بولمانکلار بو بغدای درخت کا تناول قیلمانکلار پس سیزلار
ظالم لار جمله سیدین بولور سیزلار آدم علیه السلام تورلوک نعمت لار برله بهشت دا بو جهان نینک بش یوز
ییلی مقداری چه مقیم بولدیلار انداغ ایتیب دورلار که اخرت نینک کونلاریدین جمعه کونی نینک نصفی ایردیکه درازلیقی
بو جهان نینک بش یوز ییلی برله برابر دور ساکن بهشت بولدیلار و هنوز افتاب دا اولتورماب ایردیکه بهشت

دین خارج

23

دین خارج بولدیلار بعضی کروهی ایتیب دورلار که نماز دیکر وقتی بار ایردی تا افتاب ساغرغونجه ساکن بهشت
بولدیلار اندین کین تا شقاری چیقتی لار اول روز اذینه ایردی وقتیکه ادم علیه السلام زمین کا کلدیلار
بو جهان نینک ایکی یوز ییلیدا ایغلاب ناله قیلیب یوردیلار اما بو ایکی یوز ییل اخرت نینک بر ساعتی ایردی اندا غکه
وقت نماز دیکر ایردی تا افتاب ساغرغونجه یغلادی اندین کین توبه سینی قبول قیلدی خبردا انداغ کلیب دورکه
پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایدیلار که جمعه کونیدا بر ساعتی بار که هر نمرسه نی خدایتعالی دین بنده تیلاسه البته اجابت
قیلور اکر توبه قیلسه توبه سی قبول بولور و اول ساعت افتاب اولتورا دورغان وقت دور والله اعلم بالصواب

آدم علیه السلام نی ابلیس نینک فریفته و وسواس قیلغانی آدم علیه السلام نینک بهشت دین چیقماغلیغی نینک سببی اول
ایردیکه ابلیس آدم علیه السلام نینک جهت لریدین طوق لعنت کردنیکا توشتی خدایتعالی نینک رحمتیدین نومید بولدی
خدایتعالی فرشته لیک ایتینی و صورتینی تبدیل و تغییر قیلدی و ملک زمین و اسمان اولا اینک ایردی و اینک دین
آلدی بهشت نینک خازنی و یساولی ایردی بو منصب دین عزل قیلدی رضوان نی خازن بهشت قیلیب ابلیس نینک
اورنیدا یاساول جنت قیلدی ابلیس کاهی روی زمین دا و کاهی اسماندا و کاهی بهشت دا اختیاریجه
یورور ایردی ایمدی ابلیس بهشت کا داخل بولالمادی رضوان و فرشته لار منع قیلیب قویماس ایردی بهشت
نینک دربانلاریدین بر ییلانه بار ایردیکه اینک و ابلیس نینک ارا سیدا بورون دوست لوق و محبت بار ایردی
وقتیکه ابلیس کا لعنت اوقوب همه فرشته لار و یاساول لار اندین یوز اوروب ایردیلار و بو ییلان بورون
قیدیک ابلیس برله دوستلوق قیلور ایردی ابلیس هر وقت بهشت نینک ایشیکا کلسه ییلان برله سوزلاشیب
انکا آدم علیه السلام دین خبر ایتور ایردی ابلیس سورار ایردی آدم نی اول درخت دین که نهی قیلیب ایردی
هیچ نرسه ییدی مودیب سورار ایردی ایتور ایردی یمادی خبردا انداغ روایت قیلیب دورلار که ابلیس ییلان
نی فریفته قیلدی و التماس قیلدیکه منکا بهشت کا یول برکیل تا بهشت کا داخل بولغایمن و آدم برله سوز قیلغایمن
ییلان ایدی سنی ایلتماسمن که ناکاه بهشت نینک ایشیکیدا کورسلار ایکولامیز مردود بولغایمز ابلیس ایدی اغزینکنی

اجغیل تا اغزینکغه داخل بولغایمن یا ساول لاردین اوتکایمز ایتیب دورلار که یلانغه برصورتی بار ایدیکه کمال زیبا
اولوغلوقی تیوه دیک یلان اغزینی اجتی ابلیس یلان ننک اغزیغه کیردی انی بهشت کا ایلتی هیچ کیم ابلیسنی کورمادی
آدم علیه السلام ننک الدیلاریغه الیب کلدی که آدم حوا علیهما السلام تخت اوزره اولتوروب دورلار ابلیس یلان
ننک اغزیدین چیقیب آدم علیه السلام ننک یانلاریغه کلیب اولتوردی آدم علیه السلام دین احوال کیفیات سوردی
آدم علیه السلام خدایتعالی دین خشنودلوق قیلیب بهشت ننک نعمت لاریدین یاد قیلیب شکرلار بجا کلتوروب ذکر
تسبیح ایتیلار پس ابلیس ایدی ای آدم منکا سیزلار ننک غمینکزلار بار اندک فرصتدا خدایتعالی سیزلارنی بهشت دین
قوغلاب چیقارور آدم علیه السلام ایدیلار سین نه بیلورسین که خدایتعالی بیزنی بهشت دین چیقارورنی ابلیس ایدی
بو بغدای درختی که سیزلارنی اننک دین یمانکلار دیب منع قیلدی اول درخت نی درخت جاودانه ایتارلار هر کشیکه
اننک دین تناول قیلادور اول کشی بهشت ایچره همیشه وجاودان قالادور ابلیس ننک بو سوزینی وسوسه ایتا بدورلار
چنانچه ایتیب دور قوله تعالی فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا
یعنی پس وسواس قیلدی اول آدم حوا علیهما السلام نی شیطان تا که ظاهر و برهنه قیلغای بولارننک عورت
مستوره لارینی قوله تعالی وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ
تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ یعنی ایتی ابلیس ای آدم وحوا منع قیلمادی سیزلارنی پروردکارینکلار بو درخت کندم دین
مکر که سیزلار تناول قیلسانکلار فرشته بولور ایدینکلار و یا که بهشت ایچره همیشه باقی بولور ایدینکلار سیزلارنی
بو طریقه لیک دولتکا یتماسوندیب تناولدین منع قیلدی ینه برایت دا ایتیب دور وسوسه برله آدم کا خطاب قیلیب
قوله تعالی قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ یعنی ابلیس ایدی ای آدم ایا دلالت قیلایمو
ویول باشلایمو درختی غه که وقتیکه یسانک اول درختدین همیشه وجاودان بولورسین بهشت ایچره وملکی غه که هرکز
اول ملک فانی ومنقطع بولمایدور پس بو وسوسه لارنی بسیار قیلدی وآدم علیه السلام هر بار ایتور ایدیکه من خدای
تعالی ننک قولینی تاشلامایدورمن وسینک فرمانینکغه کیرمایدورمن اما حضرت حوا ننک کونکلاری ابلیس ننک فریبی غه میل

قیلدی

٣٩٠٨٦

قیلدی چراکه ضعفا خلق لارنینک کونکل لاری ملایم دور اول وجهدین شیطان ایرنلارنی وسوسه قیلور بولسه
اولا ضعفا لارنی وسوسه قیلور اننک واسطه سی برله ایرنلارکا وسواسی تأثیر قیلور پس آدم صلوات الله علیه کا
حضرت حوا بو سوزنی قبول قیلدوردیلار حوا قول اوزاتیب بو درخت کندم دین برینی الیب یدیلار اما هیچ
زیان قیلمادی اننک اوچونکه نهی منع آدم علیه السلام غه ایردی اگرچه خطاب دا شریک بولسه لار هم انداغکه
اتیب دور قوله تعالی وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ لیکن عهد آدم علیه السلام غه ایردی قوله تعالی وَلَقَدْ عَهِدْنَا
إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا یعنی تحقیق عهد الیشتوق ادم برله هنوز بهشت کا
داخل بولماسدین ایلکری پس فراموش قیلدی آدم اول عهدنی وحالانکه تا بما دوق بیز اول عهدنی سیندور
ماقدا آدم کا هیچ قصد واختیارینی یعنی آدم سهوًا خطاءً قیلدی اول وجهدین توبه سینی قبول قیلیب عفو قیلدوق
آدم علیه السلام کا قیلغان عهد اول ایردیکه قوله تعالی يَا آدَمُ إِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجَنَّكُمَا عَنِ الْجَنَّةِ بو ایت ننک تفسیری وابلیس ننک بو ایکی لاریکا دشمن لیکی ننک بیانی مذکور بولغان
آدم علیه السلام ابلیس ننک وسوسه سینی اوزلاریکا نصیحت هلیب ویالغان قسم غه فریب بیدی انداغکه اتیب دور
قوله تعالی فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ سَوْآتُهُمَا یعنی آدم حوا قول اوزاتیلار
درخت کندم غه میوه اننک دین اوزدیلار واغیز لاریغه سالدیلار وقتیکه حلق لاریدین اوتوب ایردی
حله لاریکه بدنلاریدا بار ایردی همه یر تیلیب عورت لاری برهنه بولدی وهمه پوست بدنلاری تیرناغدیک بمثال
تولون آی تابان ایردی خدایتعالی اول تابان پوست نی اولاردین تارتی مگر قول وایاغدین کناره انگشت دا
باقی قالدی تا هرگاه که آدم تیرناغلاریدا قرابیلار اول لباس دین یاد لاریغه کلکای وبدنلاریدین زایل بولغان
لاریغه دریغ وحسرت یکایلار پس اول لباسلار بولاردین کتیب عورتلاری برهنه بولوب ایردی بری برلاریدین
شرم حیا توتوب هر برلاری درخت انجیر ننک یغراغی برله عورت لارینی پوشش ایلادیلار انداغکه
قراندا اتیب دور قوله تعالی فَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ یعنی شروع قیلدیلار ادم حوا

پوشش ایلاماک کا اوزلاریکا بهشت نینک یفراغلاریدین اندین کین خدایتعالی بروجه عتاب ایتی که
قوله تعالی اَلَمْ اَنْهٰیکُمَا عَنْ تِلْکُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَکُمَا اِنَّ الشَّیْطَانَ لَکُمَا عَدُوٌّ مُبِیْنٌ
یعنی ایا نهی منع قیلماب ایردیم موسیزلارنی بو درخت کندم دین و ایتماب ایردیم موسیزلارکا بتحقیق
شیطان سیزلارکا قاتیغ و قوی دشمن دوردیب پس خدایتعالی یلانغه لعنت قیلدی اننک اوچونکه
اول شیطان نی داخل بهشت قیلدی بو وجهدین صورتی نی تبدیل و تغییر بردی ایاغلارینی الدی و شکمی
برله جاری قیلدی و تفراغ یدی و تفراغ ارا قالدی و بو تورتنی یعنی آدم و حوا و یلان و ابلیس بولارنی بهشت دین
چیقاردیلار یلانغه بو طریقه عقوبت ابلیس نی داخل بهشت قیلغانیدین بولدی حضرت آدم نی تناول
بغدای غه دلالت قیلغان سبب دین حواغه حیض نفاس نینک پلیدلیکی برله عقوبت قیلدی بو تورت
تن نی بو دنیاغه توشوردی قوله تعالی قُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُکُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ لَکُمْ فِی الْاَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰی حِیْنٍ یعنی ایتوق بیزای آدم حوا و یلان ابلیس توشونکلار بهشت دین
بو تورتینکلار نینک بعضی بعضینکلارکا دشمن دور و سیزلارکا زمین انجه قرار و معیشت متاع بار دور
تا وقتی غجه آدم علیه السلام نینک زمین کا توشکان لاری نینک بیانی خبر دا انداغ کلیب دور که آدم علیه السلام ماه نیسان دا
یعنی حمل آیدا زمین کا کلدیلار حمل آیی دین بش کون اوتوب جمعه کونی دین یتنجی ساعتیدا ایردی آدم
علیه السلام نی افریده قیلیب بهشت کا الیب بهشت دین زمین کا توشکانلاری همه سی جمعه کونی دا ایردی
که آخرت کونلاریدین دور پس بو تورت تن زمین کا پراکنده توشتیلار آدم علیه السلام زمین هندوستان
غه توشتیلار که حالا شهریدور که انی سراندیب ایتارلار و اول شهردا بر تاغی بار که انی آدم ایتارلار
چراکه آدم علیه السلام اول تاغغه توشکان ایردیلار حوا علیها السلام زمین جده کا توشتیلار که دریای
شور نینک لبیدا مکه کایته فرسنک یولدور آدم علیه السلام نینک قدلاری چنان بلند ایردی که تاغ اوزره
اولتورسه لار آسمان فرشته لاری نینک ذکر تسبیح لاری انکلانیب تورور ایردی و همیشه ینغلاب ناله

وزاری

وزاری قیلور ایردی بهشت دین توشکاندین تا قرق کون غجه هیچ غذا یمادیلار غذا هم یوق ایردی خدایتعالی
خواه لاما دیکه حضرت آدم علیه السلام هلاک بولغای پس اول درخت کندمی که بهشت دا ایردی اینک دین
بر توده نی جبرائیل علیه السلام دین یباریب تعلیم قیلدوردی که مونی زمین کا تیککیل تا اول بغدای اونکای
ادم علیه السلام اول بغدای نی تیکتی لار اوشول کوندا اونوب کمالیغه یتیب بیشتی جبرائیل علیه السلام کلیب تعلیم
بریب بغدای نی اوردوروب دانه قیلیب تاغ اوزره تیکورمند قوروب اون قیلیب خمیر ایلاب زمین نی
کوولاب تنور قیلیب اوت قلاب تنور نی قیزتیب نان پوشوروب ایدیلار که ایمدی یکیل اما حوا کرسنه
بولوب ایردیلار دریا لیبدین بالیق نی توتوب الیب اوتغه سالدیلار تا پشتی انی یدیلار القصه ادم علیه السلام
سراندیب تاغیدا اوزکنه لاریغه ندامت قیلیب یوزیل یغلادیلار و هر سوی که کوزلاریدین جاری بولدی
اینک دین دارو لار اوندی تا فرزندان آدم انی مرض لاریغه دوا قیلغایلار حالا همه دارو لارنی هندوستاندین
کلتورورلار آدم علیه السلام بویل لاردین مینک یل کشت و زراعت قیلدیلار جبرائیل علیه السلام وحشی و دشتی
اویلاردین اوی توتوب بردیلار و اول تا غدا خدایتعالی تمورنی ظاهر قیلدی و انی ایشلا تورنینک طریقه سینی
تعلیم بردی تا بو اوی برله تریغای سین بو طریقه برله پرورش قیلغاسین تا که بغدای پشسه بو تمور برله
اورغاق قیلیب اورغاسین دانه سینی سین یکای سین برکاه لارینی اوی و بو اینهمه مشقت اول کیاه نینک
عقوبتی دور که بهشت دا نعمت لارنی کمال اسانلیق برله یر ایردینک بو کوندا هر نه که یرسین سخت
و دشوارلیق برله یکای سین چنانکه خدایتعالی ایتیب دور قوله تعالی لَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ یعنی
ابلیس چیقارمغای سیز لارنی بهشت دین پس بهشت دین چیقاندین کین بدبخت و اهل عقوبت بولور
سین پس یوزیلنی بو طریقه لیک ناله و زاری برله اوتکارکان دین کین خدایتعالی ادم علیه السلام نینک زبان
لاریغه نجند کلمه لارنی القا قیلدی که چنانچه ایتیب دور قوله تعالی فَتَلَقَّىٰ آدَمُ مِن رَّبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ
عَلَيْهِ یعنی آدم علیه السلام کونکل لاریکا پروردکار لاریدین نجند کلمه لار توشتی که اول کلمه لار زبانلاریغه

جاری بولدی آه سرد و درد سوز برله پروردکاریغه خطاب قیلیب ایدیلار که یارب منی کیم افریده قیلغان
پروردکار ایدیکه من آفریده قیلغان ینه ایدیلار که یارب مینک تنیمکا جاننی کیم کیرکوزکان خدایتعالی ایتی من
کرکوزکان ینه ایدیلار یارب مندین اکر کناهی صادر بولسه سین عفو قیلمانک و مغفرت قیلمانک سندین
اوزکا کیم عفو قیلا دورغان و مغفرت قیلا دورغان و سین ایتماب ایردینکمو که سَبَقَتْ رَحْمَتِي عَلَى غَضَبِي یعنی
رحمتیم ایلکری دور غضبیم کا رحمت نی ایلکری خلق قیلغان غضب دین رحمتیم کوبدور غضبمدین دیب پس رحمتینک برله
توبم نی قبول قیلغای سین دیب مناجات لار قیلدیلار خدایتعالی آدم علیه السلام نینک توبه لارینی قبول قیلورغه
یاوق بولدی چنانچه ایتیب دور فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ یعنی پس رجوع قیلدی الله تعالی
رحم عنایتی برله آدم علیه السلام غه بتحقیق خدایتعالی بکمال توبه لارنی قبول قیلغوجی دور و رحمت قیلغوجی دور
بنده لاریکا پس آدم علیه السلام حیرتدا توختاب قالدیلار بیلمادیلار که نه قیلغایلار باشلارینی سجده کا قویدیلار
براریق سوایکی کوزلاریدین جاری بولدی اول سراندیب تاغیدا یومالا نور ایردیلار و اول باشلاردین اولوغ
درخت لار اوندی و همه میوه بردی چنانچه هلیله و بلیله و آمله و قاقله و انجه بولارغه اوخشه نمرسه لار که همه
علاج و دوالار اولاردین دور که هندوستان تاغلاریدین کلتورورلار وقتیکه خدایتعالی نینک رحمی
کلدی جبرائیل علیه السلام نی یباریب بخند کلمه لارنی تعلیم بریب بو کلمه لارنی ایتیب مناجات قیلغان سببدین خدای
تعالی آدم علیه السلام نینک توبه لارینی قبول قیلدی بو خوشحال لیق دین آدم علیه السلام غه شادلیق کریه سی
یوزلاندی چنانچه بروکا شادلیق یوز کلتورسه اینک کوزیدین یاش چیقار پس بو شادلیق کریه سی سویدین
دشت لار دا سرغم و نرکس و بستان افروز و انجه مونکا اوخشه کل لار اوندی پس جبرائیل علیه السلام غه آدم علیه السلام
ایدیلار که ایمدی نجوک ایش قیلغایمن پس جبرائیل علیه السلام اول بغدایدین ینه بر توده کلتوروب بردیلار
که بو جهان دا یوکولوک اوشبو دوردیب تریماک غه علی حده تعلیم بریب تمورلارنی کورساتیب تیش و اورغاق
قیلورنی و تاشلارنی کلتوروب تیکورمند قیلورنی تعلیم بردیلار وقتیکه بغدای نی تریدیلار بر ساعتدا اوندی

اوشول ساعتدا کمالیغه تیب بیشتی اوروب دانه قیلیب اون قیلدیلار آدم علیه السلام سوردیلار که ایمدی یسام
بولور موجبرائیل علیه السلام ایدیلار که هنوز توقف قیلغیل که خام دوردیب تموردین تنور قیلدیلار بو اول
تنور ایردیلار که نوح علیه السلام نینک وقت لاریدا کوفه دا طوفان نینک سویی اوشبو تنوردین چیقان دور چنانچه
خدایتعالی بو تنور نینک حقیدا ایتیب دور وَفَارَ التَّنُّورُ القصه اوننی خمیر قیلیب تنورغه یاقتیلار نان پخته بولدی
آدم علیه السلام سوردیلار ایمدی یسام بولور موجبرائیل ایدیلار هنوز توقف قیلغیل که ساوغای ساعتی دین
کین یدیلار اوشول ساعت قورساغ اغریقی پیدا بولدی محل تاپالمادیلار که تاشقاری چیقارغای لار جبرائیل
علیه السلام آدم علیه السلام نینک پشت شکم لارینی سیلادیلار تا اب نان نینک هضم کذاری اسان بولدی
تا قیامت اوشبو اسانلیق برله دور پس جبرائیل بهشت دین برجفت اوی اون نوع میوه چیقاردیلار چنانچه
شفتالو وعین آلو واوروک وخرما وانجه مونکا اوخشه میوه لار دورینه اون نوع میوه چیقاردیلار که انی پوست
ومغزی برله ییلالور چنانچه انجیر واوزوم وانجه مونکا اوخشه میوه لار دور پس جبرائیل علیه السلام امر قیلدیلار
که بو میوه لار نینک اوروغینی زمین کاتیککیل اول اوروغلارنی زمین کاتیکتی لار حالا میوه لاری که بو جهان
ایچره بار دور اول میوه لار دور که بهشت دین چیقاریلغان دور آدم علیه السلام تنها ایردیلار وقتیکه
تاغ اوزره قوپسه لار باشلاری اسمانغه یتور ایردی ساجلاری هم افتاب نینک تابشیدین بسیار اوزاغان
ایردی واسمان فرشته لاری برله سوزلاشور ایردیلار پس خدایتعالی فرمان قیلدی جبرائیل علیه السلام غه تا قناتلاری
برله سیلادیلار قدلاری التمیش کز کاکلدی تاغ اوزره اوراتوروب ایمدی اسمان فرشته لاری برله سوز
ایشتالمادیلار بو ایشیدین بسیار غمکین بولدیلار باشلارینی سجده کا قویوب خدایتعالی غه ناله قیلدیلار وحاجت
تیلادیلار فی الحال جبرائیل علیه السلام کلیب ایدیلار که خدایتعالی سیزکا درد برادور وایتادور که بو جهاننی سنکا
زندان قیلدیم اول وجهدین قدینکنی کوتاه قیلدیم که زندان ایچره بولغانسین ایمدی سنکا بهشت دین برخانه عطا
قیلدیم که قزیل یاقوتدین انکا بارغایسین وکلکایسین وطواف قیلغایسین تا کونکلونک اینینک برله آرام وقرار آلغای

وتدارک بهشت دین نمونه بولغای بس اول خانه نی بفرمان عزوجل بهشت دین کلتوروب اول جاییکه حالا کعبه دور
اندا قویدیلار هر کشیکه اون فرسنک یردین قراسه نور کورونور ایردی و پرتو شعاعی اسمانغه تابش قیلور ایردی
واول سنک سفید که حالا حجر الاسود دور اول نورنینک اراسیدین تابش قیلور ایردی خدای عزوجل قدرتی بیر
والسلام آدم علیه السلام نینک بیت المعمور نی طواف قیلغانلاری نینک بیانی پس جبرائیل علیه السلام ادم علیه السلام
اول خانه کا التیلار آدم خانه نی طواف قیلدیلار و هر یریکا که قدم قویور ایدیلار ایاغلاری تا اوشوغلاریجه یرکا
پاتار ایردی همه آبادان و آب جاریلار پیدا بولوب سبزه لار اونوب چیقور ایردی و هر زمینی که ایکی قدم لاری
اراسیدا قالور ایردی هیچ ابادان بولماس ایردی مکر که اول ویران دور جبرائیل علیه السلام حج نینک مناسک لارینی
وطریقه آدابلارینی تعلیم بردیلار اندین قالغاندور که کشی حج کا بارسه مناسک لارینی بیلماسه شاید که اننک قولینی
برو توتوب انکا مناسک لارینی تعلیم برور پس آدم علیه السلام تنها تاغ لارارا یورور ایردیلار اما حوا جده دامکه دین
یته فرسنک یردا یورور ایردیلار نه حوا نینک آدم دین خبرلاری بارو نه آدم نینک حوادین پس هر وقت که حوا کرسنه
بولور ایدیلار دریادین بالیق توتوب الیب افتابغه توتوب یر ایردیلار حوا علیها السلام هم بسیار دل تنک و خیره
سر یغلای یغلای حیران و سرکردان یورور ایردیلار بناکاه یراقدین آدم علیه السلام نی کوردیلار که مکه نینک
کنارسیدا کلادور بو جهاندا بولاردین اوزکا هیچ کشی یوق ایردی پس حوا آدم طرفلاریکا یوز کلتوروب کوه عرفاتدا
ملاقات بولدیلار آدم حوا علیهما السلام بری برلاری تانوشقانلاری وقتیکه بو ایکی لاری کوه عرفاتدا ملاقات
بولوشوب و تانوشوب کمال شاد خرم لیق برله مکه کا کلدیلار و ایکی لاری طواف قیلیب اوچ کون بیت المعمور دا
توروب قویلار اولتوروب کوشت لارینی یب پشم مویلارینی لباس قیلیب کیدیلار اول وقتدا فخته ولته یوق ایردی
پس آدم علیه السلام جبرائیل علیه السلام غه ایدیلار که بز بویردا بولغای بولماس که بیابان دور سراندیب تا غیدا همه اسباب
کارنی مهیا و پیدا قیلیب ایردیم جبرائیل قبول توتیلار آدم و حوا علیهما السلام سراندیب غه یاندیلار بولار نینک
کارلاری خوب بولدی و هر نمرسه لاردین بولارغه تعیین قیلدیلار و همه جهاندا هیچ آدمی یوق ایردی مکر بو ایکی تن و هیچ خانه

یوق ایردی

یوق ایردی مگر خانه بیت المعمور اندین کین بنالار و عمارت لار قیلدیلار ابلیس نینک حق تعالی برله مناظره قیلغانی
پس ابلیس علیه اللعنه خدای تعالی غه مناجات قیلدی و ایتی یارب من سنکا هر اسماندا سالهای سال و قرنهای بی شمار
طاعت لار و خدمت لار قیلدیم بر طرفة العین ایچیده سنکا عاصی بولدوم و سین که خدای عز و جل سین ایتورسین
ایدینک که هیچ بر و کا ظلم ستم قیلمایدور من بر ذره مقداری ایمدی منی لعنت برله یاد قیلدینک و مردود درگاه قیلدینک
و مینک بر حاجتیم بار که همه طاعاتیم نینک بدلیدار و اقیلغایسین خدای تبارک و تعالی ایدی نه حاجتینک بار که تیلا کیل
روا قیلغایمن ابلیس ایدی منکا عمر بر کیل تا روز قیامت اسرافیل کین که صورین تار تقونجه و خلق گورلاریدین
قوپادورغان وقت غجه که اندین کین اولوم بولمغای انینک اوچونکه همه خلق اولسه لار اولومنی بصورت گوسفند
کلتورورلار انی قویدیک بوغوزلارلار و چون اولومنی اولتورسه لار هرگز اندین کین کشی اولماس بو حاجتنی
تیلاماکدا اول ملعون ابله بیلمادی که خدای تعالی غه فریب و مکر قیلالماس و دوستان خدا غه مکر قیلالماس
قوله تعالی قَالَ رَبِّ انْظُرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ یعنی ابلیس ایدی پروردگارا نظر قیلغیل یعنی امان بر کیل منکا
تا خلق گورلاریدین قوپادورغان وقت غجه خدای تعالی ایدی ای ملعون سنکا تا روز قیامت مدت امان
بر کومدور انداغ که ایتیب دور قوله تعالی قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ یعنی خدای تعالی
ایدی پس تحقیق سین امان بریلکوچی لار جمله سیدین دورسین تا روز معین غجه ابلیس علیه اللعنه ایدی انداغکه
سین منی گمراه قیلدینک من هم آدم نی و فرزندان آدم نی گمراه قیلغایمن قوله تعالی لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا
عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ یعنی هر آینه گمراه قیلغایمن اول خلق لارنینک همه سینی مگر اول بنده لارینک که
اخلاص قیلیب دورلار و سندین غافل بولمایدورلار اولارغه یول تاپالمغایمن ابلیس علیه اللعنه بار دیگر فریب مکر
اغاز قیلورغه شروع قیلدی تا که بو جهاندا نجوک فریب قیلغای اول جهاندا فریب قیلیب بو دنیای غدارغه یوز کلتورتی
ابتدای فریب ابلیس آدم برله حوا غه علیهما السلام ابلیس علیه اللعنه کلیب آدم علیه السلام غه دوست لوق اراغه سالدی
دیگر باره ایتی که بیلکیل که خدای تبارک و تعالی منی بهشتیدین نومید قیلدی و روی زمین نینک پادشاه لیقی نی مندین

الیب سیز کا بردی نه بولغای که من سیز کا دوست لوق قیلسام و همه کارینکیز دا نصیحت کرینکیز بولسام من
ایمدی نیمه کورکایمن منکا سیز نینک برله بولغانیم و همه کارینکیز دا سیز کا مدد و مدارا برکانیم خوب لایق کورو توزو
دیب مکر فریب نینک بنیادین توزدی فریفته قیلماغلیقی اول ایردیکه هر فرزندیکه آدم علیه السلام غه حوادین
کلور ایردی اولور ایردی جندان فرزندلار کلدیلار اولدیلار پس حوا بر بار حامله دار ایردیکه ابلیس آدم
علیه السلام غه ایدی که من بسیار قاتیغ غمکین دورمن سیز نینک فرزندلارینکیز اوجون که کلکانلاری
اولو دورلار ایمدی مینک کونکلوم کا انداغ یتادور که بو بار که حامله سیدا بار دور عمری دراز و نیکو روی
صاحب جمال بولور احتمالی بار آدم علیه السلام ایدی مینک هم شونداغ امیدیم بار ابلیس علیه اللعنه ایدی
اکر انداغ فرزند کلسه منکا برینکلار آدم علیه السلام وعده قیلدیلار که برکایمن دیب اندک زمان اوتوب
ایردیکه حوا اوغول کلتوردیلار بسیار صاحب جمال و درست اعضا ابلیس علیه اللعنه ایدی مینک اتیغانیم
راست کلدی و بو فرزند نینک عمری دراز بولور ایمدی بو فرزند نینک آتنی مینک بنده لیکیم برله قویغیل تا منکا سینک
فرزند نینک برله بهره بولغای و هم سنکا فرزند بولغای و هم منکا بولغای آدم علیه السلام اول فرزند نینک آتنی
عبد الحرث آت قویدیلار انینک اوجونکه ابلیس علیه اللعنه نینک ملعون بولماسدین ایلکرکی اتی حارث ایردی
آدم علیه السلام حوا برله هم بساط لا بولسه لار حامله دار بولور ایردی **هابیل و قابیل نینک قصه سی و قتل هابیل**
نینک بیانی وقتیکه آدم علیه السلام حوا برله قربت قیلدیلار حوا حامله دار بولدی و ایکی لری خدای تعالی غه
مناجات قیلدیلار که یارب بو فرزندیمز نینک اعضالری راست کلکای و هم صاحب جمال بولغای تا سنکا
شکرلار قیلغایمز خدای تعالی ایدی وقتیکه فرزند درست برسام ابلیس نی شریک قیلدینک لار و نه انداغ
ایردیکه آدم ابلیس نی شریک قیلغای و کافر بولغای آدم علیه السلام پیغمبر مرسل ایردیلار و لیکن بو معنی
انداغ ایردیلار که ابلیس دوست لوق ظاهر قیلدی رسم عرف دا دوستلار غه ایتیلادور که فرزندلاریم
سیز نینک بنده نیکیز مونداغ دیماک برله اول فرزند اول دوست نینک بنده سی بولماغی لازم کلمایدور خدای تعالی

آدم علیه السلام

آدم علیه السلام دین بولغانی بیلمدیلر کورمادی و کنه حکم قیلدی رانیک اوچونکه کنا صغیر پیغمبر مرسل دین
هم جایز دور پس بو فرزند عبدالحرث اولدی ایکی یلدین کین عبدالحرث ارقاسیدین براوغول
وجود غه کلدی انکا شیث آت قویدیلار واول اوغول دور که آدم علیه السلام دین کین خلیفه
بولدی و پیغمبر هم بولدی شیث نینک ارقالاریدین کین فرزند لار پی درپی وجود غه کلدیلار پس
حوا هر حمل لاریدا ایکی فرزند توغار ایردیلار بری اوغول و بری قیز و بو قیز نی پیله وجود غه کلکان اوغول
نکاح قیلور ایردیلار اندا غکه یاد قیلور میز اول مسئله لار بر له که ابوجهل بن هشام و ولیدبن
مغیره جهود لرنی کلتور وب پیغمبر صلی الله علیه وسلم دین سورد یلار که آدم علیه السلام وقت لاریدا
بو طریقه لیک نکاح روا ایردی مو دیب پس بر قیز قابیل بر له بر شکم دا وجود غه کلکان ایردی بالغ
بولغان حالتدا آدم علیه السلام خواه لادیلار که هابیل غه برکا یلار قابیل قبول قیلمادی آدم علیه السلام
امر قیلدیلار که باریب هر بریکلار قربانلیق قیلینک لار قابیلینکیز لار رنینک قربان لیغر قبول توشسه بو
قیز نی انکا نکاح قیلا دور مز آدم علیه السلام هر بر فرزند لاریکا بر پیشه و هنر اورکاتکان ایردیلار
هابیل باد جی ایردی قابیل دهقان پس هابیل باریب قوییلاریز ایلغاب بر سیز قوینی قربانلیق قیلا دور غان
برکا التیب ذبح قیلدی قابیل بر دسته بغدای التیب اول چاید اقویدی خدای عزوجل رنینک فرمانی
بر له سیمرغ یکلیغ براوت کلیب هابیل رنینک قربانینی کویدوردی خاکستر بولدی و خاکستر هم
ناپیدا بولدی بو طریقه لیک بولغانی قبولیت رنینک علامتی و نشانه سی ایردی اما بو اوت قابیل رنینک
خوشه کندمیغه هرگز یاد قی کلمادی پس آدم علیه السلام اول تاکش بولغان قیز نی هابیل غه نکاح
قیلدیلار قابیل هابیل غه عداوت باغلادی و ایتی که سنی اولتورکایمن غضبی مستولی محل و فرصت
ایستادیکه اولتورکای کونلاردین برکون هابیل تاغ اوزره اویقوده یاتور ایردی قابیل وقت نی
غنیمت سنا ب براولوغ تاشنی کوتاریب هابیل رنینک باشیغه سالدی باشی فجق فجق پخلیب جانی صور

اسرافیل دابند بولدی قابل بو مرده نی اوجاسیغه الیب اتاسیدین قورقوب جهان اطرافینی ایلانیب
یورور ایردی بیلماس ایردیکه نه طریقه لیک یاشورغای حیرتدا توروب ایردی خدایتعالی ایکی قارغه
الهام قیلدیکه قابل نینک الدیغه کلدی ایکولان جنک قیلیب برینی ینه بری اولتوروب تومشوغی برله
یرنی کولاب تفراق ارا اولوکینی پنهان قیلدی چنانچه خدایتعالی ایتور قوله تعالی فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا
يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ یعنی یباردی الله تعالی بر قارغه نی
که کاولایدور وچیقور قازیدور زمین داتاکه کورساتکای اول قابلغه نجوک پوشیده قیلادور
برادری نینک جسدینی قابل ایدی منکا قارغه جه عقل ادراک یوق ایکان که اول منکا تعلیم بردی من
هم برادریم نینک جسدینی زمین دا دفن قیلغایمن دیب بو جسدنی زمین دا کومدی چنانچه خدای تعالی
ایتور قوله تعالی قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ یعنی ایتی قابل حسرت وندامت
ایا عاجز بولور من مواوشبو قارغه جه بولماغلیقدین اول کشیکه آدمی زاددین اولتوردی قابل ایردی
واول کشیکه تفراغ ارا دفن قیلیندی هابل ایردی وقتیکه اتاسی آدم علیه السلام بو ایشدین وقوف
تافیب خبردار بولدیلار قابل نی ایستاب روان بولدیلار تا پالمای هابل نینک فراقیدا بسیار بیحتابلیق
برله حسرت چیکتیلار آدم علیه السلام نینک حج قیلغانلاری بیانیدا پس آدم علیه السلام هر ییلی حج موسمی
ووقتی بولغاندا هندوستان اقلیمیدین سراندیب تاغیدین جده کا کلیب جده دین بیت المعمور کلیب
حج قیلور ایردیلار وینه جایلاریغه رجوع قیلور ایدیلار وبر ییلی کلیب حج قیلیب کوه عرفات نینک ارقاسیدا
بر بیابانی که انی وادی النعمان اتارلار آدم علیه السلام اول بیابانغه کیریب اندک استراحت ایلاش
قیلای دیب زمین غه باش قویدی پس خدایتعالی جبرائیل علیه السلام غه فرمان قیلدی که آدم علیه السلام
نینک پشت کمرلاریغه قناتلاری برله سیلادیلار تا روز قیامت غجه وجودغه کلادورغان ذریات بنی
آدم پشت لاریدین خارج بولوب روی زمین غه پر کلدی ذریه دیب عرب ساریغ جوملی نی ایتور یعنی

29

مور زیره مثل لیک هر بری اوز هیئت صورتی برله ظاهر بولدی بعضی سی بصورت انبیا و بعضی سی بصورت
اولیا و شهدا و صلحا و مؤمن و بعضی سی بصورت کافر و آدم علیه السلام نینک بو جهاندا یوز یکرمه بش فرزند
لاری بار ایدی هر شکمی دا بر اوغول بر قیز کلور ایدی بو فرزند لارنی و ذریات لرنی همه سینی آدم علیه السلام
غه کورساتدیلار که بولار همه سی سینک فرزند لارینک و سینک نسلینک دورکه تا قیامت غجه بو روی زمین
اوزره بولورلار چنانچه خدای تعالی قرانداياد قیلیب دورکه قوله تعالی وَاِذْ اَخَذْنَا رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ
مِنْ ظُهُورِهِمْ وَذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ عَلَى اَنْفُسِهِمْ یعنی زیرا که آلدی یعنی جدا قیلدی
پروردکارینک همه فرزندان آدم پشت لریدین ذریاتلارینی و کواه قیلدی خدای تعالی اولارنی اوزلارینی
اوزلاریکا و عهد الیشتی و ایتی قوله تعالی اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ یعنی آیا ایماسمو من سیزلارینک پروردکارینکلار
قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا اَنْ يَقُولُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَ یعنی ایتی لار ذریات
آدم سیز بیزینک پروردکاریمز خدای تعالی ایدی کواه بولدوق بیز اول ذریات نینک ایتماغلیغه روز
قیامت دا بتحقیق بیز بو ایش دین و بو اطاعت فرماندین غافل و بیخبر ایردوک دیب عذر ایتماقغه یعنی
بو عهد دین کین عذر قبول بولماس بو عهد بیمانغه سیزلار هم وفا قیلینک لار من وفا قیلغایمن دیب
بو ذریات آدم نی ایکی فرقه قیلدیلار بر فرقه سینی آدم علیه السلام نینک اونک قول لاریغه و بر فرقه سینی
جب قول لاریغه تعیین قیلیب ندا قیلدیکه هٰؤُلَاءِ فِي الْجَنَّةِ وَلَا اُبَالِي یعنی اونک قول داکی ذریه فرقه کا
اشارت قیلیب ایدی که بولار بهشت ایچره بولورلار و هیچ باک تو تمایدور من که بولارنینک طاعات و عبادات
قیلغانلاریدین و بهشت ایچره بولغانلاریدین منکا بر منفعتی و سودی بولغای ایماس جب قولداکی فرقه کا
اشارت قیلیب ایدی هٰؤُلَاءِ فِي النَّارِ وَلَا اُبَالِي و بو طایفه اهل دوزخ دورلار و هیچ باک تو تمایدور من
که بولار فسق فجور و معصیت قیلغانیدین و کفرنی اختیار قیلغانلاریدین و دوزخ ایچره عقوبت تارتقانیدین
منکا هیچ زیانی و ضرری بولغای ایماس پیغمبر صلی الله علیه وسلم بر کونی اصحاب غه سوز کوهرینی ساچیب و حدیث

درلارینی ایثار قیلیب اولتوروب ایدیلار که ای یاران کشی لاری بولور که اهل بهشت لار کارینی قیلورلار
وطاعات وعبادات قیلورلار تا اننک و بهشت ننک اراسی جندان یاوق بولور که کویا شراک نعلین
یعنی جاروق ننک بندیجه یاوق بولور پس آخر اننک دین برکناهی صادر بولور که اول قیلغان طاعت
لاری همه سی حبط و برباد کتیب دوزخ ایچره همیشه وجاودانه قالور و کشی لاری بولور که همه معصیت و کناه
قیلیب یورور حتی که اننک و دوزخ ننک اراسی جندان یاوق بولور که کویا شراک نعلین پس آخر
اننک دین برطاعتی وجودغه کلور که همه قیلغان کنه لارینی محو و ناچیز قیلیب بهشت ایچره همیشه و دایم بولور
عمر بن خطاب رضی الله عنه حاضر ایدیلار ایدیلار یا رسول الله انداغ بولسه عمل نی ترک اتکایمز پیغمبر صلی الله علیه وسلم
عمل قیلینک لار هر کشینی که دوزخی افریده قیلیب دور اول البته زبون ایش و یمان عمل قیلور و هر کشینی که بهشتی
خلق قیلیب دور اول کشی البته یخشی ایش قیلور و خوب عمل قیلور و بو عمل انکا انداغ اسان کورونور گفتار
آدم علیه السلام ننک نبوت لاری بیانیدا پس خدای عز وجل آدم علیه السلام غه یوز یکرمه ییل ایچیدا التمیش
صفحه کتاب یباردی اسماندین علما لاردین برکروهی ایتیب دور که یکرمه صحف یباردی جبرائیل علیه السلام
بو کتابلارنی اوقودیلار و حروف معجمه نی تعلیم بردیلار و ابجدنی هم بیلدیلار و خط بیتماکنی اورکانیب
بو صفحه لارنی اوز قول لاری برله یتدیلار و فرزندلارغه هم تعلیم بردیلار وقتیکه آدم علیه السلام ننک توبه
دین کین عمری یوز یکرمه کا یتیب ایردی قابل هابیل نی قتل قیلدی و بو قتل دین بش ییلدین کین خدای
تعالی ادم علیه السلام غه حوادین براوغول وجودغه کلتوردی برشکم دین یکانه نه اوغول و همشیره
همراه... ایماس عادت دین تاشقاری جبرائیل علیه السلام کلیب ایدیکه یا آدم بو اوغول هابیل ننک مدلی دور
اتینی شیث قویغیل زبانی عبرانی برله شیث دیکان خدا ننک عطاسی دیکان بولور شیث وقتیکه
کمالغه یتیلار آدم علیه السلام همه فرزندلاریکا شیث نی اولوغ قیلیب انی اوز وقت لریدا خلیفه قیلیب
بوروی زمین نی انکا بردیلار آدم علیه السلام وفات بولغاندین کین خدای تعالی پیغمبرلیکنی عطا قیلدی

شیث دین

شیث دین بسیار فرزندلار وجودغه کلدی لار بو کونلار دا همه فرزندان آدم نی شیث غه نسبت بریلور
اینک اوچونکه اوزکا فرزندلار نینک نسلی منقطع بولغان ابوذر غفاری اول سلطان سند انبیا یعنی
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دین سوال قیلدیلار که خدایتعالی بو روی زمین دانجه پیغمبر خلق قیلدی
رسول صلی الله علیه وسلم ایدیلار که یوز یکرمه تورت مینک پیغمبر خلق قیلدی که اولی آدم علیه السلام و آخر
محمد دور صلی الله علیه وسلم بو جمله دین اوچ یوز اون اوچی پیغمبر مرسل دور که صاحب کتاب و صاحب شریعت
دورلار ابوذر غفاری ایتا دور که ایتیم یا رسول الله خدایتعالی اسماندین نجه کتاب یباریب دور ایتی لار
که یوز تورت کتاب که اینک اونی حضرت آدم علیه السلام کا واللیکی شیث غه و اوتوزی ادریس غه
و اونی ابراهیم غه توریت موسی غه انجیل عیسی غه زبور داود غه فرقان محمد مصطفی صلی الله علیهم وسلم
گفتار آدم علیه السلام نینک وفات لاری بیانیدا علما اختلاف قیلیب دور لار که آدم علیه السلام نینک عمری نجه
کا یتیب ایردی اکثر لاری انکا اتفاق قیلیب دور لار که عمر آدم مینک ییل ایردی و ایتیب دور لار که اول کونی
که آدم نینک پشت لاریدین ذریات نی پیدا قیلیب همه نی انکا عرضه قیلدیکه هر بری نینک عمری نجه دور
و قایسی کسب قیلا دور فوج فوج آدم علیه السلام نینک نظرلریدین بر بر اوتتی پیغامبرلار جمله لریدین بر و
اوتی که اوز گناه لاریغه یغلاغلیق انداغکه آدم علیه السلام یغلار ایردیلار و اوزلاری سراندیب تاغ
اوزره یغلاغان لاری یادلاریغه کلدی ایدیلار که یارب بو کیمدور ندا کلدیکه بو سینک فرزندلارینک
دین پیغمبر یدور که اتی داود ترور و اینکدین انداغ گناه صادر بولور که سندین صادر بولغاندک
و انداغ یغلار که سین یغلاغاندک آدم علیه السلام نینک انکا رحم لاری کلدی ایتی لار عمری نجه دور ندا کلدیکه
قرق دور آدم علیه السلام ایدی یارب مینک عمروم دین التمیش یاشنی داوود غه برکیل که عمری رسا یوز
بولسون خدایتعالی مونی اجابت قیلدی و آدم علیه السلام غه عمرونک مینک ییل ایردی التمشی کم بولدی
دیب اکا قیلدیلار آدم علیه السلام وقتیکه هندوستانغه کلدی عمرلارینی سنادیلار توقوز یوز قرق بولوبدور بو حالتدا

اوچ یوز اون اوچ پیغمبر مرسل کتاب کلکان شریعت کلکان
اون کتاب آدم غه و الیک کتاب شیث اوتوز ادریس اون کتاب ابراهیم غه
زبور تورات انجیل فرقان

بر مینک ییل آدم نینک عمری

ملک الموت کلدیکه قبض روح قیلغای آدم علیه السلام ایدیلار ای ملک الموت غلط قیلیب سنر که مینگ عمر برلان
یشوز التمش یلغا بارغه دور ملک الموت ایدی ای آدم سنر غلط قیلیب دور سنر که عمر و نکیز دین التمش یلغه قوشدیم
تنکز داود غه برکان آدم علیه السلام منکر بولدیلار خدای عزوجل ملک الموت غه ایدی بانغیل که تا اینک
عمری مینگ یل بولغای و داود غه هم یوز یاشنی تمام بردیم بو وجهدین شیث علیه السلام غه نازل بولغان کتابلار
دا خدا تعالی ذکر قیلدیکه آدمی زاد لاردین کیم سه شرط قیلیب انکار اینغیل که البته انی یتسون تا فراموش قیلغای
و اکر عهد قیلیب اینغیل که کواه لاسون تا منکر بولمغای چنانچه آدم علیه السلام فراموش قیلغانغه اوخشه
و منکر بولغانغه اوخشه اندغ که آدم علیه السلام عهد قیلدی و فراموش قیلدی ابلیس فریفته و وسواس
قیلیب اول نسیان تینک شوملوغیدین بهشت دین چیقاردی خبر دا کلیدور که آدم علیه السلام غه یکرمی کون
مبارک بدنلارکا ضعف عارض بولدی یکرمنجی کون جبرائیل علیه السلام کلیب ایدی که خدا تعالی ایدی که آدم
وصیت قیلسون و شیث نی وصی قیلسون و خلیفه روی زمین قیلسون پس آدم علیه السلام شیث نی
چیرلاب وصیت نی بجا کلتوردی شیث هم فرزندلاردین فاضل لایق و عالم راق ایردی اول وجهدین
خدا تعالی خواه لادیکه پیغمبر بولغای و بجای پدر خلیفه روی زمین بولغای اوشبو یردین بنی آدم ارا وصیت
قیلیشماق سنت بولوب قالدی پس آدم انچه که ایتا دورغان سوز بولسه شیث غه اینب تمام قیلیب
تا نکلای جان بحق تسلیم قیلدی انا لله و انا الیه راجعون جبرائیل علیه السلام شیث بنی غه اوزانمای
جنسی غه پیغمبر لیکنی تیکوروب فرمان قیلدیکه آدم نی غسل قیلینکلار و کفن قیلینکلار و کور لاب قیلینکلار
تا بو سنت خلق ارا بارغه قالدی جبرائیل علیه السلام آدم علیه السلام نی یودی لا و شیث غه تعلیم و دعا
خدای تعالی آدم علیه السلام غه بهشت دین کفن یبار دی جبرائیل آدم علیه السلام بهشت بنکا جامه
لاریکا چیرمادیلار شیث غه ایدیلار که آدم کا نماز اونا کیل شیث ایدیلار جبرائیل غه سنر اونا نکز جبرائیل
ایدیلار سنر اونا نکز تینک خلیفه سی سنر لایق که اونکای سنر پس شیث علیه السلام انکا نماز قیلدیلار اونو رکبر

ایتی لار تورتی خلق ارا سنت قالدی باقوسی آدم علیه السلام فضل لاری جهتدین ایردی پس شیث غه ایدیلار
که آدم علیه السلام کا لحد قیلیب خاک ارا پنهان قیلغیل بو سنت فرزندان آدم ارا باقی قالدی علما اختلاف
قیلیب دورلار که آدم علیه السلام نینک لحدلاری لاریدا کروهی ایتیب دورلار که زمین هندوستان دادور
که سراندیب تاغیدا اول یریکا که آسماندین توشوب ایردیلار اوشول جایدادور کروهی ایتیب دورلار که
کور آدم مکه دا بو قبیس تاغی نینک آلتیندادور اهل تواریخ ایتیب دورلار که حوا آدم علیه السلام وفاتلاریدین
کین بر ییل زنده کانلیق قیلیب اندین وفات تاپتی شیث علیه السلام حوانی اولقی سنت برله آدم علیه السلام
برله بر یردا دفن قیلدیلار خبر دا کلیب دور که نوح علیه السلام وقت لاریدا طوفان سویدا نوح آدم حوا
نینک استخوانلاری نی الیب کیمه کا سالیب کیمه دین چیقانلاریدا ایکی لاری نینک استخوانلاری نی بیت المقدس
دا دفن قیلدیلار حالا کورلاری اندادور **گفتار شیث علیه السلام نینک نبوتلاریدا** وقتیکه شیث مسند خلافت دا
اولتوردیلار انداغ ایتیب دورلار که آدم علیه السلام وفات بولغان زماندا فرزندان آدم قرق مینک
غه یتیب ایردیلار شیث همه کا اولوغ و سردار ایردی مکه دا جای توتوب همه عمرینی اندا اوتکاردی
هر ییلی حج قیلور ایردی جهان نی اباد قیلیب خانه نی قیلور ایردی وقتیکه اننک عمریدین التیه یوز الیک ییل اوتوب
ایردی خدایتعالی انکا بر اوغول عطا قیلدی اسمینی انوش آت قویدیلار شیث انی وصی قیلدی و هم
خلیفه روی زمین شیث وفات بولدیلار شیث عمری لاری توقوز یوز اون ایکی کایتکان ایردی
انوش شیث نی آدم علیه السلام یانلاریدا دفن قیلدی اوزی مسند خلافت دا اولتوردی فرزند
لاری بسیار ایردی بو فرزندلار ارا سیدین بری همه سیدین عالم و فاضل راق ایردی انوش اننک اتنی
قینان اتادی انوش نینک عمری توقوز یوز الیک ییل غه یتیب وفات بولدی انوش قینان نی اوزیکا وصی
قیلیب خلیفه روی زمین قیلدی ولیکین هیچ قایسی سی پیغمبر ایماس ایردی قینان نینک هم فرزندلاری
بسیار ایردی اننک ارا سیدین بر اوغول عالم راقکه اتی مهلائیل ایردی قینان انی اوزیکا وصی قیلیب خلیفه

روی زمین قیلدی قینان التنه یوز قرق ییل عمر کوروب وفات بولدی مهلائیل مسند خلافت دا اولتوردی
مهلائیل نینک هم اوغلی بار ایردی که یزد اتلیغ اوزی توقوز یوز اوتوز التنه ییل عمر کوروب یزدنی اوزاوزیندا
خلیفه قیلیب وفات بولدی یزدنینک اوغلانلاری وقیزلاری بسیار ایردی بولار جمله سیدین همه دین
عالم وفاضل اخنوخ ایردی که اول ادریس علیه السلام دور خدایتعالی بولارنینک قصه لارینی قرانداباد قیلیب
دور که قوله تعالی وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا یعنی ذکر قیلغیل ای محمد بو
کتابدا ادریس علیه السلام نی بتحقیق اول ادریس بکمال راست کوی ایردی وپیغمبر ایردی اخنوخ زبان
عبری دور زبان عربیدا ادریس اتالور اننینک اوجون درس نی بسیار ایتور ایردیلار گفتار قصه که اول
کشیکه بو جهاندا اتش پرست لیک قیلدی فرزند آدم دین قابل ایردی برادری هابیل نی اولتورکان
ایردی اننینک اوجونکه برادری نینک قربانلیغی نی اوت یکان ایردی قابل هنوز ادریس علیه السلام نینک زمان
غجه زنده ایردی واننینک فرزندلاری چندان ایردی که عددی معلوم ایماس شام نینک تاغلاریدا فرزندلاری
برله سکونت قیلور ایردی وقتیکه کمال پیرلیق قه یتی ابلیس علیه اللعنه کلدی قابل غه ایتی که ای قابل هیچ بیلورمو
سین که اوت هابیل نینک قربانلیغی نی نه سبب دین یدی قابل ایدی بیلماسمن ابلیس ایدی اننینک اوجون یدیکه
هابیل اتش پرست ایردی سین هم اوتغه پرستش قیلغیل تا که اوت سندین راضی بولغای وبو ملک زمین
سندین کتیب دورینه سنکا وسینک فرزندلارینک قولیغه یانیب کلور پس قابل اوتغه پرستش قیلیب
سجده قیلدی وفرزندلری همه سیکا امر قیلیب اوتغه سجده قیلدوردی واتش خانه بنا قیلدی عدن دیکان
جایدا قابل وهمه فرزندلاری اتش پرست لیک برله اولدیلار بر فرزندی بار ایدی که بسیار شاد وخرم
ولعب طرب نی دوست توتار ایردی اتی تومال ایردی ابلیس کلیب اوزوم نی سقیب جغیر قیلماقنی اورکاتی
وبو جغیر نی همه فرزندان قابل غه بردی الجیب مست بولدیلار وابلیس ینه کلیب بربط وزوده توزدی
انی جالماقنی تعلیم بردی بو طایفه کاکار اول بولدیکه اتش پرست لیک وجغیر ایچماک لیک ونغمه قیلماغلیق واناسی

وایکاجی

وایکاجی سینکلی سی برله وهر نجوک آدمی نینک قیزلاری برله زنا قیلماغلیق و فرزندان آدم دین هم کروهی بولار
نی ایشتیب و عیش عشرتلارینی دوست توتوب بولارغه قوشولوب آتش پرست بولدیلار و جغیر ایچتیلار و زنا
قیلدیلار پس خدایتعالی ادریس علیه السلام نی پیغمبر قیلیب بو طایفه کا یباردی گفتار ادریس علیه السلام
نینک آتش پرست لارنی دعوت قیلماغیدا ادریس علیه السلام هندوستاندا اولتوروب ایردی وطن یمن دا
پیغمبر مرسل ایردی خدای عز و جل اول قوم طرفیکا یباردی تا که اولارنی خدا طرفیکا دعوت قیلغای و یمان
فعللاردین یاندورغای پس ادریس علیه السلام اول قوم نی آتش پرست لیک دین و جغیر ایچماکدین و زنا قیلماق
دین منع قیلدی اندکی خلق قبول توتوب بو ایشلاردین یاندیلار لیکین بسیارلاری اول کفردا باقی قالدیلار
ادریس علیه السلام غه ملک و پادشاهلیغ یوق ایردی اول وجهدین اولار برله جنگ و جدل قیلیشالمادیلار بو
دعوت وقتیدا عمرلاری اوچ یوز التمیش بش کا یتکان ایردی جبرائیل علیه السلام اسماندین اوتوز صفحه کتاب
کلتوردی ادریس بولارنینک همه سینی یتیدیلار آدم علیه السلام دین کین اول کشیکه قلم برله خط یتیدی
اول ایردی اول کشیکه جامه دوزلوق قیلدی اول ایردی اول وقتدا همه خلق غه جامه پشمینه بار ایردی و کیز
کیار ایردیلار و یا کلانینک تره سینی آشلاب انی کیار ایردیلار ادریس وقتیکه جامه کسیب تیکتیلار پیراهن و پای
جامه قیلدیلار و خلق غه تعلیم بردیلار خبردا انداغ کلیب دورکه ادریس علیه السلام کیچه کوندوز طاعت و عبادت
قیلور ایردی هیچ وقت خدای عز و جل پرستش دین قول یغماس ایردی اون ییلدین اکثر یا اقل هرکیز
اویقولامادی و نماز قیلور ایردی و کیچه لاردا صحف لار تلاوت قیلور ایردی زیاده عبادت قیلغانیدین
ملک الموت غه دوست لیق رغبتی ظاهر بولدی پس ادریس قاشلاریغه کلدی اوزینی بصورت آدمی ظاهر
قیلدی و ایتی من ملک الموت دورمن منکا سیزنینک دوست لیغینکیزنینک رغبتی پیدا بولوبدور بسیار عبادت
قیلغانیکیزدین کرک که مندین حاجتی تیلاکا یسیز انی من روا قیلغایمن ادریس ملک الموت غه ایدیلار که مینک
سیزکا حاجتیم اولدور که مینک جانیم نی الغایسیز ملک الموت ایدیلار من قبض روح اوچون کلمادیم هنوز عمرینکیز

اخر لیغه یتماید ور اوریس ایدیلار رواقبوتغای که سیز منینگ جانیمنی الغای سیز اول حالتدا منینگ عمروم وزندگان
لیتیم بوتغای خدا بتعالی منینگ جانیمنی بنه یاندوروب برکای ملک الموت ایتی من بوانشنی بی فرمان حق قیلماگای
پس ملک الموت بو حاجت نی خدا یتعالی دیتیلادی خدا بتعالی همدین آگاه راق ایردی که اوریس بو اشیدیب
بسیار درجه لار کوروایردی پس اجابت قیلدی وایتی منینگ بندم نینگ حاجتینی روا قیلغیل عزرائیل
اوریس نینگ جانلاریتی بندین کوتاردی خدای تعالی فی الحال اوریس غه عطا قیلدی وبو اول علامات رحمانی
دور که انگا قیلدی اول جهت دیب که هنوز عمر باقی ایردی پس اوریس خدا بتعالی عبادتیگا مشغول بولدی
وملک الموت نی دوست توتار ایردی وانینگ کی له سوز قیلاشور ایردی تا سال های دراز اوتنی برکونی ملک
الموت غه ایتی که ای حبیب من بنه برحاجتم بارکه روا قیلغای سیز ملک الموت ایتی هرنجوک حاجت بولسه
خوبلوق برله روا قیلغایمن اوریس ایتی خواه لازمس که دوزخ نی منکا کورساتا نینگز که من برمار اولدوم
هنوز منینگ عمروم باقی دور امدی دوزخ نی کورسام کورالا دورمن عزرائیل ایدی من موزی بی فرمان حق
تعالی قیلا الماس دیب خدای تعالی دین بو حاجت نی تیلادی خدای تعالی ایدن فرمان کلدیکه بندم منینگ
حاجتینی روا قیلغیل بو هم علامات رحمانی پس ملک الموت اوریس نی دوزخ سیر یکه الیتی
ویته طبقه دوزخ نی تماشا قیلدوردی تورلوک تورلوک عذاب عقوبت لارنی انگا معاینه کورگاچ
یته منزل غه کلتوردی یته اوریس ایدی لارای حبیب منینگ بنه برحاجتم بارکه انی هم روا قیلینگز
عزرائیل ایدی نمه حاجت دورکه ایتیقای سز اوریس ایتی منکا خدای تعالی منینگ بهشتی نی کورساتا نینگز
اندا نکه منکا دوزخنی کورساتدینگز واولوم نی تاتوردینگز ملک الموت ایدی من بوانشنی بی فرمان حق بجا
کلتورالماس من دیب حق تعالی دین طلب قیلدی ندا کلدیکه ای ملک الموت بندم منینگ حاجتینی روا قیلغیل
پس عزرائیل اوریس علیه السلام نی بهشت نینگ اشیکا کلتوردی رضوان یول برمای اوریس ایدیکه سین
ادمی سین وهر کیشیکه آدمی دور تا اولوم اچغینی تا تماغونچه بهشتکا داخل بولالماس اوریس ایدی منکا اوتونی

تاتوردیلار

تا تور دیلار و اول جانی که فانی ایردی کتی و بو جانی که مینک برله دور اول جان باقی دور خدایتعالی منی نینه تیر کوزدی
ملک الموت بو سوز کا کواه لیق بردی رضوان ملایم بولوب ایتی که من بی فرمان حق داخل قیلالماسمن دیب
حاجت تیلادی فرمان کلدیکه یول برکا یسین رضوان بهشت نینک ایشیکینی کشاده قیلدی ادریس بهشت کا
داخل بولدی و بو هم علامات رحمانیدور رضوان ادریس بهشت کا داخل بولماس دین ایلکری حجت قیلیب
ایتیب ایردی که بو زمان بهشت کا داخل بولادورغان وقت ایرماس تا خلق حسابکاغه کلیب حساب بریب
برماکونجه بهشت کا کرادورغان ایرماس الآن بهشت کا کیرکیل تماشا قیلیب نینه چیقغیل ادریس هم قبول
توتوب ایردیلار وقتیکه بهشت کا داخل بولوب زمانی توقف قیلیب چیقتی لار اینک اوچونکه رضوان برله
عهد قیلغان ایردیلار ینه ایدیلار که مینک برنرسم فراموش بولوب قالیب دور ینه بهشت کا کرادور من
دیب بهشت کا کیردیلار چیقالی اونا مادیلار رضوان ایدی من سیزنی بهشت دا تورغالی قویماسمن
دیب جدل قیلدی ادریس ایدی من پیغمبرلار نینک بری دور من منکا خدایتعالی اوتوز صحف کتاب ایتکاران
من انی اوزقولوم برله هیتکان من خدای تعالیغه عاصی بولغان ایرماس و اول صحف لار دا منکا بهشت
وعده برکان اکر اولماک کرک بولسه من بربار اولدوم خدای تعالی منی ینه تیر کوزدی اکر دوزخ نی کورمک
لازم بولسه کوردوم ایمدی بهشت کا کردیم بهشت اول جای دور که منکا وعده قیلغان هرکز چیقماسمن
بو طریقه لیک مناظره و مکالمه بسیار ارادا اوتی تا خدایتعالی دین فرمان کلدیکه ای رضوان قول بیغقیل بندم
کا ازار برماکیل پس ادریس بهشت دا قالدیلار حالا هم اندادور انداغکه قراندا ایتیب دور قوله تعالی
وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا یعنی کوتاردوک بیز اول ادریس نی مکان بلند کا پس بو ادریس علیه السلام
نینک بر اوغلانلاری بار ایدی اتی متوشلخ و بو اوغول بیلدیکه اتاسی بهشت ایچره جاودان بولدی زمین
نینک پادشالیغینی الیب خلق نی مسلمانلیغغه چیرلادی بسیار خلق نی اتش پرست لیکدین یاندوردی
توقوز یوز ییل پادشالیق سوردی اخر عمر یدا بر اوغول انکا وجودغه کلدی ایتنی ملک قویدیلار توقوز یوز

اون توقوز ییل عمر کوروب اولدی پس بو ملک تیه یوز سکسن ایکی ییل عمر کوردی بو ملک کا براوغول وجودقه
کلدی که نوح اتیا دیلار نوح یوز ییلدین کین وجودقه کلکان ایردیلار نوح دین کین ملک ایکی یوز سکسن ایکی
ییل عمر کوروب اولدی خدایتعالی نوح غه پیغامبرلیک عطا قیلدی خلق بو وقتدا نجه دیندا ایردیلار بعضی سی آتش
پرست وبعضی سی بت پرست بعضی سی افتاب پرست وبعضی سی ماهتاب پرست ادریس دین تا نوح غچه
هیچ پیغمبری یوق ایردی لیکین پادشاه لار بار ایدیلار که بعضی لاری جهان نینک بر پاره سیکا پادشاه
ایردیلار وبعضی لری همه سیکا بعضی راست دیندا ایردیلار که خدا غه پرستش قیلیب خلق نی خدا غه ایندیر
ایردیلار وبعضی اوزکا دیندا **گفتار کیومرث نینک پادشالیغی بیانیدا** کیومرث دا اختلاف بسیار دور کروهی
ایتیب دور کیومرث آدم دور وجفتی هوا وکروهی ایتیب دور لار که کیومرث مردم کیاه دور که زمین دین
اونکان خدایتعالی انکا جان برکان علماء اسلام ایتیب دور لار که کیومرث آدم علیه السلام نینک فرزندلاریدین
دور که اسمی حام دور وقتیکه شیث علیه السلام وفات بولدیلار برادرلری وبرادرزاده لری دین
ناشایست فعل لار اوتی اول سبب دین اوز فرزندلارینی الیب دماوند تاغیدا قرار آلدی واندا شهر
وبنالار پیدا قیلدی بو کیومرث پادشاه ایردی که صاحب جمال تاغلار دا بولور ایردی خلق برله اختلاط
کم قیلور ایردی کمال هیبت وصلابت دا ایردی که قد بالاسینی هر کیم کورسه قورقار ایردی پشم موی
دین چرخ ویک ایکار ماکنی اول پیدا قیلدی تا اننک برله جامه لار تیکتی لار جامه تیکماکنی ادریس دین
اول اورکانیب ایردی پادشالیغی کمال داد عدل دا ایردی یخشی ایشلار بسیار وقوع تا بتی تیه یوز ییل
پادشالیق قیلدی پس کیومرث کا براوغول وجودقه کلدی که هوشنک آت قویدیلار اوزادر ییندا
خلیفه قیلدی خروس آوازی نی فال خوب الماغلیق وجغد آوازینی فال شوم الماغلیق کیومرث دین
سنت قالدی **گفتار هوشنک الملک** وقتیکه هوشنک پادشالیق غه اولتوردی خلق عالم اختلاف قیلیب دور
لار کروهی ایتیب دور لار که بو هوشنک کیومرث دور که مهلائیل نینک اوغلی ایردی آدم علیه السلام نینک نبیرسی

Kiumos

القصه

القصه هوشنک پادشاهی دورکه زمین نی الیب ایردی خلق نی خدایتعالی غه چیرلار ایردی و مسلمانلیق
دینی غه یاندورور ایردی و جهاننی ابادان توتی و داد عدل نی درمیان قیلدی و مسجد و عبادتخانه بنا قیلدی
اول کشیکه درخت کسیب تخته راست قیلدی و اشیک لار قیلدی اول ایردی کان کورلاماغلیق و التون
و کموش و فیروزه و لعل یاقوت زبرجد پیدا قیلدی و دریا لاردین کوهر پیدا قیلدی اول ایردی و شهری
بنا قیلدی اهوازدا و اول شهرنی خوزستان اتارلار قدوق و بولاق کورلاماق و زمین کا
زیلجه و کلیم و پلاس سالماقنی اول چیقاردی و ایت لارنی اورکاتماک و شکار قیلماق نی اول پیدا قیلدی
و ایتیب دورلار اول شاربستان نی بنا قیلدی و اول نیکو سیرت ایردی هر کیم کورسه انکا اقتدا
قیلیب اوزنی اندین خالی قیلالماس ایردی اتش پرست لار ایتیب دورلار که اول اتش پرست ایردی
بیزدین جهودلار ایتیب دورلار که بیزنینک دینیمیزدا ایردی پس هوشنک تورت یوز ییل پادشالیق
قیلدی دایم عبادتدا ایردی بلخ نینک کوهستانیدا دیولارانی قتل قیلدیلار گفتار شاه طهمورث
وقتیکه هوشنک نینک ارقاسیدین طهمورث پادشالیق قه اولتوردی مغ لارانی کیومرث اتار
ایردیلار ایتیب دورلار که اول بت پرست ایردی لیکین یالغان ایتیب دورکه اول خداغه پرستش
قیلور ایردی و ایتیب دورلار که خدای تعالی انکا انداغ قوت بازو عطا قیلیب ایردیکه جهان داکی
همه دیو پری لارانینک فرمانیدا ایردی دیولارنی ادمی لار ارالاریدین چیقاریب بیابانلارغه
و دریا لار لیبغه ایباردی و مشرق مغرب غه تارقاتتی و پادشالار زینتی و اطغه سوار بولماغلیق
و اکر تقوم و آط نینک زینتی و یورکان قیوشقون اول پیدا قیلدی خرنی آطغه ساجرا ایتیب قچیرنی
اول پیدا قیلدی تیوه کا یوک یوکلارنی اول پیدا قیلدی و انجه پادشالار زینتی و اسباب پادشاهی
بار ایردی اول پیدا قیلدی تایغانلارنی شکارغه اول تعلیم بردی اولا فارسی خط یتیدی اول یتیدی
ایتیب دورلار تورت یوز ییل پادشالیق قیلدی اندین کین بو ملک زمین جمشید کا قالدی

گفتار پادشاهی جمشید و مدت شه‌لیغی انداغ ایتب دور لار جمشید طهمورث نینک برادری دور همه جهان اننک
ایردی بسیار خوشروی صاحب جمال ایردی جمش نینک معنی سی روشنایی دور جمش اننک اوچون
اتار ایردیلار که هر یرکا بارسه روشنالیغ اننک دین تابش قیلور ایردی ادریس علیه السلام نینک دین لاریدا
ایردی ابتداءً کشیکه شمشیر و قچاق و حربه و جبه و دیولغه و جرانه انجه مونکا اوخشه لارنی پیدا
قیلدی اول ایردی جمشید نینک الدیداکی خلق لار نینک حربه لاری یغاج و تاش ایردی فخته
ایکیر ماکنی و لته تاقوماقنی و ابریشیم و پیله قیلماقنی و رنک قیلماقنی قرا آق قزیل یاشیل ساریغ
کوک و انجه مونکا اوخشه لارنی همه جمشید پیدا قیلدی موندین ایلکری یوق ایردی دیولارنی
مسخر قیلدی تا اننک اوچون کرمابه و سردابه لار قیلدی و دریالاردین کوهرلارنی چیقاردی
هر چند قعر دریا چیقور بولسه هم پس اندین خلق غه دیولاردین غواص لیق اورکا تتوردی تا که
بیلدیلار که قعر دریاغه نجوک چوکولور ایکان و کوهرلارنی نجوک الور ایکان و اننک زمانیدا دیولار
عقبه و دوان لارغه یول سالدیلار و شهردین شهرکا و بیابانلارغه یول سالدیلار و انجه
ایلکا یدورغان لارنی ایلکا دیلار عطرلار و معجون لار و مشک عنبر و کافور و غالیه و انجه مونکا
اوخشه لارنی پیدا قیلدی و دیولارغه فرمان قیلیب کچ و شنکرف و کوکرد و سیماب انجه مونکا
اوخشه لارنی اول پیدا قیلدی و انجه عالم خلقینی تورت فرقه قیلدی بر فرقه سینی لشکر قیلدیکه
اسباب الات جنکنی و مرکب لارینکلارنی اوزونکلاردین خالی قیلمای مینک ایشکیمدین
یراق بولمانکلار اکر موندین اوزکا ایشنی قیلسانکلار من سیزلارکا عقوبت قیلغومدورینه
بر فرقه سینی عالم مدرس و طالب العلم و مکتب دار و رأی تدبیر مصلحت اجتهادغه تعیین
قیلدی بو طایفه کا هم ایتی که سیزلار موندین اوزکا شغل قیلمانکلار اکر قیلسانکلار عقوبت
قیلغومدور اوچونجی فرقه کا ایتی که سیزلار دهقانچیلیق قیلینکلار و زمین دین اونا دوزغان

غرسه لارنی

مرسه لارنی اوندن دردنکلار اکمونلین اوزکا مشغول بولسانکلار سیزلارکا هم عقوبت قیلغوم دور
تورنوبنجی فرقه کافرمان قیلدیکه سیزلار حرفه قیلینگ لار بویانجی لیق جامه دوزلوق موزه دوزلوق زر
گرآهن گرمس گرمعمار چوب تراشش علی هذا القیاس وانچی که هرکشی اوزحرفه سینی قیلسون
وحرفه دیگرکا مشغول بولماسون والاعقوبت قیلغومدور بولارینگ هربرکا موکل لارسلط قیلدی
پس دانا وعلما لارطایفه لارینی بوکروه لارینگ افضلی واعلاسی تعیین قیلدی بیل آی کیچه وکوندوز
ایرته واخشام خرجی لارخبرتیکورورایردی اگرکمرسه اوزرسم لاریدین بیجاقدم قویسه انی
هلاک قیلورایردی علما لاردین سوردی که قایسی نمرسه دورکه منینگ پادشالیغمنی باقی وپاینده
توتغای وزوال تیکورمکای علما لارایدیلارکه عدالت قیلمغلیق وعاجزمظلوم لارداد لاریغه تیماک
لیک وهیچ بروکا آزارتیکورمامالیک پس جمشید علما لاروحکما لارنی جمع قیلیب تختی تینگ آلدیدا
اولتورغوزوب عدالت برله دادسراغ قیلورایردی وهمه خلق جوقه جوقه سیدا جمع بولورایدی
واول کونی نوروزآت قوبدیلار پس هربیل باشیدا بوطریقه لیک عادت جاری قیلدیلار تابیته
یوزیل بوطریقه برله اونی وبومدت ایچیدا هرگزدردسرتیمادی وپادشالیق غه زوال تیمادی وهیچ
دشمنی برپا بولمادی وهیچ غم غصه کوتکیکا ونه بدینکا تیمادی پس آدشبو غره لیک عالمدا برکونی
نصف روز قیلوله وقندالخت اوزره تنها یانقان ایردی بسیارخلق ایشیکیدا حاضر
بارکاهی تینگ توتکوکیدین ابلیس علیه اللعنه توشتی جمشیدایدی کیمدورسین دنجوک زهره طاقت
سنکا که اوبکا کیرب دورسین اندغ گمان قیلدیکه تاشقارغی خلق لاردین دورکه حیله برله اوزینی
اوبکا داخل قیلیب دورابلیس سوزکا جواب ایدی که من فرشته لارجمله سیدین دورمن همان
دین کلدیم که سنکا نصیحت قیلغامین جمشیدایدی منکا نه نصیحت قیلادورسین ابلیس ایدی
منکا ایغیل که سین کیمدورسین ونه کشی بولورسین اوزدانینگ غه تراغیل جمشیدایدی من اوزدانیغه

قراسام فرزندان آدم دین بریدورمن ابلیس ایدی غلط قیلیب دورسین که سین آدمی ایماسسین
قراغیل که بو پادشالیغی که سین قیلیب سین هیچ بیمارلیغی تیمادی و پادشاه لار معزول بولادور و اولا
دورلار و دشمن لاری پیدا بولادور و سلطنت حکومت لاری قوللریدین کتادور سنکا بو
ایشلاردین هیچ واقع بولمادی اینک اوچونکه سین خدادورسین و اوزونکنی تانومایدورسین اگر فرزند
آدم بولسانک ایردی آدم فرزندیکا کلادورغان ایشلار سنکا هم کلور ایدی پس سین اوزونکنی
تانوغیل که سین خدای آسمان و زمین دورسین ایلکری آسماندا ایردینک آفتاب و ماهتاب ستاره لارنی
خلق قیلدینک و اولار همه سی سینک فرمانینک دا ایردی آسمان نینک کارینی تمام قیلیب زمین کا کلیب ایردینک
تا خلق غه داد برکایمن و زمین نینک کارینی راست قیلغایمن اندین ینه آسمانغه یانغایمن دیب فی الحال
اوزونکنی فراموش قیلیب سین من سینک فرشته لارینکدین دورمن کلیب دورمن که تا سنی اوزونکدین
خبردار قیلغایمن که سینک مندا بسیار حقینک بار بیلکیل که سین خدادورسین و همه آسمان زمین سینک
دور خلق غه عدل نی بایدینک ایمدی اولارنی اوزونکدین آگاه هم قیلغیل که سنی تانوغایلار و سنکا
پرستش هم قیلغایلار و هر کیم که سنکا فرمان توتماسا و پرستش و سجده قیلماسا انی اوتغه تاشلاغای
سین و کویدور کایسین پس جمشید ایدی قایسی دلیل دور که من خدادورمن ابلیس ایدی
دلیل حجت موندین زیاده بولور مو که من فرشته دورمن آدمی زاد فرشته نی کورالادورغان
ایماس سین که منی کورادورسین معلوم بولدیکه سین خدادورسین ابلیس بو سوزلارنی و بو فتنه و وسواس
نی ایتی و غایب بولدی پس جمشید ابلیس نینک بو سوزیکا غره بولدی تا نکلاسی اولوغ اوت قیلیب
دوزخ آت قویوب همه خلق نی حاضر قیلدی و ایتی که من خدادورمن و آسمان زمین مینک دور همه نی
من خلق قیلغان اگر منکا پرستش و سجده قیلسا نکلار فهو المراد و الا سیزلارنی اوتغه سالغوم دور
و کویدور کومدور دیب هر شهریکا بر خلیفه ایباریب نامه بیتدی که من خدای آسمان و زمین دورمن

آسماندین

اسماندین سیزلارنینک کارینکلارنی راست قیلماق اوچون کلکان ایردیم چندان نعمت لرنی سیزلارکا بردیم
وجمیع دردیمارا غریق لارنی واولوم نی سیزلاردین کوتاردیم ایمدی من اسمانغه یاتغوم دور سیزلار
تا بو وقت غجه مننک خدالیغیمدین غافل یوردینکلار ونادان لیق قیلدینکلار ایمدی اکا بولونکلار که من خدادورمن
منکا سجده قیلینک لار وپرستش قیلینک لار اگر قبول توتسانک لار بخشی جزا برکومدور ورحمت قیلغوم دور واگر قبول
انقیاد توتماسانکلار اوتغه سالغوم دور وکویدور کومدور دیب اطراف جهانغه نامه برله خلیفه یباردی بسیار
خلق قبول توتمای اوتغه کویدی تا جهان اینینک پرستشی کاراست بولدی مغربدین مشرقغه خواه ناخواه پرستش
قیلدیلار **گفتار قصهٔ یبوراسب** وقتیکه جمشیدنینک پادشالیغیدین یته یوز ییل اوتکان دین کین مشرق رویه دین
برکمرسه خروج قیلدی که اتی یبوراسب لشکری جمع قیلدی که اینینک حد اندازه سینی خدا بیلکای تمامه شهرلارنی
مسخر قیلا قیلا ولایت جم کایتی جمشید طبرستان ودماوندا ایردی بو خبرنی ایشتیب قاچیب پنهان بولدی
همه جهانی یبوراسب الدی بر ییل جمشید پنهان بولدی اندین کین خبر تاپیب جمشیدنی توتوب اولتوردی
انداغ قیلدیکه باشیغه اره قویدی تا ایاغی غجه ایکی پاره قیلدی اهل فارس بو کتابدین اوزکاجه ایتیب دورلارکه
جمشید قاچیب زاولستانغه باردی زاولستان پادشاهی نینک قیزی برله کونکل الیشیب دست درازلیق قیلدی
اینینک دین براوغول وجودغه کلدی توزآت قویدیلار اندین کین جمشید قاچیب هندوستانغه باردی واندا
هلاک بولدی توزدین براوغول وجودغه کلدی انی طورا تادیلار واینینک دین اوغول بولدی انی شهرا تادیلار
واینینک اوغلینی بربط واینینک اوغلینی کرشایش واینینک اوغلینی نریمان واینینک اوغلینی سام واینینک اوغلینی زال
دستان واینینک اوغلینی رستم واینینک اوغلینی فرازآت قویدیلار وبولاردا اثار واخبار بسیار بولوب دور
وروایات مختلف **گفتار قصهٔ نوح علیه السلام** پس خدایتعالی نوح علیه السلام غه پیغمبرلیک عطا قیلیب یبوراسب نی
ایمانغه دعوت قیلورغه یباردی اتش پرست لار ایتیب دورلارکه یبوراسب اتش پرست ایردی وهندیلار
ایتیب دورکه بت پرست ایردی قرانداهم انداغ ایتیب دورلارکه بت پرست ایردی **قوله تعالی** قال نوح

رَبِّ اِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْ مَالُهُ وَوَلَدُهُ اِلَّا خَسَارًا وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا
ینه ایتیب دور وَلَا تَذَرُنَّ وُدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا یعنی نوح علیه السلام
ایتی لار که پروردکارا بتحقیق اول قوم عاصی بولا دورلار منکا و پند نصیحت لاریم نی قبول قیلمایدورلار
وتابع بولا دورلار اول نمرسه کا که زیاده قیلمابدور مالینی و فرزندینی مکر زیانکارلیق نی زیاده قیلادور
انکا پرستش قیلادورلار و مکر فریب قیلادورلار فریب قیلماغلیقی بسیار اولوغ و ترک اتمایدورلار
پرستش قیلماغنی بت لارغه که آتی اول بت لارنینک ود و سواع و یغوث و یعوق و نسر دور پس
بو ایت دلیل دور اول قوم بت پرست لیکیکا خدای تعالی نوح علیه السلام غه مینک ییلدین زیادت عمر بردی
الیک یاشلاریدا پیغمبرلیک تیکوردی توقوز یوز الیک ییل خلق نی خدای تعالی غه دعوت قیلدیلار اندغ که
ایتیب دور قوله تعالی وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِي قَوْمِهِ اَلْفَ سَنَةٍ اِلَّا خَمْسِينَ عَامًا
یعنی هر آینه تحقیقا ایباردوک نوح نی پیغمبر قیلیب اوز قومی کا پس توقف و درنک قیلدی اول نوح دعوت
قیلماق برله قومی نینک ایچیدا الیک آیی کم مینک ییل اما بو مدت نینک ایچیدا هیچ کیم ایمان کلتورمادی مکر اندکی خلق
و اول کونیکه طوفان بولدی نوح علیه السلام مومن لار برله کشتیکا اولتوردیلار مردزن بولوب سکسن کشی
ایردیلار نوح علیه السلام روی زمین نینک همه سیکا مغربدین مشرقغه پیغمبر ایردیلار آسماندین بولارغه صحف
کتاب کلمکان ایردی لیکین آدم و شیث علیهما السلام غه کلکان صحف لارغه دعوت قیلور ایردی بو توقوز
یوز الیک ییل مدتیدا اوچ قرن نینک خلقی کلیب اوتی لار هیچکیم قبول توتمادی کیجیک بچه لار اناسیدین توغولوب کتیه
بولوشو برله اتاسی قولیدین توتوب نوح علیه السلام نینک قاشلاریغه کتوروب نوح نی تانوتوب ایتور ایردیلار
بو کشی دیوانه دور و جادو بالغ بولغاندا هرکیز مونکا اونامانکلار و سوزینی قبول توتمانکلار اکر سیزلارکا فرزند
وجودغه کلسه انکا هم اتینکلار که قبول توتماسونلار و اکر اولارغه فرزند کلسه اولار هم وصیت قیلیبون که قبول توتمایبون
و هر وقت که نوح علیه السلام خلق نی خدا طرفیکا چیرلاسه لار بولار سوقار ایردیلار و ایذا و اهانت و حقارت لار

قیلور ایردی

قیلور ایردیلار اما صبر قیلور ایردیلار و خاتون لاری بار ایردی کافره که هرگز انقیادی یوق ایردی چنانچه
خدایتعالی ایتیب دور قوله تعالی ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَةَ نُوحٍ یعنی بیان قیلا دور الله تعالی
مثلی نی اول خلقی که کافر بولوبدورلار اولارغه نوح نینک خاتونینی نوح علیه السلام نینک بو خاتوندین تورت اوغلان
لاری بار ایردی بری سام و بری حام بری یافث بری کنعان و بو اوچ اوغول اتاسی نینک پیغمبر لیکیکا
قایل ایردی لیکین کنعان کافر پس نیچه وقت لار اوتی که هیچ کیم اقرار بولمادی قوم نینک هلاکیغه دعا
قیلدیلار خدای عز و جل قرانداایتیب دور که قوله تعالی قَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيَّارًا یعنی نوح علیه السلام ایتی که پروردکارا قویماغیل روی زمین دا کافرلاردین هیچ جنبنده نی تحقیق اگر
قویسانک اول کافرلارنی هلاک قیلمای گمراه قیلورلار بنده لارینکنی و اوز حقیدا دعا قیلیب ایدی که قوله تعالی
رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ
الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا یعنی نوح علیه السلام ایتا دورلار که پروردکارا عفو مغفرت قیلغیل اوزومنی
و اتا انامنی و کشی نی که داخل بولوبدورمینک اویومکا ایمان کلتورکوچی لیک حالتدا و ایمان کلتورکان ایرنلارکا
و ضعفالارغه و زیاده قیلماغیل ظالم کافرلارغه مگر زیانکارلیق نی خدایتعالی بو دعالارنی اجابت قیلدی و فرمان
قیلدیکه ساج درخت نی تیککیل تا من بو خلق نی هلاک قیلغوم دور درخت ساج قرق ییلدا کمالغه تیار نوح
علیه السلام بیلدیلار که بو کافرلارغه قرق ییلدا بلا یتور پس نوح درخت ساجنی تیکتی لار و خلق نی خدایتعالی غه
ایندادیلار و صبر قیلدیلار تا قرق ییل تمام بولدی درخت کمالیغه یتی ایزد جل و علا نوح علیه السلام غه وحی ایباردی
لار که من بو خلق نی سو برله هلاک قیلغوم دور زمین دین عذاب سولی جوش اور دورغومدور و آسمانیدین
یاغدورغومدور نوح علیه السلام زمین کوفه دا برقرار ایردیلار اویلاریدا تموردین بر تنور بار ایردی که آدم
علیه السلام دین میراث قالغان ایردی خدایتعالی بو عذابغه علامت و نشانه بیان قیلدی که اول کونیکه
بو تنوردین سو جوش اورور اوشول کونی عذاب و بلا کونیدور پس نوح علیه السلام اوز وهمی لاریدین

قورقوب دعا قیلدیلار که قوله تعالی رَبِّ نَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ یعنی پروردکارا نجات
برکیل منکا و مینک برله همراه بولغان مؤمن لارکا بلا و عذاب دین خدای عز و جل وعده قیلدی که سنکا و سینک
اهل لارینکا مؤمن لاردین نجات برکومدور و فرمان قیلدیکه درخت ساجنی یتیتیب تخته لار قیلغیل و اول
تخته لارنی بری بری کا پیوست قیلیب میخ لاغیل نوح علیه السلام بیلمادیلار که کیمه نی نجوک قیلغای خدای عز و جل
جبرائیل علیه السلام نی یباردی تا که کیمه قیلماغنی تعلیم برکای انداغ که قراندایاد قیلیب دور قوله تعالی فَأَوْحَيْنَا
إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا یعنی وحی قیلدوق بیز اول نوح غه انی که قیلغایسین کیمه نی بیزنینک حضوریمزدا
نوح علیه السلام خدایتعالی وحی برله کیمه نی راست قیلدیلار کافرلاردین هر کشیکه کورور ایردی تمسخر برله سوز
سورار ایردی که بونمه دور نوح علیه السلام جوابی دا ایتور ایردی که بو کیمه دور که خدای تعالی بو قوم نی عذاب
سوی برله هلاک قیلغوسیدور انیکه ایمان کلتورکان خلق لارمینک برله بو کیمه کا کیریب نجات تابغومیز دور
اندین اوزکا لارنیت تا بود بولغوسیدور بو سوزکا کافرلار کولوشوب مسخره توتوب سنک کیساک لار
اتور ایردی لار نوح علیه السلام کافرلار جوابیدا ایتور ایردیلار که سیز لار بو کون بیزنی مسخره توتسانکیز لار
تا نکلا بیز مؤمن لار برله سیز لارنی مسخره توتغومیز دور خدایتعالی بو حکایت نی قراندایاد قیلیب دور که قوله تعالی
وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا
فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ بو ایت نینک معنی سی یوقارقی کلام دور بعینه و ایتیب دور لار که
نوح علیه السلام کیمه نی قرق ییلدا تمام قیلدیلار اوزونلوغی مینک ایکی یوزکز توغراسی التمیش کز اوچ طبقه
لیک اولقی دا جانور لارینک ایکنجی طبقه سیدا ادمی لار اوچونجی طبقه سیدا چهارپایلار چنانچه خدایتعالی
ایتیب دور قوله تعالی قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
یعنی ایتوق بیز ای نوح یوکلا کیل و کیر کوزکیل اول کیمه نینک ایچکا هر جنس ذیجاندین نر ماده بر جفت نی
و هم داخل قیلغیل اوز اهل لارینکنی مکر اول کشیکه انکا ایلکری بولوبدور شقی و بدبخت دیماک لیک اکرچه

اول کشی

اول کشی اوزا هلینگ دین بولسه هم داخل بولمغای نوح علیه السلام ایدی من بوجنس دیجانینی قایدین
تا پورمن بری بیا باندا وبری هوا داخدای تعالی ایدی من اول کونی سکا حاضر قیلیب رورمن پس
وقت طوفان بولدی خدای تعالی بیت المعمورنی وحجر الاسود اورنیدین کوتاریب تورتونجی اسماندا
قاربردی اندین کیین آدم علیه السلام مکان توتقان تاغنی امر قیلدیکعبه نینگ اورنیغه کلیب مکان توتغای
تاخانه نینگ اورنیغه عذاب وغضب سوی کلمکای وفرمان قیلدیکه آدم وحوا علیهما السلام استخوانلارینی
الیب کیمکا سالغای تاکه آب عذاب بولارغه یتمکای کیمدین فارغ بولوب چیقانلاریدا بنوا استخوان
مبارکنی اوزجا بنداد فن قیلدیلار وقتیکه بوعذاب سوی زمانی یاوق بولدی نوح علیه السلام هم فرزند
لاریمنی ومؤمن لارنی جمع قیلدیلار خاتونلاری نان پوشوروب تورغان ایدیلار تنور بیراوت ایردی
سوتنوردین جوش اوردی خاتون لارکلیب خبر بردیلار نوح علیه السلام ایدی خدای تعالی وعده
قیلغان بلاکلیب دور دیب هم اهل عیال لاری برله مؤمن لار برله کیمکا کردیلار جمعی قرق ایرو قرق خاتون
سکسن کشی ایردیلار انداغ کهخدای تعالی ایتیب دور قوله تعالی وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي
الْآخِرِينَ یعنی قیلدوق پیغمبر اول نوح نینگ ذریت اولادینی باقی بولغوچی بس قرق کیمکه کوندوزدین
دین سوجوش اوردی واسماندین یاغدی سوغالب بولدی کیمه اورنیدین تبراندی نوح علیه السلام
نینگ کنعان اتلیغ اوغلی کافر ایردی سوایچره قالدی تاسونا فیغه برابر کلدی نوح علیه السلام انکا ایدی
قوله تعالی یَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ یعنی ای اوغلوم داخل بولغیسین پیغمبر نینگ برله کیمکا
وبولمغاسین کافرلار برله کهغرق بولورسین کنعان ایتی قوله تعالی سَآوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ
یعنی پاناه فرصت مکانینی من تاغ اوزره قیلورمن کهتاغ منی سودین ساقلار کنعان یاوجی ایردی کهبیر
سیلاب واقع بولسه تاغ اوزره چیقورایردی قوی لی برله سلامت قالورایردی حالا بیم
انکا قیلمس قیلدی نوح علیه السلام ایدی قوله تعالی لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ یعنی یوق بیچ نرسه نی قلغای

بوکوندا خدایتعالی نینک حکم قضاسیدین مکر اول ذاتی که رحیم دور اوشول ساقلاغوجی دور استثنا متصل
بولغان صورتدا اما استثنا منقطع بولغان صورتدا معنی اولکه یوق هیچ ساقلاغوجی بوکوندا خدا نینک
حکم دین مکر اول کشیکه رحم قیلیب دور الله تعالی انکا اول کشی سلامت دور و محافظت دا دور اتا و اوغول
بو مناظره دا ایردیلار قوله تعالی وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ وَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ یعنی بر اولوغ موج ایکی لاری
نینک ارا سیدا حایل بولدی و بولدی اول کنعان غرق قیلینغان لار جمله سیدین نوح علیه السلام ایدیلار
قوله تعالی وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي إِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ
وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا
تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ یعنی نوح علیه السلام
ندا قیلدی پروردکاریغه پس ایتی پروردکارا بتحقیق اوغلوم اهل لاریم جمله سیدین دور بتحقیق
وعدنک حق دور که اهل لارینکنی سلامت ساقلارمن دیب وعده بریب ایردینک و حالانکه سین
حکم قیلغوجی لارنینک همه دین عالم راق و عادل راق حکم قیلغوجی سی خدایتعالی ایدی ای نوح اول اوغول
سینک اهلینک دین ایماس بتحقیق اوغول عمل صالح ایرماس بلکه فاسد دور پس تیلاماکیل مندین
اول نمرسه نی که سین اینک حقیقتی غه عالم ایماس سین بتحقیق من پند موعظه ایتادورمن که بولورسین
جاهل لاردین نوح علیه السلام ایدی قوله تعالی رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ یعنی پروردکارا پناه تیلایدورمن
سنکا سوال قیلماغیمدین سنکا اول نمرسه نی که منکا اینک حقیقتی غه علم یوقدور و اکر مغفرت
قیلماسانک منی و رحم قیلماسانک بولورمن زیان کارلار جمله سیدین پس حق سبحانه و تعالی بورانغه
امر قیلدیکه همه جانورلارنی و چهارپایلارنی نوح علیه السلام غه هیدب جمع قیلیب کلتوردی هر بر
جنس دین بر جفت نی الیب کیمه کا سالدی وقتیکه خر کیمه کا کیرور بولدی ابلیس خرنینک قویروغیدین

محکم

محکم توتتی وارقاسیغه تارتی خر هر جند قیلدی اوزینی کیمه کا الالمادی نوح علیه السلام غضب برله خرکا
ایتی که ای ملعون باتراق اوزونکنی کیمه کا الغای سین ابلیس خر برله قوشولوب کیمه کا کیردی نوح علیه السلام
ابلیسنی کوردیلار قهر برله ایدیلار که ای ملعون سین نه سبب دین کیمه کا کیرا دورسین ابلیس ایدی سیز نینک
فرمانیکز برله کیردیم نوح علیه السلام ایدیلار من سنکا قجان ایدیم کیمه کا کیرکیل دیب ابلیس ایدی ایتمادینکز
موکه ای ملعون کیمه کا کیرکیل پس ملعون مندین اوزکا کیمدور اسماندین سو نینک ایشکی کشاده بولدی
وزمین دین جشمه لار پیدا بولدی انداغ که خدایتعالی ایتیب دور قوله تعالی فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ
بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ یعنی پس کشاده
قیلدوق بز آسمان نینک ایشکی لارینی قویولودورغان سوغه وشکاف قیلدوق بز زمین
دین جشمه لاردین پس ملاقات بولدی اسمان نینک سوی برله زمین نینک سوی حکمی برله که بتحقیق
مقدر قیلدی الله تعالی اول امرنی ازلدا پس نوح علیه السلام بیلدیلار که کشتی سو اوزره جاری
بولغای ایتیلار بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ یعنی خدای تعالی نینک
اسمی نینک یمن برکاتی برله دور کیمه نینک جاری بولماغی وتوختاماغی بتحقیق پروردکاریم مغفرت
قیلغوجی دور ورحم قیلغوجی دور جهان اوزره جندان سو پیدا بولدی که هر نجوک بلند تاغلاردین
قرق کز بلند توردی کنعان نینک سوزی بیهوده بولدیکه من تاغ اوزره جیقادور من تاغ منی سودین
ساقلاردیکان سوزلار عبث کتی پس نوح علیه السلام آلته آی کیمه ایچره بولدیلار بو مدت ایچیدا
عذاب سوی اسماندین هم کلور ایردی وزمین دین هم جوش اورور ایردی زمین کوفه دا کیمه کا کیرکان
ایردیلار کیمه اولامکه کا کلدی حرم نی نجه دور قیلیب طواف قیلدی وصفا مروه کا باردی انی دور
طواف قیلدی اندین مغرب طرفیکا باردی اندین مشرق طرفیکا یوزلاندی اندین شام غه یوز
کلتوردی کشتی بر یرداقرار آلمادی کیمه ایچیدا که مسلمانلار غرق بولوردین قورقیلار خدایتعالی

وحی ایباردی که منی بو اسم لاریم برله یاد قیلینک لار دیب که آهیا شراهیا وقتیکه بو اسم لار
برله یاد قیلدیلار کیمه قرار آلدی وقتیکه آلته آی تمام بولدی کیمه شام دا جودی آتلیغ تاغ اوزره توختاب
توردی چنانچه خدایتعالی ایتیب دور قوله تعالی واستوت علی الجودی یعنی برقرار بولدی کشتی جودی
اوزره پس خدای عزوجل سونی اسماندین توختاتتی وزمین دین جوش اورورنی منع قیلدی
زمین اسمانغه خطاب قیلیب ایدیکه قوله تعالی یا ارض ابلعی ماءک ویا سماء اقلعی وغیض الماء و
قضی الامر یعنی ای زمین سوینکنی یوتغیل وای اسمان سوینکنی توختاتغیل روی زمین اوزره
سوکم بولدی کار خدای وحکمت الهی روا بولوندی یعنی مؤمن لارکا نجات بردی وکافرلارنی هلاک
قیلدی وقتیکه کیمه جودی تاغی اوزره توردی نوح علیه السلام مؤمن لار برله کیمه دین تاغ اوزره
توشتیلار چنانچه خدایتعالی ایتور قوله تعالی یا نوح اهبط بسلام منا وبرکات علیک وعلی امم
ممن معک یعنی ای نوح توشکیل کیمه دین رحمت وسلامت لیک برله بیزدین ومبارک لیک برله
اوزونکا وکشیکه سینک برله دور مؤمن لاردین اولارغه نوح علیه السلام تاغ اوزره قرادیلار
که جهان اوزره تاغ لاردین اوزکا هیچ نمرسه یوق شکرانه بجا کلتوروب ایدیلار که الحمد
لله الذی نجانا من القوم الظالمین یعنی حمد ثنا خدای تعالی غه که نجات بردی بیزلارکا قوم
ظالم لاردین واول کونیکه نوح علیه السلام کیمه کا کیریب ایردیلار رجب ایی نینک اونی ایردی ماه
عشورا نینک اونی ایردی کیمه دین چیقتیلار اول کونی نوح علیه السلام همه مؤمن لار برله روزه
توتیلار ماه عشورا نینک اونی کونی روزه توتماغلیق خلق ارا سنت قالدی ایکی جنس خلق زمین دا
ایلکری یوق ایردی کیمه دا مخلوق بولدی بری تونکوز دور که کیمه دا چهارپای لارنینک نجاست
سرکین لاری بسیار بولوب بدبوی لوق پیدا بولدی اینک دین ادمی لارکا اندوه یتی نوح
علیه السلام دعا قیلدیلار وحی نازل بولدی فیل نینک اوجاسینی سیلادیلار تونکوز فیل نینک

کینیدین

کینیدین توشتی وبعضی روایتدا تونکوزنی سیلادیلار سجقان اننک بورنیدین توشتی دیب
دورلار وینه برمخلوق کربه ایردی که سجقان کیمه دا بسیار بولدی وآدمی لارننک طعام لارینی
یدیلار وهم انکا بولدی که کیمه نی سوراخ قیلغای وسوجیقیب کیمه غرق بولغای نوح علیه السلام
وحی برله شیرنی سیلادیلار شیرننک دماغیدین موشوک توشتی سجقان لارنی تیریب یدی
نوح علیه السلام کیمه دین جیقیب قرق کون تاغ اوزره توقف قیلدیلار تا همه سولار جیمیب قورودی
هر سویی که زمین دا جیقیب ایردی اوزی یوتی وهر سویکه اسماندین کلکان ایردی یوتالمادی
جراکه اجیغ وشور ایردی که اثر عذاب ایردی زمین اوزره قالدی حالا دریالاریکه اینهمه
شور واجیغ دور اوشول سو دور پس نوح علیه السلام خوالادیلار که تاغدین زمین اوزره
توشکایلار قارغه نی بویرودیلار که زمین کا توشکیل سونه مقدار قالیب دور قراغیل قارغه زمین کا
کلدی مردار تاپیب یکالی توردی یانیب باریب جواب ایتمادی نوح علیه السلام انکا لعنت اوقوب
دعای بد قیلدیلار که سینک رزقینک وروزونک مردار وپلید بولغای اندین کین نوح علیه السلام
کبوترنی بویرودیلار کبوتر کلیب زمین کا قوندی وایاغی سوغه کیردی موی ایاغیدین توشوب کتی
سوننک شورلوغی جهتیدین ایاغی سرخین بولدی کبوتر کلیب نوح علیه السلام غه خبر بردیکه سو اوشبو
مقدار قالیب دور دیب ایاغینی کورساتی نوح علیه السلام کبوتر کا دعا قیلدیلار که سنی آدمی لار
کونکلیدا دوست توتغایلار پس زمین سودین قورودی نوح علیه السلام مؤمن لار برله زمین
کا توشتیلار واول تاغ ننک توبیدا برکنت پاره بنیاد قیلدیلار وهر ایرو خاتون اوی لار راست
قیلدی واول موضع حالا معمور اباد دورانی سوق الثمانین اتارلار یعنی سکسن کشی ننک
بازاریدور نوح علیه السلام طوفان دین کین اوچ یوز ییل عمر کوردیلار تا ادم علیه السلام زمین کا
کلیب طوفان غجه ایکی مینک ییل اوتی خدای تعالی بو همه مخلوقاتیکه تا روز قیامت بار دور بو سکسن

کشیدین پیدا قیلدی ینه بر روایتدا کلیب دور که بو سکسن کشیدین هیچ نسلی بولمادی همه لاری اولدیلار
مکر نوح علیه السلام نینک اوچ اوغلانلاریدین نسل قالدی وادمی لار پیدا بولدی سام دین عرب
خلقی و پیغمبرلار و رومی لار و صالح ایرانلار پیدا بولدی حام دین سپاهی لار و حبش و زنکی لار و هندی
لار و کافرلار و فرعونی لار و پادشاه ظالم لار پیدا بولدی یافث نینک اولادیدین ترک خلقی و سقلاب
و یأجوج مأجوج پیدا بولدی خدایتعالی حام نینک اولادیدین زبون و پست خلق لار پیدا قیلورغه باعث
اول ایردیکه حام کیمه ایچره خاتونیغه دست درازلیق قیلدی نوح علیه السلام انکا دعای بد قیلغان ایردیلار
کروهی اتیب دور لارکه نوح علیه السلام برکونی اویقودا یتور ایردیلار که عورت لاری برهنه بولوب
قالدی حام قراب کولدی یا یمادی سام کوزینی یوموب کلیب پوشیده قیلدی وقتیکه نوح علیه السلام
بیدار بولدیلار فرزندلار بو واقعه نی اظهار قیلدیلار نوح علیه السلام انکا لعنت قیلیب دعا قیلدیلار
کفتار پادشاهی ضحاک وقتیکه نوح علیه السلام وفات تابتیلار و هر کشی برکناره دا وطن توتی و جهانغه
پراکنده بولدی لار مینک یل طوفاندین کین بو منوالدا اوتی و هیچ پادشاهی اوتمادیکه همه جهان
انکا مسخر بولغای مینک یلدین کین پادشاهی پیدا بولدیکه حام بن نوح اولادیدین انی ضحاک
اتارلار جادوکر لیکنی بکمال بیلور ایردی همه جهاننی مسخر قیلدی و پادشاه لارکا قهر قیلدی اننک ایکی
کتفیدا ایکی کوشت پاره اونکان ایردی که بصورت یلان بزرک لباسی نینک تحتیدا ساقلار ایردی
هر بار که لباسیدین جدا بولسه خلق غه جادولیق برله ایکی اژدر کورونور ایردی بو وجهدین خلق
قورقار ایردی ضحاک انداغ مرد ستمکار ظالم ایردیکه یمان رسم لارنی اول چیقاردی و همه پادشاه لارنی
اولتوروب پادشاه لیق نی اوزیکا نسبت بردی و خلق نی بت پرست لیک کا چیرلادی و هیچ پادشاه
لار وقت لاریدا خونریزلیق چندان بولمادیکه مونینک وقتیدا کی دیک قامچی سوقماغلیق دارغه اسماغلیق
مونینک وقتیدا پیدا بولدی و حکیم مونکا غلبه قیلالمادی مینک یل پادشاه لیق سوردی همه خلق مونینک

دین زریکیب ملال

دین زرکیب ملال و بیزمان بولدیلار سکز یوز ییل پادشاهی لیقیدین اوتکاندین کین خدای تعالی خواهلادیکه
پادشاهلیق نی مونینکدین الغای پس اول ایکی کوشت پاره که ایکی کتفیدا ایردی جراحت کا اورولدی
قاتیغ درد قیلدی بی ارام و بی قرار بولدی طبیب لارنی جمع قیلیب معالجه کا مشغول بولدیلار هر کیم بر دوای
قیلور ایردی هیچ سودی بولماس ایردی بلکه دردی زیاده بولور ایردی بریل بو طریقه برله اوتی برکیچه
توشیدا بر ایتا دور که جراحتینکا آدمی نینک میه سی نی مرهم قیلغیل تا نکلاسی علی الصباح ایکی آدمی نینک
اولتوروب میه سینی مرهم قیلدیلار دردی المی کمرک بولدی تا نکلاسی ینه درد قیلدی ینه ایکی آدمی نی اولتوروب
باشیدین میه سینی الیب مرهم قیلدی پس بو ایشنی هر کوینکا رسم توزدیلار ایکی یوز ییل مونینک برله اوتی
هیچ شهر دا زندان لار دا کشی قالمادی هر شهر لار کا کشی ایباردی کوچه بکوچه محله بمحله ادمی سالیغ ایتدیلار
هر کونی ایکی آدم نی کارخانه سیکا بردیلار بر طباخ بار ایردی هر کونی بو اولتوروب میه سینی کتورور
ایردی بر کونی خواه لادیکه بر قوی اولتوروب میه سینی الیب بر ادم میه سی برله امیزش بریب کتوردی
اول کونی هم دردی پست بولدی پس بو طباخ هر کونی بر آدم نی اولتوروب برینی پنهان قیلور ایردی
بخندتن کا یتکاندین کین قولیغه درم لار بریب ایتور ایردی که بارینکلار ابا داندا بولمانکلار کوه لار
بیابانلار دا بولونکلار که کشی واقف بولماسون همه خلق و هم قیلور ایدیکه اکر بو طریقه لیک بولسه اخر جهاندا
هیچ آدمی قالمغای پس مینک ییل تمام بولدی زمین اصفهاندا بر تیمورجی کشی بار ایدی که اتی کاوه
ایردی مونینک ایکی اوغلی بار ایدی که انی ضحاک نینک عملدار کشیلاری توتوب الیب ضحاک طرفیکا
روان قیلدی آتاسی کاوه بو خبرنی انکلاب عملدارغه انجنان التجا قیلدی هیچ سود برمادی اثر قیلمادی
کاوه غم اندوه دین بیهوش بولوب ییقیلدی ساعتی دین هوشیغه کلدی براجکو تره سینی میان بند قیلیب
دامنیغه روکش تارتقان ایردی انداغکه آهنکرلار رسم لاری دورانی بریغاج غه باغلاب علم قیلیب شهر کا
کردی آواز بلند برله فریاد قیلدیکه ایها الناس ضحاک دین یوز اورودوم قچان غجه بو ظالم بدکردارغه اطاعت

قیلیب اباد جهانغه خرابلیق تیکور کو میز دور و تا قجانغه بو جورستم زمانه تارتقو میز کیدور کمکا بو کونداياری
برکای تا خلق زبو جورستم دین خلاص قیلغو میز دیب فریاد قیلدی بسیار خلق مونکا یارکز بردیلار نظم
بولسه کرهمت بردکا لشکری درکار ایماس بولسه جرئت ایشکو نیدا خبری درکار ایماس شه غه شریغ
همتی کرکماسه اولدورکدا بولسه اول شه دورکدا سیم زری درکار ایماس همت غیرت پله جرئت حمیت
بولسه جمع مرجبا شه دی که تاج فسری درکار ایماس کاوه کوریم بردی تنها هفت اقلیم غه شکست
فتح غه همت کرکدر وردیکری درکار ایماس بخت رخینک یوقلوغیدین صادق بوزمه کوکل بولکرهمت
سنکا کروفری درکار ایماس القصه کاوه بو اسکی تمره علم برله ضحاک ننینک خلیفه سینی اولتوردی وکاوه شهر
اصفهان زتخت تصرف غه کیرکوزوب تخت سلطنت دا اولتوردی وخزینه دفینه لارزه دسلاح جنکزه
تام جیقاریب خلق غه بردی همه لار خوش بولدیلار اصفهانغه اوزاورنیدا خلیفه قیوب کاوه لشکر برله
اهوازغه عزیمت قیلدی اندا هم ضحاک ننینک خلیفه سینی اولتوروب خزینه دفینه لارزه خلق غه تارقاتی
خلق بسیار خوش بولدیلار اندک بهانه کا موقوف ایردیلار چراکه هر ایش بربهانه باعث غه موقوف
دور تا اول بهانه حاصل بولماغونچه اول ایش وقوع تاپماس بیت طاقتیم طاق ایردی یوز جورستم کلتوردی یوزه
تا بهانه بولمادی مقصد سارکز یوزلانادیم القصه کاوه اهوازدن هم خلیفه کا تابشوروب ضحاک طرفیکا یوزه
قویدی ضحاک دماوندا طبرستان ننینک نواحی لاریدا ایردی کاوه ایتی جنک جدل قیلورغه احتمال تاپمه
لارکا پادشاه اولادیدین برکشی لازم دور تا ضحاک زاولتورکا ممکت زانکا تابشورغایمز
چراکه ضحاک برله جنک قیلسا اکر ضحاک پیرزاولتورسه ملک انکا بولور واکر پیرزاولتورساک مملکت پادشاه
سیز قالور تا بروزغا تابغا بسیز لارکه اول کونی مملکت زانکا تابشورغایمز همه لارایتیلارکه پیرکا سیز کفایه
بوجهان سیز ننینک قولونکیز دا ارام وراحت تاپتیلار همه دین بولایش غه سیز لایق وسزاوار دورکاوه
ایدی همه بولایش غه لایق ایماس که ملک وپادشا لیق غه کشی کرک که پادشالار اهل بیت وخاندان لاریدین

بولغای

بولغایمن مرد آهنکر دورمن نه اوچون خروج قیلدیم که مملکت الغایمن و پادشالیق سورکایمن بلکه اینک
اوچون بوکارنی توزدیم که ضحاک ظالم نینک ستم و بیدادلارینی خلق دین کوتارکایمن پس پادشالار
اوروغیدین برکشی طلب قیلغای سیزلار که من مملکت نی انکا تابشورغایمن اوزوم اینک خدمتیدا بر پا
بولغایمن خلق ایتیلار که بیزکا ایکی ای فرصت برینک دیب ایستاکالی توردیلار پس لشکرنی ری کا توشوردب
اندا توقف قیلدیلار ضحاک اکا بولوب لشکر بسیار ایباردی کاوه شکست بریب قتل قیلدیلار بسیار شهرلار
بولارغه مسخر بولدی جمشید نینک فرزندلاریدین برو نوح علیه السلام غه ایمان کلتوروب کشتی کا کیرکان
سکسن کشی نینک بری ایردی طوفان دین کین بو برو نینک فرزندلاری بسیار بولوب بو نینک نسلی
دین افریدون اتلیغ بر جوانی بار ایردی حکمالار ضحاک غه خبر برکان ایردیلار که جمشید نینک اولادیدین
افریدون اتلیغ برو خروج قیلور سیزدین ملک اینک قولیغه بارور پس ضحاک قتل قیلورغه بسیار جست
جو قیلغان افریدون قاچیب پنهان یرلاردا اوزینی ساقلار ایردی افریدون طبریستانغه
توشکاندا ضحاک انکلاب طبریستانغه کلکان ایردی افریدون قاچیب شهر ری کا بارغان ایردی کاوه
وقتیکه سپاه لشکر برله ری کا کلیب افریدوننی تابتیلار کاوه سپاه لشکر پادشالیق نی و خزینه دفینه
لارنی افریدونغه تابشوردی کاوه ایدی ایمدی ضحاک برله جنک قیلالی وانی قولغه کلتورالی تاکه جهان
همه سی سنکار است بولغای پس افریدون ضحاک ساری یوز قویدی کاوه نی سپه سالار لشکر قیلدی
همه کار کاوه دا ایردی ضحاک لشکر عظیم برله بولارغه روبرو بولدی پس کاوه بورونقی تره علمی نی ایلکری
الیب یوردی چراکه اینک برله فال نینک الغان ایردیلار هر بار اینک برله فتح ظفر تاپور ایردیلار پس افریدون
ظفر تابتی و ضحاک نی توتوب الیب اولتوردیلار کاوه تاج شاهانه نی فریدون نینک باشیغه قویوب
مبارک باد قیلیب همه امور مملکت سلطنت نی رسا تابشوروب شاهنشه لیق تخت اوزره
اولتورغوزدی و اول کوننی مهرجان آت قویوب عید قیلدیلار حالا جهود ترسا نینک عیدلاری اول

کوندور **گفتار پادشاهی افریدون** پس افریدون اول کوندین ابتدا قیلیب عدل دادنی همه جهان غه یایدی کاوه نی
سپه سالار لشکر وزیر جملة الملک قیلیب امور مملکت نینک تصرفینی و مهمینی انکا تابشوردی کاوه سپاه
لشکر برله اطراف جهان نی کزیب جهاننی مخالف دین پاک قیلدی هر قچانکه جنک قیلور ایردی تره علمی نی ایلکرا
الیب یورور ایردی فتح نصرت تاپور ایردی یکرمه یل یوروب جهاننی انجه پاک قیلدیکه افریدون غه هیچ دشمنی
عالمدا باقی قالمادی افریدون اصفهاننی نواحی و توابع لاری برله کاوه کا بخش قیلدی کاوه اصفهاندا
اون یل زیست قیلیب اولدی و فرزندلری قالدی افریدون اصفهاندین تمام باج خراجنی کوتاریب
میراث قیلیب بردی مکر اول تره علم نی خزینه سیدا ساقلادی افریدون دین کین اولادیغه پشت به پشت
میراث قالدی عجم پادشاه لاریدین هر برکشی در کوهر و لعل یاقوت زمرد زبرجددین مرصع قیلیب زیاده
لار ایردی تا چندان درج قیلدیلار که تره مطلق ظاهر بولمادی انکا درفش کاویان آت قویدیلار
درفش دیب پارسی قدیم دا پهلوی علم نی ایتورلار و روشن تابان جلالیغ نمرسه نی هم ایتورلار پس بو علم نی
کشاده قیلیبه لار کوهر لارنینک پرتو و فروغی تابش برور ایردی اولوغ جنک لار کونی چیقورور ایردی
البته فتح نصرت بولور ایردی مونی فال نیک بیلور ایردیلار بو علم تا یزدجردین شهریارنینک وقتی
غچه باقی ایردی مسلمانلار مونینک خزینه سینی غارت تاراج برله غنیمت قیلیب حضرت امیر المؤمنین عمر
رضی الله عنه الدیلاریغه کتوردیلار بولار در کوهر لارینی اجرا تیب اصحاب لارغه و لشکر کا تقسیم بردیلار
مغ لار ایتیب دورلار که افریدون آتش پرست ایردی و بت پرست لار ایتیب دورلار که بت پرست ایردی همه لار
قایل که داد عدل دا کامل ایردی علما و حکما لارنی کمال معظم و مکرم توتور ایردی ابتدای کشی که علم نجوم غه قرادی
و علم طب و معجون تریاق مرکب قیلدی اول ایردی و ابتدای کشیکه فیل غه سواره بولدی و فیل لارنی
جنک غه سالدی اول ایردی پس فریدون نینک اوچ اوغلی بار ایردی اولوغی طور ایکنجی اسلم اوچونجی
سی ایرج جهان نی اوچ تقسیم قیلدی ترک ولایت لارینی خزران نی و چین ولایت لارینی طورغه بریب

فغفور آت

فغفور آت قویوب بو شهرلارغه پادشاه قیلیب یباردی روم نی فرنگ نی مغرب زمین نی سلم کا
بریب انکا پادشاه قیلیب یباردی وانکا قیصر آط قویدی زمین عراقین نی بصره بغداد وانطاکیه نی جهان
نینک اوتراسی ایردی همه دین ابادان وپای تخت ایردی ایرج کا بریب انی پادشاه قیلدی همه دین زیاده
دوست توتور ایردی پس فریدون بش یوز ییل ریست قیلیب مملکت نی بو طریقه لیک تقسیم قیلیب بریب
اولدی پس بو ایکی اوغول اتاسی نینک عهدینی سیندوروب اینی سی ایرج اوزاسیکا لشکر تارتیب کلیب جنگ لار
قیلیب ایرج نی اولتوروب جهاننی ایکی حصه قیلیب اولاشیب آلدی ولیکین جهاننی توتالمادیلار وپادشالیق
سورالمادیلار وهر کوشه دین وهر جایدین مدعی لار قوپوب پادشالیق نی الیب کتی لار بولار نینک قولیدا
شهر بابل دین اوزکا دیار باقی قالمادی بولار نینک ایکی لاسی اولدی نوح علیه السلام نینک حام دیکان اوغلانلاری
اولادیدین بر پادشاهی خروج قیلدی که زمین بابل وعراق وایران شهرلارینی تمامه آلدی لیکین بت پرست
ایردی وهم ظالم وستمکر قرق ییل پادشالیق قیلیب اولدی وانینک اوغلی بار ایدی که اتی کنعان ایردی اول
هم بت پرست ایردی قرق ییل پادشالیق قیلیب اولدی وانینک اوغلی بار ایدی که نمرود ایتار ایردی لار
بت پرست وهم ظالم وستمکر ایردی واقلیم بابل نی بت پرست لیکغه ایندادی وبتخانه لار بنا قیلدی والتون ومروارید
جواهرات مرصع قیلیب بت لار راست قیلدی کروهی اتیب دورلار که تور وسلم که ایرج نی اولتوردیلار اول
وقتدا افریدون زنده ایردی وایتی که یارب منکا اولوم برماکیل که تا ایرج نینک فرزندلاریدین بر کمرسه
خروج قیلیب برادرلاریدین ایرج نینک کینی نی وخونینی طلب قیلغای انی من اوزکوزوم برله کورکایمن پس
فریدون نینک بر اوغلی بار ایردی ایرج نینک قیزینی انکا نکاح قیلدیلار که اتی کوشک ایردی وانینکدین بر قیز
وجودغه کلدی که اتی روشنک ایردی چنانچه بو قصه منوچهر نینک قصه سیدا کلور **کفتار قصهٔ هود علیه السلام**
خدایتعالی هود علیه السلام نی قوم عادغه پیغمبر قیلیب یباردی بو عاد وثمود پادشاه ایماس ایردی ولیکین
ایکی قبیله ایردیلار بری سام بن نوح اولادیدین که اتی عاد ایردی وینه بری حام بن نوح اولادیدین

بو عاد و ثمود اولادلاری بسیار بولدی بو ایکی طایفه حجاز نینک بادیه سیکه زمین مکه و زمین شام نینک
ارا سیدا دور و اتی حجر دور اندا اقامت قیلغان ایردیلار انداغ که خدای تعالی ایتیب دور قوله تعالی
وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ یعنی بتحقیق یالغانغه نسبت بردی اهل حجر پیغمبر مرسللارنی
و بو ایکی قوم عم زاده ایردیلار ولیکین قوم عاد ایلکررک ایردی بو ایکی لاری ارا سی ایکی یوز ییل ایردی عادنی
عاد اول ایتارلار و ثمودنی عاد ثانی خدایتعالی قراندا بو ایکی قوم نی که ذکر قیلیب دور اولا عادنی ذکر قیلیب
اندین ثمودنی پس جهاندا بولاردین دراز قد و پر قوت کشی یوق ایردی و کمترین نینک قدی قرق کز ایردی
چندان قوت بازولاری بار ایردی که وقتیکه زمین کا ایاغ قویسه لار تا زانولری غجه یرکا پاتار ایردی
و اول زمین لار دا بنالاری مستحکم قیلور ایدیلار انداغکه جاودانه قالغای اولار نینک قد بالالارینی
تشبیه قیلیب دور انکا که قوله تعالی كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ یعنی کویا که اول قوم عاد یقیلیب قالغان کهنه
سال خرماغه اوخشه دور بولار بت پرست ایردیلار خدایتعالی هود علیه السلام نی دعوت قیلور
غه بو قوم غه یباردی که عاد نینک عم زاده سی ایردیلار و سام بن نوح اولادیدین پس هود علیه السلام
بو قوم نی دین غه دعوت قیلدیلار قوله تعالی يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ یعنی هود ایتی ای مینک
قومیم پرستش قیلینک لار خدایتعالی غه یوقتور سیزلارکا خدادین اوزکا هیچ خدای اما بو قوم اوز قوت
بازولاریغه اعتماد قیلیب فریفته بولدیلار و ایتیلار قوله تعالی مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً یعنی کیمدور قوت بازودا
بیزلاردین قوی راق و زیاده راق که اول بیزکا عذاب قیلالغای و عددلاری هم بش مینکدین زیاده
راق ایردی خدایتعالی جواب بردیکه قوله تعالی أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً
یعنی ایا قرامایدورلارمو که اول خدایکه اولارنی خلق قیلیب دور قویراق دور اولاردین قوت توانا
لیغدا پس هود علیه السلام اولارغه عتاب قیلیب ایدیلار که قوله تعالی أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ
یعنی ایا بنا قیلاسیزلارمو هر جای دا بنای و خانه و علامتی که بیهوده قیلغاسیزلار قوله تعالی وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ

لعلکم

لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ یعنی کونسنگ رواق لار بنا قیلاسیز لار کمال استوار و مستحکم لیک برله اول کمال برله شاید
کہ سیز لار مونداہمیشہ باقی و مخلد بولاسیز لار قولہ تعالی وَاِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِیْنَ وہر وقتیکہ برو کاقہر
وغضب قیلساکیز لار کمال جبروستم برله قیلاسیز لار وہیچ رحم ومرحمت کورکوزماسیز لار وعفو قیلماسیز لار
قولہ تعالی فَاتَّقُوا اللّٰہَ وَاَطِیْعُوْنِ یعنی پس خدایتعالی دین قورقونکلار ومنکا اطاعت قیلینگلار قولہ تعالی
وَاتَّقُوا اللّٰہَ الَّذِیْ اَمَدَّکُمْ بِمَا تَعْلَمُوْنَ وَاَمَدَّکُمْ بِاَنْعَامٍ وَّبَنِیْنَ وَجَنّٰتٍ وَّعُیُوْنٍ یعنی قورقونکلار اول خدای
دین کہ عطا قیلدی سیز لارکا اول نرسہ لارکہ عمل کا کلتور اسیز لار وعطا قیلدی سیز لارکا جہار پای لار
واوغول فرزند لار وباغ بوستانلار وچشمہ لار پس ہود علیہ السلام الیک یل بو قوم نی دعوت قیلیب خلائقہ
باشلادیلار لیکین ہیچکیم قبول قیلمادی واتیلار کہ قولہ تعالی سَوَآءٌ عَلَیْنَآ اَوَعَظْتَ اَمْ لَمْ تَکُنْ مِّنَ الْوٰعِظِیْنَ
یعنی ایتیلار کہ ای ہود خواہ پند وعظ بیز لارکا ایتغیل خواہ کہ پند نصیحت قیلغو جیلار دین بولغایل بیز کا یکسان دور کہ
ایمان کلتور مایدور قولہ تعالی قَالُوْا یٰہُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَیِّنَۃٍ وَّمَا نَحْنُ بِتَارِکِیْٓ اٰلِہَتِنَا عَنْ قَوْلِکَ وَمَا نَحْنُ
لَکَ بِمُؤْمِنِیْنَ یعنی ایتیلار ای ہود دینک بیز لارکا ہیچ علامات ومعجزات وہیچ دلیل وحجتی ونرکی اکابلار
ایتمایدور میز سینک بوقولینگ دین اوزخدالار یمیز نی ونہ بیز سنکا ایمان کلتورکوچی ہم ایاس قولہ تعالی اِنْ نَّقُوْلُ
اِلَّا اعْتَرٰىکَ بَعْضُ اٰلِہَتِنَا بِسُوْٓءٍ یعنی ایتماد وق بیز مکر ایتوق کہ عقل دین عاری قیلیب دور بعضی خدالار یمیز
سنی ویمانلیق برله دیوانہ لیک کا یتکورو بدورسنی کہ مونداغ بیہودہ سوز لار نی ایتورسین پس ہود علیہ السلام
ہرچند دعوت قیلور ابدیلار ہیچکیم قبول توتماس ایردی مکر کہ ناگاہ بروقبول توتیب نہایت توتار ایردی اشکار
قیلاماس ایردی پس بوطریقہ لیک بنجہ مدت ہرروز کار اوتہود علیہ السلام بولار دین مایوس بولدیلار
خدایتعالی ہم علم قدیمی برله پیلور ایردیکہ بولار ایمان کلتور مایدور خواہ لادی کہ بولارغہ عذاب وبلا یتکورکای
چشمہ لاردین سونا پیدا بولدی ہمہ باغ بوستانلاری قورودی وجہار پای لاری اولدی اوچ یل
اسمان دین باران یاغمادی قحط واقع بولدی وبو قوم ہرچند کافر بولسالار ہم ہرقچان کہ باران توختاسہ زمین مکہ کا

کلیب قربانلیغ قیلیب خدایتعالی دین باران تیلار ایردیلار حاجت لاری روا بولوب باران یاغور ایردی
خانه کعبه کا هیچ اثری ظاهر ایماس ایردی چراکه وقت طوفاندا نا پیدا بولغان ایردی تا ابراهیم علیه السلام
وقت لاری غچه ولیکین کافرلار بیلور ایردیلار وایتور ایردیلار که بو زمین مکه حرم دورکه اندا خانه بار ایکان
دیب بو یرنی اولوغ بیلور ایردیلار و هر کیم نینک حاجتی بولسه اندا باریب تیلار ایردی روا بولور ایردی پس
قحط قاتیغ بولدی و هیچ حیلت تاپالمادیلار ناچار ایتیلار که ایلچی یبارکا یمز مکه کا باریب قربانلیغ قیلسون و خدای
اسماندین تیلاسون تا که بیزکا اسماندین باران کلکای پس جمع بولوب اوچ کشینی چیقاردیلار که بری
نینک اتی لقمان و اول مسلمان ایردی هود علیه السلام غه ایمان کلتورکان ایردی ینه بری نینک اتی مزید اول
هم مسلمان ایردی اوچونجی نینک اتی ارفیل اول کافر ایردی بو اوچ کشینی بسیار چهارپایلار برله مکه کا
وایتیلار که مکه کا باریکلار و بو تیوه و کلا و قوی لارنی قربانلیغ قیلینک لار و خدای اسمان دین باران تیلانکلار
و بو قوم نینک مکه نینک اراسی اوچ کونلوک یول ایردی هود علیه السلام بو قوم کا ایتی لار که ای قوم لاریم منکا
ایمان کلتورونکلار تا که خدای تعالی سیزلارکا باران قیلغای انداغ که خدایتعالی ایتور قوله تعالی واستغفروا
ربکم ثم توبوا الیه یرسل علیکم مدرارا ویزدکم قوة الی قوتکم یعنی کناهینک لارنی خداینک لاردین
تیلانک لار اندین کین توبه قیلینک لار اول خداینک لارغه یبارور الله تعالی سیزلارکا اسماندین بارانینی
و زیاده قیلور بو قوتینکلار نینک اوزاسیکا ینه قوت بازونی بو قوم هود علیه السلام نینک سوزلارینی
قبول تو تمادیلار پس بو اوچ تن مکه کلدیلار و اندا خویشاوندلاری بار ایردی بولارکا مهمان بولدیلار
بو خویشاوندلار بیلدیلار که بولار باران اوچون کلیب دورلار ایتی لار که بیزکا اوچ کون مهمان بولونکلار
اندین کین اوزکارینک لارغه مشغول بولونک لار پس بو مهمان لار مهماندارلیق برله عیش عشرت کا مشغول
بولدیلار برای تمام اوتی و قوم لارینی فراموش قیلدیلار بو خویشاوندلار بو قوم عاد نینک غم و اندوهی
نی یب بولارنی خبردار قیلماقنی فکر قیلدیلار شرم حیا توتیلار که اوزاویلاریدین مهمانتی چیقارغایلار

پس

45

بس ناچار مطربه غزلخوان کنیزک لارکا برنجه بیت لارنی تعلیم بردیلار که مهمانلارنینک مشرب لاریدا اوقوغایلار
واول بیت لار مضمونی اوشبو دور غزل نه مونجه غفلت ایرمیش باری آکه اولغیل ای یاران توقف تا
قچان غه کونکلی قاتیغ ای اغیر مهمان توزوب کوب عیش عشرت لار فراغت برله راحت لار نجوک حالت ارا اوز
قوم خیلینک لار قیلیب نسیان قانی انصاف کیم دایم قیلور سیز باده نوشا نوش برادر لار همیشه العطش دین
سینه لار بریان کلیب سیز مو بویرکا لهو بازی لار اوچون آندین بارینک کیم دوست کوینغه قیلینک یوز جانینکیز
قربان تضرع برله ییغلانک کیم کسیبان سینه لاردین نعل امید اولکیم کتورکای ابر رحمت یا مغور احسان
مکر دنیاغه کلمیش سین کنه ایلارکا ای صادق تیلینک دانکته لار یالغان دلینک داد سوسه شیطان
وقتیکه بو اوچ تن بو غزلنی ایشتیب اوز قوم لاری یاد لاریغه کلدی ایتیلار که بیز لار خطا قیلدوق واوز
قومیمیزنی فراموش ایلابدوق دیب قربانلیغ قیلغالی شروع قیلغایلار لقمان و مزید ایتیلار که اکر بیزنینک
قومیمیز هود علیه السلام نی قبول ایلاب ایمان کلتورسه لار ایردی اسماندین باران بی طلب ولی قربان
یاغور ایردی بو قربانلیغمیزنینک هیچ سودی بولماس تا رتقان مشقت لار و قیلغان ایمکاک لار همه سی
ضایع دور دیب بیدل قیلیشتیلار ارفیل بیلدیکه بولار هود علیه السلام غه ایمان کلتورکان ایکانلار
وقوم عادنینک هلاک بولوریغه دریغ توتماس ایکانلار پس ارفیل بولاردین قول یغیب تنهایی کلتورکان
چهارپایلارنی الیب کوه منا اوزره چیقیب قربانی لارنی اولتوردی یوزینی اسمانغه قیلیب ایتی که ای خدای
آسمان سین بیلاسین که من اوز قومیم طرفیدین حاجت اوچون کلیب من اول حاجت اوچون ایماس که بیمار
بولغانیمیز بلکه قحط و خشک سالیق غه مبتلا دورمیز و چهارپایلاریمیز کم بولوبدور بیز هیچ کیم طرفیکا پناه التیب
قچالمادوق مکر سینک طرفینکا التجا قیلدوق امیدیمیز بار که اسماندین باران برکاسین و بیز لارنی تشنه و کرسنه
برله هلاک قیلماغاسین و لقمان مناجات قیلدیکه یارب سین دانا و بیناسین که من مؤمن دورمن و سنی راست لیغ برله بیلامن دورمن
و بیارکان پیغمبر لارینکا مطیع و فرمان بردار دورمن منکا بر منتی قویغیل که بو کافر لاردین بارانینی منع قیلغاسین

آواز کلدیکه من سیزلارنینک دعاینکلارنی مستجاب قیلدیم پس ارفیل اسمانغه قرادیکه اوچ پاره بولوت پیدا
بولوبدور بریسی آق بری قیزیل بری قرا هوادین آواز کلدیکه ای ارفیل بو اوچ بولوت نینک قایسینی اختیار
قیلاسین که اول بولوت سینک قومینک ساری یوزلانکای ارفیل اوزی برله اندیشه قیلدی که بو آق بولوتدا
باران بولمایدورغان قیزیل بولوت هم اوشبو طریقه لیک بیلمایدورمن که اینک دانیدور قرا بولوت اچره
باران بولادورغان دیب قرا بولوتنی اختیار قیلیب اواز قیلدیکه قرا بولوتنی تیلایدورمنکه مینک قومیم
ساری یوزلانکای اما بو قرا بولوت اچره عذاب بورانی بار ایردی خدایتعالی عذاب فرشته لارکا فرمان
قیلدیکه بو ابر سیانی زمین عادغه هیدکایلار ارفیل تاغدین نوشتی واوز همراه یارلاریغه کلدی
وایتی که بر قرا بولوت بیر باران چیقیب ایردی من انی قومیمکا ایباردیم دیب طعامغه مشغول بولغان ایردی
واول قرا بولوت قوم عادغه براقدین ظاهر بولدی مونینک الدیدا شمالی پیدا بولدی وقتیکه بولوت یاوق
یتی بولار شادلیق قیلیشتیلار وایتی لارکه شمال کلدی وابر پیدا بولدی یا مغورنینک علاماتی ظاهر بولدی
انداغکه خدایتعالی ایتور وبو مضموننی بیان قیلور قوله تعالی فَلَمَّا رَاَوْهُ عَارِضًا مُمْطِرَنَا هود علیه السلام
بیلدیلارکه بو علامات عذابدورکه خدایتعالی اینک دین آگاه قیلغان ایردی بو قوم کا ایدیلارکه قوله تعالی
بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ یعنی اول بولوت اول نمرسه دورکه سیزلارانکا اضطراب
قیلیب ایدینکلار واینک داقاتیغ بورانی باردورکه اول بوراندا قاتیغ والمناک عذاب باردور وقتیکه
بو ابر عذاب بولارکا یتیب باشلاریدا توردی وریح عقیم اورلادی چنانچه خدای تعالی ایتور قوله تعالی
وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ یعنی یباردوک بیز اول قوم عادغه ریح عقیم نی ریح عقیم دیب
اول بورانینی ایتورلارکه اینک دا هیچ منفعت بولماس پس بو شمال بولارنینک باشلاریدا توروب هر چهار
پایلاریکه بار ایردی زمین دین کوتاریب هواغه التیب زمین کا اوردی پاره پاره بولدی چنانچه خدای
تعالی ایتور قوله تعالی مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ یعنی قویماس اول باد عذاب هیچ نمرسه

دین که کلیب دور

دین کہ کلیب دور انکا مکرکہ قیلور اول شمال اول نمرسہ نے استخوان فیسرده کا اوخشہ ونجہ یل جورو کان استخوان طاوشہ
وہر نمرسہ کہ شمال انکا یتہ تغراغ برلہ برابر بولور ایردی پس بو قوم بو واقعہ لارنے کوروب بری برلار یکا یدیلار
کہ صبر قیلینگ لار بو شمال ارتماسدین باران کلور دیب بو سبب ہمہ لارس اوبلار یدین تاشقاری میدان یرکا باریب
ایاغ لارینی تازا نویرکا اوروب قوت مردانہ لیک برلہ کوجاب لشکر برلہ تورو بلار اما ہود علیہ السلام
پندائت قیلدیلار کہ بو قوم منینگ سارکلور لار و خدا تعالے غہ ایمان کلتورورلار میکین دیب لیکین بو قوم
کمال جاہل لیق دین مردانہ لیک برلہ توروب قبول تو ماد یلار پس بو بان کلیب بولار نے زمین دین بو یوب
الیب ہوا غہ التیب ایاغ زمین کا اوردیکہ پارہ پارہ بولوب یوز تیغ اولوک برلہ برابر بولدی وہر
برلاری کویا برا وزون درخت دیک یاتے جنانچہ ایتور قولہ تعالے فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
خَاوِيَةٍ یعنی کورسین بو قوم نے اول یاد غضب کہ جہ افتادہ و دراز کویا کہ اولار کہنہ بولوب یغیلیب قالغان
خرما غہ اوخشہ جسد یکلیدلار دراز تا تیغلیغ یاتیب دور و بو باد غضب یتہ کچہ سکز کوندوز ایاغ بولدیکہ
ہمہ خلق نے زمین دین ہوا غہ التیب اولتوردی ضعیفہ لار اوی لار کا قاچیب کیردی شمال اوبلار کا کیریب ضعیفہ
لار نے اوبلار دین ہوا غہ التیب ہلاک قیلدی و دیوار نے دیوار غہ جاقتی قولہ تعالے وَسَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَ
ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا یعنی مسلط قیلدی اللہ تعالے اول قوم عاد غہ غضب شمالینی یتہ کچہ سکز کوندوز دایم
وہیچ کیم اینگ دین سلامت قالماس مکر ہود علیہ السلام واول کشیلار یکہ ایمان کلتورو بدور لار جنانچہ خدا تعالے ایتور
قولہ تعالے وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ یعنی
وقتیکہ امر فرمانیمز کلدی وغضب مستولے بولدی نجات بردوک بیز ہود غہ وایمان کلتورکانلار کا ہود برلہ بیز
جانبیمز دین رحمت قیلما غلیق برلہ ونجات بردوک بیز اولار غہ عذاب غلیظ دین واول اوج کونکہ قورباتیلیب التیب
ایدیلار بو قوم منینگ ہلاک بولغانین انکلاب ایکی مسلمانلاری شادمان بولدیلار ارقیل عکمین بولدی واول
اوج کونی تاغ اوزره جیقتیلار بو ایکی مسلمانلار قیل غہ ایتی لارکہ سیز ہم ہود علیہ السلام غہ ایمان کلتورکیل وکرنہ شمال غضب کلیب

سنی هلاک قیلور ارفیل باشینی اسمان طرفیکا قیلیب ایتی که ای خدای آسمان اگر بو ایش راست ایرسه منی هم اول باد غضب
برله هلاک قیلغای سین فی الحال باد غضب کلیب بو کافر ارفیل نی محکم الیب تاغقه اوردی پاره پاره بولدی بو ایکی مسلمان غه
هاتف دین اواز کلدیکه سیز لار هم حاجتی مندین تیلانیکیز لار مزید ایتی که منکا تاقجا نغه که عمر بار بغدای خالی و کم
بولمغای خدای تعالی مونینک دین تازنده که بار ایردی بغدای خالی قیلمادی و عمری مکه دا اوتی لقمان ایتی من عمر تیلای
دور من اواز کلدیکه هر چند اوزاق عمر کورکا نینک برله آخر اولمای قالماس سین دیب یته کرکس نینک عمرینی بردیم
دیب ندا کلدی پس لقمان مکه دا وطن توتی و کرکس نینک بچه سینی ساقلادی و تا قاریب اولکونچه اندین کین
ینه اندین کین ینه تا یته کرکس عمری تمام بولدی اندین کین لقمان هم اولدی و ایتیب دور لار که هر کرکس نینک عمری
یوز ییل ایردی پس هود علیه السلام مؤمن لار برله الیک ییل زمین عاد دا اقامت قیلدیلار اندین کین
وفات تاپتی لار پس هود علیه السلام نینک عمری یوز الیک ییل ایردی هود علیه السلام دین کین یوز ییل بیچ
پیغمبری کلمادی تا صالح علیه السلام وقت لاری غجه و پادشاهی لار بار ایدیلار که بعضی لاری آتش پرست
و بعضی لاری بت پرست و بعضی لاری افتاب پرست تا که خدای تعالی صالح علیه السلام نی قوم ثمود غه یباردی
ابن عباس رضی الله عنهما ایتا دور لار که خدای تعالی بو غضب یورانی نی انکشتر نینک حلقه سی نینک مقداریجه
جاغلیق یباردی اگر زیاده رک بولسه ایردی همه روی زمین داکی خلق لار هلاک بولغای ایردی و دعیل
انداغ روایت قیلا دور که حضرت امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه برله برجا ینغه بارغان ایردوک بر یری دا بر پیر
کهن سال کلیب سوردی که امیر المؤمنین علی قایسیدور بیز لار انکا کورسا تدوک که اوشبو دور بو پیر کهن سال
امیر المؤمنین علی غه باقیب ایدی که ای راست یول باشلاغوچی مینک سوزوم نی ایشتکیل و منکا رهنما بولغیل تا که
مینک کونکلوم دین شک کوتاریلکای دین حق محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم نینک دین لاری دور و منی اوشبو دین غه
باشلاغیل که همه دین نینک خوبراقی اوشبو دین دور امیر المؤمنین علی بو فصاحت نی ایشتیب عجب کا قالدیلار و ایتی لار
که قایدین بولورسین ایتی که حضر الموت نینک دامنه و نواحی لاریدین بولورمن سنینک دینینک غه رغبت قیلدیم تا مسلمانلیق

غه منکا

نه منکا یول برکایسین واسلام غرضه قیلغایسین امیر المؤمنین علی ایدیلار که خدایتعالی سنکا توفیق برکای دهر
نمرسه که ایستارسین مندین تابغای سین دیب سوردیلار که سینک دانشینک نه دور که اینک برله بویرکا تیب سین
اول کشی ایدی مکر که خواه لارسین که هود پیغمبر نینک کورلاریدین سوز قیلغای من امیر المؤمنین ایتی اری بو کشی ایتی که
من یاشلیغ حالیتمدا اهل بیت جماعتیم برله هود پیغمبر نینک کورلاریغه یتوک برشکافی تاغ نینک بلیدا نهایت تنک تار
اینک برله ایچکاری کیردوک اینک یانیدا بر سردابه که انکا بر اولوغ تاش برله سرپوش قیلیب دورلار وقتیکه بویرکا
یتوک برخانه کوردوم که تورت طرفینی کورلابدورلار که هر بر دیواری قرق کزدین بو اوی نینک توریدا بر
اولوغ تختی قیوب دورلار سنک بلوردین وهود پیغمبرنی اندا یاتقوزوب دورلار اول تخت کا قول اوزاتیم
که مبارک جسدلاری تازه کویا که حیاتدا کی دیک یاتیب دورلار تخت نینک باشیدا التوندین بر لوح قیلیب
بتیب دورلار که بسم الله العلی الاعلی انا هود النبی رسول رب العالمین الی الملاء من عاد دعوتهم
الی الایمان وخلع الارتداد والاصنام فلم یطیعوا فاهلکوا بالریح العقیم واصبحوا کالرمیم معنی سی
اولکه خدایتعالی وتبارک اسمی برله مندورمن هود پیغمبر که خدای عالمیان نینک ایلچی سی دورمن قوم
عادغه که دعوت قیلدیم اولارنی وایندادیم ایمانغه وشریک اثبات قیلماقنی وبت لارنی ترک ایتماکنی
منع قیلدیم پس اطاعت قیلمادیلار وقبول ایتمادیلار پس هلاک بولدیلار باد عذاب برله واورولدی
لار استخوان فسرده کا اوخشه امیر المؤمنین علی ایدیلار که راست ایتینک که واقعه شوندا غ دوردیب
ایمان عرضه قیلیب قرآندین برنجه سوره تعلیم بردیلار وبسیار هدیه بردیلار ودعیل ایتادور
که قوم عاد زمین یمن دا هلاک بولدیلار واول خلقی که هود علیه السلام غه ایمان کلتوروب ایردیلار
حضر الموت دا ایردیلار اندین کین یعرب بن قحطان بن عامر بن صالح بن سام بن نوح علیه السلام
برادرلارینی جمع قیلدی که همه سی برانا دین ایردی وانالاری قوم عاد دین ایردی اولوغ اوغول
اتی یعرب ایردی پس همه قوم ایتی لار که قوم عاد هلاک بولوب دور واولار نینک جایلاریغه